

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3148

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 4, 5

e-ΕΦΚΑ: Ψηφιοποίηση εντός του 2026 ώστε κάθε ασφαλισμένος να έχει πλήρη και ενιαία εικόνα του ασφαλιστικού του βίου

- Τι δηλώνει ο διοικητής του οργανισμού

Σελ 1 και 6

Το επόμενο τρίμηνο κρίνει την τύχη της τακτοποίησης αυθαιρέτων

- Στο επίκεντρο ξανά τα αυθαίρετα της κατηγορίας 5

Σελ 1 και 7

Σε δημόσια διαβούλευση το σ/ν του υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με τίτλο «Ενεργή Μάχη»

- Τι προβλέπουν οι νέες διατάξεις

Σελ 1 και 8

Ηλεκτρική ενέργεια: Εντείνεται η στρόφη των καταναλωτών προς τα σταθερά τιμολόγια

Σελ 3

Σχέδιο της European Commission για τα δομικά προϊόντα: Τι προβλέπει το πρώτο CPR Working Plan 2026–2029

Σελ 9

Τι έρχεται για τη μεγάλη logistics επένδυση 300 εκατ. ευρώ στο Θριάσιο

Σελ 10

Στ. Καλαφάτης: Στρατηγικό εργαλείο για την ανάπτυξη της χώρας η Τεχνητή Νοημοσύνη

Σελ 11

Ηλεκτρική «έκρηξη» στα data centers: Η ζήτηση ενέργειας θα διπλασιαστεί έως το 2030

Σελ 12

Πλημμυρικά φαινόμενα στην Ελλάδα: Ρέματα υπό πίεση και η ανάγκη για πρόγνωση και ανθεκτικότητα

Σελ 13, 14

Λειψυδρία: 6 πόλεις μετέτρεψαν το πρόβλημα σε ευκαιρία για καινοτομία – Παραδείγματα

Σελ 15

Νέες αναβαθμίσεις του ελληνικού αξιόχρεου αναμένονται το 2026

- Τον Μάρτιο οι πρώτες αξιολογήσεις από Moody's, DBRS και Score

Σελ 16

Χρυσή πενταετία με κέρδη 162,14% στο Χρηματιστήριο

- Υπερκέρδη 342% του τραπεζικού δείκτη - Οι πρωταγωνιστές της πενταετίας ανόδου

Σελ 17

Συμφωνία ΕΕ- Mercosur: Νέες εξαγωγικές προοπτικές για τα ελληνικά αγροδιατροφικά προϊόντα

Σελ 18

Διατηρείται θετικό το πρόσημο (+2,1%) στις εξαγωγές, χωρίς πετρελαιοειδή, για το 11μηνο του 2025

- Αύξηση καταγράφεται στους 6 από τους 10 κυριότερους κλάδους

Σελ 19

Στόχος τζίρου άνω των 6 δις ευρώ στις χειμερινές εκπτώσεις που ξεκινούν σήμερα

Σελ 20

Κωδικός QR: Το νέο όπλο των κυβερνοεγκληματιών στο phishing

- Πενταπλάσια αύξηση των επιθέσεων στο 2ο εξάμηνο του 2025, με emails και συνημμένα PDF να γίνονται βασικό κανάλι εξαπάτησης

Σελ 2

Προσεώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές

και οικονομικές ειδήσεις.

e-ΕΦΚΑ: ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 2026 ΩΣΤΕ ΚΑΘΕ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΝΑ ΕΧΕΙ ΠΛΗΡΗ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Τι δηλώνει ο διοικητής του οργανισμού

«Η ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας δεν αποτελεί πλέον έναν στόχο «στο χαρτί», αλλά ένα έργο που υλοποιείται με μετρήσιμα και απτά αποτελέσματα», δηλώνει ο διοικητής του e-ΕΦΚΑ, Αλέξανδρος Βαρβέρης, στη συνέντευξη που παραχώρησε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, χαρακτηρίζοντας το 2026 ως έτος θεσμικής ωρίμανσης και επιχειρησιακής ολοκλήρωσης.

Όπως επισημαίνει, έχει ήδη σαρωθεί το 100% ενός τεράστιου έγχартου αρχείου, το οποίο ξεπερνά τα 53 εκατομμύρια σελίδες και προέρχεται από τους τέως φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

«Ο στόχος μας είναι απολύτως συγκεκριμένος: Έως την άνοιξη του 2026 να έχει ολοκληρωθεί πλήρως η ψηφιοποίηση, ώστε κάθε ασφαλισμένος να διαθέτει για πρώτη φορά μια ενιαία, καθαρή και πλήρη εικόνα του ασφαλιστικού βίου του. Πρόκειται για μια αλλαγή που μετασχηματίζει ριζικά τη σχέση του πολίτη με το ασφαλιστικό σύστημα, προσφέροντάς του διαφάνεια, ασφάλεια δικαίου και προβλεψιμότητα», σημειώνει ο κ. Βαρβέρης.

Επίσης, αναφέρει ότι η ψηφιοποίηση είναι ο βασικός λόγος που σήμερα μπορούμε να μιλάμε για ουσιαστική επιτάχυνση στην απονομή των συντάξεων. Αναλυτικά στις σελ 4, 5

ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΡΙΜΗΝΟ ΚΡΙΝΕΙ ΤΗΝ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ

Στο επίκεντρο ξανά τα αυθαίρετα της κατηγορίας 5

Το επόμενο τρίμηνο αναμένεται να ξεκαθαρίσει το τοπίο ως προς τη συνέχιση ή μη της τακτοποίησης αυθαιρέτων, με το ΥΠΕΝ να βρίσκεται ενώπιον κρίσιμων επιλογών, τονίζεται σε ρεπορτάζ της Τέττης Ηγουμενίδης στο econotix.gr.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται από τον ν. 4495/2017, προβλέπει ότι η δυνατότητα τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών των κατηγοριών 1 έως 4 παύει να ισχύει στις 31 Μαρτίου 2026, θέτοντας σαφές χρονικό όριο για χιλιάδες ιδιοκτήτες ακινήτων.

Παράλληλα, στο προσκήνιο επανέρχεται με αυξανόμενη ένταση το αίτημα για επαναφορά της δυνατότητας τακτοποίησης αυθαιρέτων της κατηγορίας 5, που αφορά περιπτώσεις σοβαρών πολεοδομικών παραβάσεων ή κατασκευές χωρίς οικοδομική άδεια. Η σχετική διαδικασία έχει κλείσει για τους πολίτες ήδη από τον Οκτώβριο του 2020, ενώ στα τέλη του 2025 εξήντισε και

για τα ακίνητα που έχουν περάσει στην ιδιοκτησία των τραπεζών.

Την εικόνα επιβαρύνει το γεγονός ότι σημαντικός, αν και μη αποτυπωμένος με ακρίβεια, αριθμός ακινήτων του Δημοσίου, όπως σχολικές μονάδες, παραμένει εκτός οποιασδήποτε διαδικασίας τακτοποίησης, καθώς οι αρμόδιοι φορείς δεν προχώρησαν στις απαιτούμενες ενέργειες εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Στο κυβερνητικό επιτελείο και ειδικότερα στο ΥΠΕΝ διαμορφώνεται η άποψη ότι απαιτείται αφενός η επανεργιοποίηση της διαδικασίας για την κατηγορία 5 και αφετέρου η παράταση της ισχύουσας ρύθμισης για τις κατηγορίες 1 έως 4, ώστε να αποφευχθεί το κλείσιμο του συστήματος τακτοποίησης στο τέλος Μαρτίου. Αναλυτικά στη σελ 6

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ Σ/Ν ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΕΝΕΡΓΗ ΜΑΧΗ»

Τι προβλέπουν οι νέες διατάξεις

Σε δημόσια διαβούλευση τέθηκε το νέο νομοσχέδιο του υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Ενεργή μάχη». Στόχος του νομοσχεδίου είναι η μετάβαση από ένα μοντέλο εν μέρει αποσπασματικής και εκ των υστέρων αντίδρασης σε ένα σύγχρονο, πολυμητικό και διαλεπουργικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων.

Το σχέδιο νόμου προβλέπει, μεταξύ άλλων:

* Τη θέσπιση Στρατηγικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών με 10ετή διάρκεια και έγκριση από το ΚΥΣΕΑ.

* Την υποχρεωτική κατάρτιση Σχεδίων Πρόληψης Πυρκαγιών για όλους τους Δήμους και τις Περιφέρειες, με ολοκληρωμένη χαρτογράφηση κινδύνων και επιχειρησιακή προετοιμασία. Αναλυτικά στη σελ 7

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΕΝΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ

Η Ελλάδα περιλαμβάνεται στη μειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών όπου οι τιμές των συμβολαίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής παραμένουν στα ίδια ή χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τις αντίστοιχες χρεώσεις στα κυμαινόμενα τιμολόγια. Η πραγματικότητα αυτή είναι η βασική αιτία για τη μαζική στρόφη των Ελλήνων καταναλωτών στα συμβόλαια σταθερής τιμής που παρατηρήθηκε με επιταχυνόμενους

ρυθμούς κατά τη διάρκεια του 2025. Τα συμπεράσματα αυτά προκύπτουν από το συνδυασμό των εκθέσεων της Ρυθμιστικής Αρχής για την εσωτερική λιανική αγορά ρεύματος και του οίκου VaasaETT για την ευρωπαϊκή αγορά.

Αναλυτικά στη σελ 8

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

EmTechEUROPE

MIT Technology Review in association with
EmTechEurope KATHIMERINI

Το εμβληματικό συνέδριο του MIT Technology Review EmTechEurope έρχεται και πάλι στην Ελλάδα σε συνεργασία με την Καθημερινή στις **19-20 Μαρτίου 2026** στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με θέμα: Οι νέες προοπτικές στην εποχή των έξυπνων τεχνολογιών.

Το συνέδριο θα συγκεντρώσει κορυφαίους επιστήμονες για να διερευνήσουν πώς οι αναδυόμενες τεχνολογίες μετατρέπονται από καινοτομίες σε πραγματικές επιδράσεις στον κόσμο και θα επικεντρωθεί στο τι σημαίνει σήμερα η καινοτομία και πώς θα διαμορφώσει το εγγύς μέλλον των επιχειρήσεων, της πολιτικής και της κοινωνίας.

Κύριες Θεματικές ενότητες

Η κατάσταση της νοημοσύνης

Ποια είναι η επόμενη εξέλιξη στην τεχνητή νοημοσύνη, τη ρομποτική, την κβαντική και τη συνθετική βιολογία; Από τα βασικά μοντέλα έως τα αυτόνομα συστήματα, θα εξερευνήσουμε τις καινοτομίες που θα διαμορφώσουν την επόμενη δεκαετία από τεχνική και γεωπολιτική άποψη.

Από την καινοτομία στην εφαρμογή

Πώς προσαρμόζονται οι βιομηχανίες, από τη ναυτιλία και τον τουρισμό έως την υγειονομική περίθαλψη και τη χρηματοοικονομία, στα ευφυή συστήματα; Αυτή η ενότητα παρουσιάζει μελέτες περιπτώσεων και στρατηγικά πλαίσια για την κλιμάκωση της καινοτομίας.

Η ώρα της Ελλάδας

Γιατί τώρα και γιατί εδώ; Αυτή η ενότητα εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο η Ελλάδα μπορεί να μετατρέψει τη μοναδική της θέση, γεωγραφική, πολιτιστική και πνευματική, σε ηγετικό ρόλο στην ηθική καινοτομία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Η ηθική της κλίμακας

Καθώς η τεχνολογία εξελίσσεται με ταχείς ρυθμούς, ποιοι μένουν πίσω; Εξετάζουμε τη δικαιοσύνη, τη διαφάνεια, τη βιωσιμότητα και τη διακυβέρνηση, από την ευρωπαϊκή νομοθεσία έως τον παγκόσμιο συντονισμό για την ασφάλεια της τεχνητής νοημοσύνης.

Το αύριο, σε εφαρμογή

Ένα βήμα μπροστά, αυτή η τελική ενότητα θα εξετάσει τι βρίσκεται στον ορίζοντα και τι σημαίνει αυτό για όσους προετοιμάζονται να ηγηθούν των επόμενων εξελίξεων.

Πληροφορίες: <https://emtecheurope.com/>

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
28 Ιανουαρίου 2026	9ο Συνέδριο Ηλεκτροκίνησης	Ελληνική Εταιρεία Ενεργειακής Οικονομίας (ΗΑΕΕ)
27, 28 Φεβρουαρίου & 1 Μαρτίου 2026	8η διεθνής έκθεση Verde.Tec	www.verde-tec.gr

4^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Το 4ο Διεθνές Συμπόσιο για τη Συντήρηση Μνημείων και Ιστορικών Χώρων (4ο Διεθνές Συμπόσιο TC301) θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα, από την **Τετάρτη 16 έως την Παρασκευή 18 Σεπτεμβρίου 2026**, σε συνέχεια των προηγούμενων επιτυχημένων διοργανώσεων στη Νάπολη της Ιταλίας το 1996, το 2013 και το 2022, αντίστοιχα.

Θέματα & Θεματικές ενότητες του συνεδρίου

1. Αρχές διατήρησης
2. Ιστορική γεωτεχνική μηχανική
3. Διάγνωση: Κατανόηση και διερεύνηση μνημείων
4. Ανάλυση, μοντελοποίηση και εκτίμηση κινδύνου μνημείων και μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς
5. Γεωτεχνικές πτυχές της αποκατάστασης/συντήρησης μνημείων
6. Κλιματική αλλαγή και προστασία των μνημείων από φυσικούς κινδύνους
7. Επιπτώσεις της αστικής ανάπτυξης στα μνημεία
8. Case Histories: Παραδείγματα και διδάγματα
9. Ειδική σύνοδος για την Ακρόπολη των Αθηνών

Το επερχόμενο Διεθνές Συμπόσιο TC301 διευρύνει το πεδίο εφαρμογών του για να συζητήσει τις τελευταίες εξελίξεις σε αναδυόμενα θέματα, διατηρώντας παράλληλα τις βασικές εστιασμένες προηγούμενων συνεδρίων.

Τα θέματα του Συμποσίου υπογραμμίζουν την κρίσιμη διασταύρωση της μηχανικής εξειδίκευσης και της πολιτιστικής διαχείρισης. Το Συμπόσιο θα αποτελέσει ένα φόρουμ αλληλεπίδρασης, ανταλλαγής απόψεων και συζήτησης μεταξύ μηχανικών, αρχιτεκτόνων, αρχαιολόγων, επιστημόνων και ερευνητών στον τομέα της προστασίας των μνημείων με σκοπό να προωθηθεί και να διαδώσει την κουλτούρα της συντήρησης εντός της γεωτεχνικής κοινότητας.

Μεταξύ των στόχων του Συμποσίου είναι οι συζητήσεις να διατρέξουν τις τελευταίες εξελίξεις στη γεωτεχνική μηχανική, εστιάζοντας σε βιώσιμες και αποτελεσματικές μεθόδους προστασίας και αποκατάστασης μνημείων που απειλούνται από φυσικές και ανθρωπογενείς προκλήσεις.

Το Διεθνές Συμπόσιο TC301 είναι μια κορυφαία τετραετής εκδήλωση που πραγματοποιείται υπό την αιγίδα της Διεθνούς Εταιρείας Εδαφομηχανικής και Γεωτεχνικής Μηχανικής (ISSGME) με την επιστημονική εποπτεία της Τεχνικής Επιτροπής για τη Διατήρηση Ιστορικών Χώρων (TC301). Οικοδεσπότης του Συνεδρίου είναι η Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Εδαφομηχανικής και Γεωτεχνικής Μηχανικής (ΕΕΕΕΓΜ).

Η νέα προθεσμία για την υποβολή άρθρων (manuscript submission) είναι **30 Ιανουαρίου 2026**.

Πληροφορίες: <https://tc301-athens.com/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζιορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζοίδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ EUROPEAN COMMISSION ΓΙΑ ΤΑ ΔΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ: ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ CPR WORKING PLAN 2026–2029

Στις 16 Δεκεμβρίου 2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε το COMMUNICATION FROM THE COMMISSION – (First) CPR Working Plan for 2026–2029, παρουσιάζοντας το πρώτο επίσημο σχέδιο εργασίας για την εφαρμογή του Construction Products Regulation (CPR) για την περίοδο 2026–2029.

Όπως ενημερώνει ανάρτηση στην ιστοσελίδα του TEE, ο Construction Products Regulation (CPR) θέτει τους ενιαίους κανόνες για τη διάθεση δομικών προϊόντων στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί βασικό εργαλείο για την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Στόχος του είναι να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δομικών προϊόντων, με κοινές τεχνικές προδιαγραφές που λειτουργούν ως κοινή «γλώσσα» για την αξιολόγηση και την παρουσίαση της απόδοσής τους. Τέτοια χαρακτηριστικά είναι, για παράδειγμα, η αντίδραση στη φωτιά, η θερμική αγωγιμότητα ή οι ιδιότητες ηχομόνωσης. Όταν αυτά τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά μέσω εκτελεστικών πράξεων, η εφαρμογή τους είναι δεσμευτική.

Με τον τρόπο αυτό, ο CPR εξασφαλίζει αξιόπιστη και συγκρίσιμη πληροφόρηση για μηχανικούς, δημόσιες αρχές και καταναλωτές, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν προϊόντα από διαφορετικούς κατασκευαστές και διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον σχεδιασμό, την επιβλεψη και την υλοποίηση τεχνικών έργων με διαφάνεια

και ασφάλεια.

Σύμφωνα με το άρθρο 4(2) του CPR, η European Commission οφείλει να καταρτίζει ένα σχέδιο εργασίας για την ανάπτυξη εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών για οικογένειες προϊόντων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα VII. Το σχέδιο αυτό καλύπτει όχι μόνο τις απαιτήσεις των προϊόντων, αλλά και γενικές πληροφορίες, οδηγίες χρήσης και στοιχεία ασφαλείας. Για την προετοιμασία του πρώτου αυτού σχεδίου, η Επιτροπή συνεργάστηκε με το CPR Acquis Expert Group κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025.

Το σχέδιο εργασίας καλύπτει την περίοδο 2026–2029 και θα ανανεώνεται τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια, με το επόμενο να προβλέπεται έως το τέλος του 2028. Παράλληλα, η European Commission θα ενημερώνει ετησίως το European Parliament και τα κράτη μέλη για την πρόοδο υλοποίησής του, ξεκινώντας από το τέλος του 2026.

Το (First) CPR Working Plan συνδέεται άμεσα με ευρύτερες ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως το Competitiveness Compass, καθώς στοχεύει στη μείωση του χάσματος καινοτομίας, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, στην απανθρακοποίηση και στην οικονομική ασφάλεια της ΕΕ. Επίσης, υποστηρίζει τη δημιουργία αγορών για βιώσιμα και κυκλικά προϊόντα, σε συνδυασμό με πρωτοβουλίες όπως το Clean Industrial Deal, το Steel and Metals Action Plan, η Energy Performance of

Buildings Directive και η EU 2025 Bioeconomy strategy. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και μελλοντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, όπως το Circular Economy Act και το Industrial Accelerator Act.

Ο CPR αποτελεί βασικό πυλώνα της φιλοδοξίας του Clean Industrial Deal να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση παγκόσμιος ηγέτης στην κυκλική οικονομία έως το 2030. Οι εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές, σε συνδυασμό με μέτρα που θα ενισχύσουν την κυκλικότητα στον κατασκευαστικό τομέα, δημιουργούν ένα σταθερό και αξιόπιστο κανονιστικό περιβάλλον και ενισχύουν την ανάπτυξη βιώσιμων δομικών προϊόντων.

Τέλος, το σχέδιο εργασίας του CPR συνδέεται και με την European Strategy for Housing Construction. Μέσα από την ανάπτυξη νέων εναρμονισμένων προτύπων, την επικαιροποίηση των υφιστάμενων και την εκπόνηση European Assessment Documents (EADs) για καινοτόμα προϊόντα, διευκολύνεται η καινοτομία και η εκβιομηχάνιση της κατασκευής. Αυτό μπορεί να συμβάλει στη μείωση των χρόνων κατασκευής, στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης. Παράλληλα, η εισαγωγή του Digital Product Passport ενισχύει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του κατασκευαστικού οικοσυστήματος, κάτι που αφορά άμεσα την καθημερινή πρακτική των Μηχανικών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΙΤΗ, ΑΣΦΑΛΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΣΤΕΓΑΣΗ

Το European Council of Civil Engineers (ECCE) και το European Council of Engineers Chambers (ECEC) παρουσίασαν από κοινού ένα νέο κείμενο πολιτικής με τίτλο “A European Engineering Vision for Affordable, Safe and Sustainable Housing”. Το κείμενο ασχολείται με ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη: την έλλειψη προσίτης και ποιοτικής κατοικίας.

Όπως ενημερώνει ανάρτηση στην ιστοσελίδα του TEE, οι δύο οργανισμοί τονίζουν ότι η στέγαση δεν είναι απλώς ένα εμπορικό προϊόν, αλλά ένα βασικό κοινωνικό αγαθό. Συνδέεται άμεσα με την κοινωνική συνοχή, την οικονομική σταθερότητα, τη δημόσια ασφάλεια και την ανθεκτικότητα των πόλεων στο μέλλον. Μέσα από την οπτική των Μηχανικών, το κείμενο έρχεται να στηρίξει τις ευρωπαϊκές και εθνικές προσπάθειες για πιο προσίτη κατοικία, αναβάθμιση των πόλεων, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και βιωσιμότητα.

Το ECCE και το ECEC υποστηρίζουν ότι η οικονομική προσίτιότητα πρέπει να πηγαίνει μαζί με τη δομική ασφάλεια, τη

γερή κατασκευή και τη μεγάλη διάρκεια ζωής των κτιρίων. Παράλληλα, η βιωσιμότητα δεν αφορά μόνο την ενεργειακή απόδοση, αλλά ολόκληρο τον κύκλο ζωής ενός κτιρίου, καθώς και τη δυνατότητα επανάχρησης και προσαρμογής του στο μέλλον. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και στην καινοτομία, όπως οι βιομηχανοποιημένες και modular κατασκευές, οι οποίες όμως πρέπει να βασίζονται σε κοινούς ευρωπαϊκούς κανόνες, ποιοτικό έλεγχο και επαγγελματική επάρκεια.

Κεντρικό μήνυμα του κειμένου είναι ότι οι Μηχανικοί, οι Αρχιτέκτονες και οι Πολυεξομοί πρέπει να συμμετέχουν συστηματικά στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών στέγας, των χρηματοδοτικών εργαλείων και των κανονισμών. Η ανάγκη για φθηνότερη κατοικία δεν πρέπει ποτέ να οδηγεί σε εκπώσεις στην ασφάλεια, στην ανθεκτικότητα ή στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων.

Στο πλαίσιο αυτό, το ECCE και το ECEC καλούν τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους Επιτρόπους, τα μέλη του Ευρωπαϊκού και των εθνικών Κοινοβουλίων, καθώς και τα

αρμόδια Υπουργεία, να ενσωματώσουν τις προτάσεις του κειμένου στη νέα νομοθεσία, στα χρηματοδοτικά προγράμματα και στις στρατηγικές για τη στέγαση. Παράλληλα, ζητούν καλύτερο συντονισμό των κανονισμών και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ειδικοτήτων, ώστε να προωθηθεί η καινοτομία με σεβασμό στο δημόσιο συμφέρον.

Τέλος, οι δύο οργανισμοί δηλώνουν έτοιμοι να συμβάλουν ενεργά με την τεχνική τους γνώση και την επαγγελματική τους εμπειρία στον διάλογο για τις πολιτικές στέγας, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, και ενθαρρύνουν τη διάδοση του κειμένου ώστε να ενισχυθεί η ενημέρωση και η συλλογική δράση στον χώρο της κατοικίας.

Το κείμενο θέσος ECEC & ECCE Joint Policy Paper: A European Engineering Vision for Affordable, Safe and Sustainable Housing είναι διαθέσιμο στον σύνδεσμο: <https://www.ecec.net/news/ecec-ecce-joint-policy-paper-an-european-engineering-vision-for-affordable-safe-and-sustainable-housing/>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

e-ΕΦΚΑ: ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 2026 ΩΣΤΕ ΚΑΘΕ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΝΑ ΕΧΕΙ ΠΛΗΡΗ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Τι δηλώνει ο διοικητής του οργανισμού

«Η ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας δεν αποτελεί πλέον έναν στόχο «στο χαρτί», αλλά ένα έργο που υλοποιείται με μετρήσιμα και απτά αποτελέσματα», δηλώνει ο διοικητής του e-ΕΦΚΑ, Αλέξανδρος Βαρβέρης, στη συνέντευξη που παραχώρησε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, χαρακτηρίζοντας το 2026 ως έτος θεσμικής ωρίμανσης και επιχειρησιακής ολοκλήρωσης.

Όπως επισημαίνει, έχει ήδη σωρευθεί το 100% ενός τεράστιου έγχартου αρχείου, το οποίο ξεπερνά τα 53 εκατομμύρια σελίδες και προέρχεται από τους τέως φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

«Ο στόχος μας είναι απολύτως συγκεκριμένος: Έως την άνοιξη του 2026 να έχει ολοκληρωθεί πλήρως η ψηφιοποίηση, ώστε κάθε ασφαλισμένος να διαθέτει για πρώτη φορά μια ενιαία, καθαρή και πλήρη εικόνα του ασφαλιστικού βίου του. Πρόκειται για μια αλλαγή που μετασχηματίζει ριζικά τη σχέση του πολίτη με το ασφαλιστικό σύστημα, προσφέροντάς του διαφάνεια, ασφάλεια δικαίου και προβλεψιμότητα», σημειώνει ο κ. Βαρβέρης.

Επίσης, αναφέρει ότι η ψηφιοποίηση είναι ο βασικός λόγος που σήμερα μπορούμε να μιλάμε για ουσιαστική επιτάχυνση στην απονομή των συντάξεων.

Σήμερα, όπως τονίζει, παρά τις αυξημένες ροές νέων αιτήσεων, οι ληξιπρόθεσμες κύριες συντάξεις έχουν περιοριστεί περίπου στις 14.000, οι επικουρικές στις 31.000 και τα εφάπαξ στις 7.000.

«Η εφαρμογή των fast track διαδικασιών, σε συνδυασμό με την αυτοματοποίηση και την ψηφιακή διαχείριση του συνόλου των μητρώων και της ασφαλιστικής πληροφορίας, έχει σταθεροποιήσει αυτήν τη σημαντική αποκλιμάκωση.

Η εικόνα αυτή δεν αποτυπώνει απλώς μια διοικητική βελτίωση, αλλά μια βαθιά θεσμική αλλαγή: ένα σύστημα πιο γρήγορο, πιο διαφανές και πιο προβλέψιμο, που αποκαθιστά στην πράξη την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος και την κοινωνική ασφάλιση», σχολιάζει ο κ. Βαρβέρης.

Και προσθέτει: «Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του e-ΕΦΚΑ επεκτείνεται δυναμικά σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Σήμερα, περισσότερες από 130 ψηφιακές υπηρεσίες είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας του φορέα (www.efka.gov.gr), καλύπτοντας βασικές ανάγκες εργαζομένων, εργοδοτών, συνταξιούχων, ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών.

Εργαλεία, όπως το myEFKA Dashboard και η εφαρμογή myEFKA mobile, επιτρέπουν στον πολίτη να εξυπηρετείται σε πραγματικό χρόνο.

Οι ασφαλισμένοι μπορούν πλέον, χωρίς φυσική παρουσία, να υποβάλουν αιτήσεις κύριας και επικουρικής σύνταξης, να παρακολουθούν την πορεία των αιτημάτων τους, να λαμβάνουν ενημερωτικά σημειώματα συντάξεων και να αιτούνται επιδόματα ασθένειας και μητρότητας.

Παράλληλα, κάποιες από τις κρίσιμες υπηρεσίες που παρέχονται ψηφιακά είναι το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, ο ατομικός λογαριασμός και το ιστορικό ασφάλισης και οι ρυθμίσεις οφειλών».

Μεταξύ άλλων, ο κ. Βαρβέρης αναφέρεται και στην αλλαγή στο καθεστώς των εργαζόμενων συνταξιούχων, «η οποία ήταν μια συναδεδημένη επιλογή που στόχευε στη δικαιότερη μεταχείριση των συνταξιούχων και στην ενίσχυση της νόμιμης απασχόλησης».

Αναφορικά με τις βασικές προτεραιότητες του e-ΕΦΚΑ για το 2026, ο κ. Βαρβέρης υπογραμμίζει:

«Κεντρική μας προτεραιότητα είναι η πλήρης λειτουργία του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, το οποίο ενοποιεί δεδομένα, μητρώα, διαδικασίες και υπηρεσίες σε όλο τον Οργανισμό και μας επιτρέπει να προσφέρουμε ταχύτερη, πιο διαφανή και πιο αξιόπιστη εξυπηρέτηση.

Παράλληλα, επεκτείνουμε και ωριμάζουμε τις ψηφιακές μας υπηρεσίες, με αυτοματοποιημένες διαδικασίες, προσωποποιημένη πληροφόρηση μέσω του myEFKA Dashboard, νέες λειτουργίες, όπως ψηφιακά ραντεβού και αυτόματες ειδοποιήσεις, μειώνοντας ουσιαστικά τη γραφειοκρατία και την ταλαιπωρία των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίζουμε και τη βελτίωση κρίσιμων υπηρεσιών, όπως η πιστοποίηση αναπηρίας, με στόχο ταχύτερες και πιο φιλικές διαδικασίες».

Ακολουθεί ολόκληρη η συνέντευξη του διοικητή του e-ΕΦΚΑ, Αλέξανδρου Βαρβέρη, στη δημοσιογράφο Γεωργία Μπάρλα, για το Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων:

Ερ: Κύριε Βαρβέρη, σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα η ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας του e-ΕΦΚΑ και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί;

Απ: Σήμερα μπορούμε με ασφάλεια να πούμε ότι η ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας δεν αποτελεί πλέον έναν στόχο «στο χαρτί», αλλά ένα έργο που υλοποιείται με μετρήσιμα και απτά αποτελέσματα.

Ήδη έχει σωρευθεί το 100% ενός τεράστιου έγχартου αρχείου, το οποίο ξεπερνά τα 53 εκατομμύρια σελίδες και προέρχεται από τους τέως φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

Πρόκειται για αρχεία δεκαετιών, συχνά χειρόγραφα, διάσπαρτα, με διαφορετική ποιότητα και χωρίς ενιαία δομή. Το υλικό αυτό αποτέλεσε επί σειρά ετών βασικό ανασταλτικό παράγοντα τόσο για την ταχύτητα όσο και για την αξιοπιστία των υπηρεσιών.

Ο στόχος μας είναι απολύτως συγκεκριμένος: Έως την άνοιξη του 2026 να έχει ολοκληρωθεί πλήρως η ψηφιοποίηση, ώστε κάθε ασφαλισμένος να διαθέτει για πρώτη φορά μια ενιαία, καθαρή και πλήρη εικόνα του ασφαλιστικού βίου του. Πρόκειται για μια αλλαγή που μετασχηματίζει ριζικά τη σχέση του πολίτη με το ασφαλιστικό σύστημα, προσφέροντάς του διαφάνεια, ασφάλεια δικαίου και προβλεψιμότητα.

Ερ: Πώς μεταφράζεται η ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας σε ταχύτερη απονομή συντάξεων και πόσο έχει μειωθεί ο χρόνος αναμονής;

Απ: Η ψηφιοποίηση είναι ο βασικός λόγος που σήμερα μπορούμε να μιλάμε για ουσιαστική επιτάχυνση στην απονομή των συντάξεων.

Με τη μετατροπή ενός τεράστιου όγκου ασφαλιστικών δεδομένων σε ψηφιακή μορφή, οι υπηρεσίες διαθέτουν πλέον

άμεσα, διασταυρωμένα και αξιόπιστα στοιχεία, γεγονός που επιτρέπει την αυτοματοποίηση των διαδικασιών και τη δραστητική μείωση των καθυστερήσεων.

Πριν από λίγα χρόνια, ο e-ΕΦΚΑ είχε παραλάβει σχεδόν ένα εκατομμύριο εκκρεμείς ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές υποθέσεις, με τους πολίτες να βρίσκονται σε πολύμηνη και σε αρκετές περιπτώσεις πολυετή αναμονή, χωρίς σαφή εικόνα για το στάδιο στο οποίο βρισκόταν η αίτησή τους.

Σήμερα, παρά τις αυξημένες ροές νέων αιτήσεων, οι ληξιπρόθεσμες κύριες συντάξεις έχουν περιοριστεί περίπου στις 14.000, οι επικουρικές στις 31.000 και τα εφάπαξ στις 7.000.

Η εφαρμογή των fast track διαδικασιών, σε συνδυασμό με την αυτοματοποίηση και την ψηφιακή διαχείριση του συνόλου των μητρώων και της ασφαλιστικής πληροφορίας, έχει σταθεροποιήσει αυτήν τη σημαντική αποκλιμάκωση.

Η εικόνα αυτή δεν αποτυπώνει απλώς μια διοικητική βελτίωση, αλλά μια βαθιά θεσμική αλλαγή: ένα σύστημα πιο γρήγορο, πιο διαφανές και πιο προβλέψιμο, που αποκαθιστά στην πράξη την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος και την κοινωνική ασφάλιση.

Ερ: Ποιες επιπλέον υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ έχουν ψηφιοποιηθεί και ποιο είναι το όφελος για τους ασφαλισμένους;

Απ: Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του e-ΕΦΚΑ επεκτείνεται δυναμικά σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών προς τους πολίτες. Σήμερα περισσότερες από 130 ψηφιακές υπηρεσίες είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας του φορέα (www.efka.gov.gr), καλύπτοντας βασικές ανάγκες εργαζομένων, εργοδοτών, συνταξιούχων, ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών.

Εργαλεία, όπως το myEFKA Dashboard και η εφαρμογή myEFKA mobile, επιτρέπουν στον πολίτη να εξυπηρετείται σε πραγματικό χρόνο.

Οι ασφαλισμένοι μπορούν πλέον, χωρίς φυσική παρουσία, να υποβάλουν αιτήσεις κύριας και επικουρικής σύνταξης, να παρακολουθούν την πορεία των αιτημάτων τους, να λαμβάνουν ενημερωτικά σημειώματα συντάξεων και να αιτούνται επιδόματα ασθένειας και μητρότητας.

Παράλληλα, κάποιες από τις κρίσιμες υπηρεσίες που παρέχονται ψηφιακά είναι το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, ο ατομικός λογαριασμός και το ιστορικό ασφάλισης και οι ρυθμίσεις οφειλών.

Το όφελος για τον πολίτη είναι άμεσο και μετρήσιμο: λιγότερη γραφειοκρατία, λιγότερες μετακινήσεις και ταχύτερη εξυπηρέτηση, με νέες λειτουργίες, όπως ψηφιακά ραντεβού, αυτόματες ειδοποιήσεις και αυξημένη διαλειτουργικότητα με τα συστήματα του Δημοσίου, που διαμορφώνουν έναν e-ΕΦΚΑ προσαρμοσμένο στη ζωή του πολίτη.

Ερ: Μετά την κατάργηση της παρακράτησης του 30%, ποια είναι η εικόνα για τους εργαζόμενους συνταξιούχους και τα έσοδα του e-ΕΦΚΑ;

Συνέχεια στη σελ 5

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

e-ΕΦΚΑ: ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 2026 ΩΣΤΕ ΚΑΘΕ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΝΑ ΕΧΕΙ ΠΛΗΡΗ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Τι δηλώνει ο διοικητής του οργανισμού

Συνέντευξη από σελ 4

Απ: Η αλλαγή στο καθεστώς των εργαζόμενων συνταξιούχων ήταν μια συνειδητή επιλογή που στόχευε στη δικαιότερη μεταχείριση των συνταξιούχων και στην ενίσχυση της νόμιμης απασχόλησης.

Με την κατάργηση της παρακράτησης του 30% και τη θέσπιση του νέου πόρου, δημιουργήθηκε ένα νέο, δίκαιο και λειτουργικό πλαίσιο, το οποίο ενθαρρύνει τη νόμιμη εργασία, διασφαλίζει τα δικαιώματα των συνταξιούχων και ενισχύει τη διαφάνεια στην αγορά εργασίας.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι το νέο σύστημα βοήθησε ουσιαστικά στην αύξηση των εσόδων του e-ΕΦΚΑ και στη βελτίωση της εισπραξιμότητας των εισφορών.

Παράλληλα, σε συνδυασμό με την ψηφιοποίηση των διαδικασιών, περιορίστηκαν φαινόμενα αδήλωτης εργασίας.

Πρόκειται για μια αλλαγή που σέβεται τον συνταξιούχο,

αξιοποιεί την εμπειρία και τις γνώσεις του και, ταυτόχρονα, στηρίζει τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, δημιουργώντας ένα πιο δίκαιο και αποτελεσματικό πλαίσιο για όλους.

Ερ: Ποιες είναι οι βασικές προτεραιότητες του e-ΕΦΚΑ για το 2026;

Απ: Το 2026 είναι για εμάς ένα έτος θεσμικής ωρίμανσης και επιχειρησιακής ολοκλήρωσης.

Ο e-ΕΦΚΑ περνά σε ένα νέο, πιο ώριμο και λειτουργικό μοντέλο με ξεκάθαρα ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός που υλοποιούμε δεν είναι απλώς μια τεχνολογική αναβάθμιση, είναι μια ουσιαστική αλλαγή στον τρόπο που λειτουργεί ο φορέας και στον τρόπο που εξυπηρετεί τον πολίτη.

Κεντρική μας προτεραιότητα είναι η πλήρης λειτουργία του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, το οποίο ενοποιεί δεδομένα, μητρώα, διαδικασίες και υπηρεσίες

σε όλο τον Οργανισμό και μας επιτρέπει να προσφέρουμε ταχύτερη, πιο διαφανή και πιο αξιόπιστη εξυπηρέτηση.

Παράλληλα, επεκτείνουμε και ωριμάζουμε τις ψηφιακές μας υπηρεσίες, με αυτοματοποιημένες διαδικασίες, προσωποποιημένη πληροφόρηση μέσω του myEFKA Dashboard, νέες λειτουργίες, όπως ψηφιακά ραντεβού και αυτόματες ειδοποιήσεις, μειώνοντας ουσιαστικά τη γραφειοκρατία και την ταλαιπωρία των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίζουμε και τη βελτίωση κρίσιμων υπηρεσιών, όπως η πιστοποίηση αναπηρίας, με στόχο ταχύτερες και πιο φιλικές διαδικασίες.

Στόχος μας είναι ένας e-ΕΦΚΑ σύγχρονος, λειτουργικός και ουσιαστικά ανθρώπινος, που σέβεται τον πολίτη, λειτουργεί με επαγγελματισμό και διαφάνεια και αποτελεί έναν σταθερό και αξιόπιστο σύμμαχο του πολίτη στην καθημερινότητά του.

ΥΠΠΟ: ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΤΕΙΧΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΩΝ ΛΟΦΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Αναβάθμιση του εκδοτηρίου στην είσοδο της Ακρόπολης

Το υπουργείο Πολιτισμού -διά της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών- προχωρά στην ανάδειξη του Διατείχισματος στον αρχαιολογικό χώρο των Δυτικών Λόφων (Μουσών, Πνύκας και Νυμφών) της Ακρόπολης και σε εργασίες διαμόρφωσης του εκδοτηρίου της κεντρικής εισόδου του αρχαιολογικού χώρου Ακρόπολης και Κιτιύων, προκειμένου να υποστηρίξει τον αναγκαίο εξοπλισμό για το έργο του ΟΔΑΠ (Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων) σχετικά με την εφαρμογή ψηφιακών διαδραστικών υπηρεσιών και περιεχομένου.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ενημερώνει ανακοίνωση του υπουργείου, τα έργα εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της αναβάθμισης των παρεχομένων υπηρεσιών στους επισκέπτες του αρχαιολογικού χώρου, με την εγκατάσταση νέου εξοπλισμού.

Η υπουργός Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη, δήλωσε: «Μετά τα εγκαίνια του νέου πωλητηρίου στον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης, την αναβάθμιση του πλατώματος του Αρείου Πάγου και την απόδοση στο κοινό μιας νέας διαδρομής περιήγησης κατά μήκος της Βόρειας Κλιτύς, αλλά και τα εν εξελίξει έργα αποκατάστασης στο Παλαιό Μουσείο και στο μυκηναϊκό τείχος, στο ανατολικό πλάτωμα, συνεχίζουμε με συστηματικό ρυθμό τα έργα ανάδειξης και αναβάθμισης στον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών υλοποιεί μια ολοκληρωμένη επέμβαση προστασίας και ανάδειξης των τμημάτων του Διατείχισματος στους Δυτικούς Λόφους της Ακρόπολης, το οποίο αποτελεί ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα της οχυρωματικής δραστηριότητας της αρχαίας Αθήνας, καλύπτοντας περίπου δεκαπέντε αιώνες ιστορίας. Συγχρόνως, με χρηματοδότηση του ΟΔΑΠ, η Εφορεία Αρχαιοτήτων προχωρά σε εργασίες ψηφιακής αναβάθμισης του εκδοτηρίου εισιτηρίων στην κεντρική πόλη της Ακρόπολης, ώστε να παρέχονται στους επισκέπτες σύγχρονες και ποιοτικές υπηρεσίες. Οι προβλεπόμενες επεμβάσεις αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των δομικών προβλημάτων και στην αποτροπή περαιτέρω

φθορών, ώστε να αναδειχθεί και να ερμηνευτεί το μνημείο με γνώμονα τη μικρότερη δυνατή παρέμβαση στο αρχαιολογικό τοπίο».

Εργασίες διαμόρφωσης στο εκδοτήριο της Ακρόπολης

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, οι προτεινόμενες εργασίες διαμόρφωσης του εκδοτηρίου της κεντρικής εισόδου του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης προβλέπουν, μεταξύ άλλων, την εγκατάσταση πέντε αυτόματων σταθμών πληρωμής, εκ των οποίων τρεις για το κεντρικό εκδοτήριο και δύο για το εκδοτήριο στη Νότια Κλιτύ. Επίσης, προτείνεται η αναδιάρθρωση του εκδοτηρίου με τέσσερις θέσεις εξυπηρέτησης (μία για ΑμεΑ) των επισκεπτών. Προβλέπονται η κατασκευή νέου πάγκου με μεταλλικό σκελετό και η τοποθέτηση μεταλλικού σκιάστρου, εσωτερικές διαρρυθμίσεις, επέκταση του υπερυψωμένου δαπέδου και κατασκευή ράμπας ΑμεΑ για καλύτερη πρόσβαση και νέα ηλεκτρολογική εγκατάσταση. Σύμφωνα με την ισχύουσα προγραμματική σύμβαση μεταξύ του υπουργείου Πολιτισμού και του ΟΔΑΠ που αφορά στο έργο, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών αναλαμβάνει την υλοποίηση των εργασιών διαμόρφωσης του χώρου εγκατάστασης Paypod και ο ΟΔΑΠ τη χρηματοδότηση των εργασιών διαμόρφωσης του υφιστάμενου εκδοτηρίου με περιορισμένες επεμβάσεις στον περιβάλλοντα χώρο του κτηρίου στην κατεύθυνση της βελτίωσης των προσφερόμενων υπηρεσιών και των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων στο εκδοτήριο.

Ανάδειξη Διατείχισματος

Όπως πληροφορεί το υπουργείο Πολιτισμού, το Διατείχισμα κατασκευάστηκε για να ενισχύσει την οχύρωση της αρχαίας Αθήνας, συνδέοντας τον λόφο των Μουσών (Φιλοπάππου) με τον λόφο των Νυμφών (Αστεροσκοπείου), ενώνοντας επί της ουσίας δύο σημεία της περιφέρειας του Θεμιστόκλειου τείχους (479 π.Χ.) και δημιουργώντας νέο δυτικό όριο

της πόλης. Το Διατείχισμα εκτείνεται σε μήκος 900 μ., στην κορυφογραμμή της λοφοσειράς. Από τον 4ο αιώνα π.Χ. έως το τέλος της αρχαιότητας υπέστη επισκευές και μετατροπές, αποτελώντας χαρακτηριστικό δείγμα αμυντικής αρχιτεκτονικής. Η πρώτη κατασκευαστική φάση του χαρακτηρίζεται από την έμπλεκτη τεχνική με χρήση κροκαλοπαγούς λίθου. Χρονολογήθηκε αρχικά στα τέλη του 4ου αιώνα π.Χ., η οποία αναφέρεται σε επισκευές των τειχών του άστεως, του Πειραιά και των Μακρών Τειχών. Το Διατείχισμα υπέστη σημαντικές επεμβάσεις στη μέση ελληνιστική περίοδο (200 - 166 π.Χ.), με εκτεταμένες επισκευές και προσθήκες, χρησιμοποιώντας λευκό πωρόλιθο. Η πιο σημαντική αλλαγή ήταν η μετατόπιση του τείχους προς τα δυτικά στην περιοχή της Πνύκας, με νέα συμπαγή κατασκευή. Επεμβάσεις υπήρξαν και στην ύστερη ελληνιστική περίοδο (μετά την επιδρομή του Σύλλα, το 86 π.Χ.), κατά τον 1ο και 2ο αιώνα μ.Χ., καθώς και στα χρόνια του Βαλεριανού (253-260 μ.Χ.). Μετά την επιδρομή των Ερούλων (267 μ.Χ.) και τις καταστροφές που υπέστη το Δίπυλο, το Διατείχισμα εγκαταλείφθηκε μαζί με όλη την περιοχή. Ωστόσο, στην εποχή του Ιουστινιανού (527 - 565 μ.Χ.) έγιναν εκτεταμένες επισκευές.

Στους νεότερους χρόνους, κατά τις δεκαετίες του '50 και του '80 έγιναν ποικίλες επεμβάσεις (διαμορφώσεις μονοπατιών, δενδροφυτεύσεις, εγκαταστάσεις «Ήχος και Φως») που αλλοίωσαν το τοπίο και κάλυψαν τμήματα του τείχους. Μετέπειτα, στο πλαίσιο του έργου της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων Αθηνών, στις αρχές του 2000, καθαιρέθηκαν οι εγκαταστάσεις του «Ήχος και Φως». Το 2021 εγκρίθηκε σχέδιο εργασιών για την ανάπλαση, αποκατάσταση και ανάδειξη των Λόφων Πνυκός, Νυμφών και Μουσών - Φιλοπάππου, το οποίο υλοποιείται μέσω της προγραμματικής σύμβασης μεταξύ υπουργείου Πολιτισμού, Δήμου Αθηναίων, Περιφέρειας Αττικής και της εταιρείας «Εθνικός Κήπος - Μητροπολιτικό Πράσινο Α.Ε.» που υπογράφηκε το 2022.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΡΙΜΗΝΟ ΚΡΙΝΕΙ ΤΗΝ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ

Στο επίκεντρο ξανά τα αυθαίρετα της κατηγορίας 5

Το επόμενο τρίμηνο αναμένεται να ξεκαθαρίσει το τοπίο ως προς τη συνέχιση ή μη της τακτοποίησης αυθαίρετων, με το ΥΠΕΝ να βρίσκεται ενώπιον κρίσιμων επιλογών, τονίζεται σε ρεπορτάζ της Τέτης Ηγουμενίδη στο economix.gr.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται από τον ν. 4495/2017, προβλέπει ότι η δυνατότητα τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών των κατηγοριών 1 έως 4 παύει να ισχύει στις 31 Μαρτίου 2026, θέτοντας σαφές χρονικό όριο για χιλιάδες ιδιοκτήτες ακινήτων.

Παράλληλα, στο προσκήνιο επανέρχεται με αυξανόμενη ένταση το αίτημα για επαναφορά της δυνατότητας τακτοποίησης αυθαίρετων της κατηγορίας 5, που αφορά περιπτώσεις σοβαρών πολεοδομικών παραβάσεων ή κατασκευές χωρίς οικοδομική άδεια. Η σχετική διαδικασία έχει κλείσει για τους πολίτες ήδη από τον Οκτώβριο του 2020, ενώ στα τέλη του 2025 εξήνενυσε και για τα ακίνητα που έχουν περάσει στην ιδιοκτησία των τραπεζών.

Την εικόνα επιβαρύνει το γεγονός ότι σημαντικός, αν και μη αποτυπωμένος με ακρίβεια, αριθμός ακινήτων του Δημοσίου, όπως σχολικές μονάδες, παραμένει εκτός οποιασδήποτε διαδικασίας τακτοποίησης, καθώς οι αρμόδιοι φορείς δεν προχώρησαν στις απαιτούμενες ενέργειες εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Στο κυβερνητικό επιτελείο και ειδικότερα στο ΥΠΕΝ διαμορφώνεται η άποψη ότι απαιτείται αφενός η επανεργοποίηση της διαδικασίας για την κατηγορία 5 και

αφετέρου η παράταση της ισχύουσας ρύθμισης για τις κατηγορίες 1 έως 4, ώστε να αποφευχθεί το κλείσιμο του συστήματος τακτοποίησης στο τέλος Μαρτίου.

Σε κάθε περίπτωση, παραμένει αμετακίνητος ο περιορισμός που αποκλείει από οποιαδήποτε ρύθμιση τα αυθαίρετα που έχουν ανεγερθεί μετά τον Ιούλιο του 2011.

Καθοριστικό ρόλο στις τελικές αποφάσεις διαδραματίζει η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), το οποίο έχει επανειλημμένως εκφράσει αυστηρή στάση απέναντι σε ρυθμίσεις που αφορούν αυθαίρετα με βαριές πολεοδομικές υπερβάσεις, καθιστώντας εξαιρετικά δύσκολη την αποδοχή ενός νέου ανοίγματος για την κατηγορία 5.

Υπό αυτά τα δεδομένα, σύμφωνα με πληροφορίες, το ΥΠΕΝ εξετάζει την επαναφορά του ζητήματος προς κρίση στο ΣτΕ και, εφόσον υπάρξει περιθώριο συνεννόησης, την προώθηση των αναγκαίων θεσμικών παρεμβάσεων.

Μεταξύ των επιλογών που βρίσκονται στο τραπέζι περιλαμβάνεται, πέραν της χρονικής επέκτασης για τις κατηγορίες 1 έως 4, και η σύνδεση της τακτοποίησης αυθαίρετων με την έκδοση της ταυτότητας κτηρίου. Η λογική αυτής της προσέγγισης προβλέπει ότι ο ιδιοκτήτης, μέσω της συνεργασίας του με μηχανικό για την απόκτηση ταυτότητας ακινήτου, θα μπορεί ταυτόχρονα να ολοκληρώνει και τη διαδικασία τακτοποίησης, ανεξαρτήτως κατηγορίας αυθαίρεσας.

Όπως αναφέρουν αρμόδια στελέχη, ειδικά για την κατη-

γορία 5 εξετάζεται η θέσπιση ενός σαφώς αυστηρότερου πλαισίου, με εκτεταμένους ελέγχους για κάθε ακίνητο, συμπεριλαμβανομένης της επιβεβαίωσης του χρόνου κατασκευής, ενώ ανοικτό παραμένει και το ενδεχόμενο αύξησης του οικονομικού βάρους για όσους επιλέξουν να ενταχθούν στη ρύθμιση.

Την ίδια στιγμή, το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καλείται να διαχειριστεί σειρά ανοικτών ζητημάτων στον τομέα της χωροταξίας και της πολεοδομίας, με το χρονικό περιθώριο της παρούσας κυβερνητικής θτείας συνεχώς να λιγοστεύει.

Μεταξύ αυτών ξεχωρίζει το ζήτημα της εκτός σχεδίου δόμησης, το οποίο συνδέεται με την ύπαρξη ή μη αναγνωρισμένου οδικού δικτύου, ενώ οι απαιτούμενες μελέτες για τον χαρακτηρισμό των δρόμων εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκρεμότητα.

Στον σχεδιασμό του ΥΠΕΝ εντάσσεται επίσης η διαμόρφωση νέου πλαισίου για την αλλαγή χρήσης ακινήτων, με στόχο την αύξηση του αριθμού των κατοικιών και την αντιμετώπιση του εντεινόμενου προβλήματος της προσιτής στέγης.

Ακόμη, σε εκκρεμότητα παραμένουν και τα ειδικά χωροταξικά σχέδια για τον Τουρισμό, τη Βιομηχανία και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), με την πολιτική ηγεσία του υπουργείου να επισημαίνει ότι η αποκατάσταση της «τάξης στον χώρο» αποτελεί βασική προτεραιότητα και ότι οι σχετικές παρεμβάσεις θα παρουσιάσουν το επόμενο διάστημα.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 2026 ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ Π. ΜΕΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

Εντός του 2026 θα παραδοθεί το μητροπολιτικό πάρκο στο πρώην στρατόπεδο Παύλου Μελά, ένα έργο που υλοποιείται από τον Δήμο Παύλου Μελά με πόρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, όπως ανέφερε ο Αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης, Κώστας Γιουτίκας, κατά τη συνάντησή του την Παρασκευή με δημοσιογράφους. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο κ. Γιουτίκας επισήμανε ότι το έργο προχωράει και οι εργασίες που χρηματοδοτεί η Περιφέρεια με κονδύλια 11,5 εκατομμυρίων ευρώ από το ΕΣΠΑ (μετά τις εκπτώσεις που έχουν γίνει) περιλαμβάνουν τη διαμόρφωση του εσωτερικού χώρου και των διαδρομών, τις φυτεύσεις, τις αρδεύσεις, τον φωτισμό, την τοποθέτηση εξοπλισμού, τις περιφράξεις και την εγκατάσταση των δύο εισόδων. Όπως είπε, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών θα παραδοθεί στους πολίτες ένας σημαντικός -για όλη τη Θεσσαλονίκη- χώρος πρασίνου και αναψυχής. Σε ό,τι αφορά τις εργασίες στα κτίρια, αυτές δεν περιλαμβάνονται στα έργα δημι-

ουργίας του πάρκου.

Ο Αντιπεριφερειάρχης αναφέρθηκε, άλλωστε, στο αλιευτικό καταφύγιο στην Καλαμαρία, λέγοντας ότι θα παραδοθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2026 ενώ γνωστοποίησε ότι η Περιφέρεια εξασφάλισε επιπλέον πόρους από το αρμόδιο υπουργείο για την ανάπλαση έκτασης 12 στρεμμάτων στην χερσαία ζώνη του αλιευτικού καταφυγίου. Ως τα τέλη Ιανουαρίου αναμένεται η υπογραφή της σχετικής σύμβασης που θα προβλέπει τη δημιουργία χώρου πρασίνου με διαδρομές για τους επισκέπτες.

Οδικά έργα μέσω ΕΣΠΑ

Σε ό,τι αφορά τα οδικά έργα που θα υλοποιηθούν με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ διευκρίνισε ότι στο πρόγραμμα θα ενταχθεί η νέα γέφυρα στον ποταμό Λουδία που θα αντικαταστήσει την παλιά μεταλλική γέφυρα η οποία συνδέει την Ημαθία με τη Θεσσαλονίκη.

Μιλώντας για τα έργα που υλοποιούνται ή σχεδιάζονται στο πλαίσιο του προγράμματος της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, σχολίασε ότι ενώ υπήρχαν διαθέσιμοι πόροι, οι δήμοι είχαν μια αντικειμενική δυσκολία να προτείνουν για ένταξη μεγάλα έργα, ώριμα από μελετητικής πλευράς. Για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής ξεκίνησε μια προσπάθεια πριν από έναν χρόνο ώστε να γίνουν οι μελέτες από τις αναπτυξιακές εταιρείες των δήμων οι οποίες υποστηρίζονται από την Περιφέρεια. «Υποστηρίζουμε τους δήμους με τεχνική βοήθεια για να ωριμάσουν γρήγορα μεγάλα έργα και τώρα καταφέραμε στους δήμους του προγράμματος της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης να ωριμάζουν έργα ανάπλασης από τη Σύνδο μέχρι και τον δήμο Θερμαϊκού. Πολλοί από αυτούς τους δήμους μέσα στο πρώτο εξάμηνο θα τα δημοπρατήσουν κιόλας. Το 2026 θα είναι μια καλή χρονιά για έργα» συμπλήρωσε.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ Σ/Ν ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΕΝΕΡΓΗ ΜΑΧΗ»

Τι προβλέπουν οι νέες διατάξεις

Σε δημόσια διαβούλευση τέθηκε το νέο νομοσχέδιο του υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθώς αναρτήθηκε την Παρασκευή, στο oregon.gr με τίτλο «Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών – Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων – Ενίσχυση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού – Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας – Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής – Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024».

Η ανάρτηση, όπως επισημαίνει σε ανακοίνωσή του, το υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, σηματοδοτεί την έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης «για μια βαθιά θεσμική και επιχειρησιακή μεταρρύθμιση στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας, για την ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης και διαχείρισης των φυσικών καταστροφών».

Οι προωθούμενες ρυθμίσεις, όπως τονίζει το υπουργείο στη σχετική ανακοίνωση, «συνιστούν την απάντηση στις αυξανόμενες προκλήσεις που δημιουργεί η κλιματική κρίση και η εντατικοποίηση των ακραίων φαινομένων». Στόχος του νομοσχεδίου είναι η μετάβαση από ένα μοντέλο εν μέρει αποσπασματικής και εκ των υστέρων αντίδρασης σε ένα σύγχρονο, προληπτικό και διαλειτουργικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το σχέδιο νόμου προβλέπει, μεταξύ άλλων:

- * Τη θέσπιση Στρατηγικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών με 10ετή διάρκεια και έγκριση από το ΚΥΣΕΑ.

- * Την υποχρεωτική κατάρτιση Σχεδίων Πρόληψης Πυρκαγιών για όλους τους Δήμους και τις Περιφέρειες, με ολοκληρωμένη χαρτογράφηση κινδύνων και επιχειρησιακή προετοιμασία.

- * Τη σύσταση Ειδικής Υποεπιτροπής Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου με επιστημονική σύνθεση και πολυαραγοντική αξιολόγηση.

- * Την καθιέρωση υποχρέωσης εκπόνησης σχεδίων πλημμυρικού κινδύνου.

- * Τη θεσμοθέτηση της προδιαγεγραμμένης (ελεγχόμενης) καύ-

σης ως εργαλείου πρόληψης για τη μείωση της καύσιμης ύλης στα δάση.

- * Τη σύσταση Τοπικών Κέντρων Διαχείρισης Κινδύνων στους Δήμους.

- * Τη σύσταση Επιχειρησιακού Κέντρου Συμβάντων σε καθεμία από τις 13 Περιφερειακές Πυροσβεστικές Διοικήσεις, με τη συμμετοχή συνδέσμων των Ο.Τ.Α., των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

- * Την εισαγωγή του Συστήματος Διοίκησης Συμβάντων (Incident Command System - ICS) ως κοινό υπόβαθρο σχεδιασμού και δράσης για όλα τα σχέδια, εργαλεία και επιχειρησιακές λειτουργίες του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων.

- * Τη δημιουργία Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων για την ενίσχυση του εθελοντισμού και την άμεση αξιοποίηση ανθρωπινων και υλικών πόρων, και την εμπέδωση σχέσεων εμπιστοσύνης και αμοιβαίας συνεργασίας με τις εθελοντικές οργανώσεις.

- * Την ενίσχυση του μηχανισμού άντλησης διδαγμάτων από μεγάλες καταστροφές, με ανεξάρτητη επιστημονική αξιολόγηση και ετήσιες δημόσιες εκθέσεις.

- * Την αναβάθμιση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού και τη σύσταση εξειδικευμένων ανακριτικών κλιμακίων, με σκοπό την αμεσότερη διαλεύκανση εγκλημάτων εμπρησμού.

- * Τη θεσμική αναβάθμιση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, με ακαδημαϊκά και ερευνητικά χαρακτηριστικά, μέλη Δ.Ε.Π. και δυνατότητα εκπόνησης μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

- * Την πιστοποιημένη εκπαίδευση του πυροσβεστικού προσωπικού σε πρώτες βοήθειες και ιατρική φροντίδα πεδίου, ειδικά για τις Μονάδες της ΕΜΑΚ που επικρατούν υπό τις πιο ακραίες συνθήκες.

- * Την ενίσχυση των εναέριων μέσων και την εκπαίδευση στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος ως πιλότων και μηχανικών ελικοπτέρων και αεροσκαφών με έξοδα της Υπηρεσίας.

- * Τη δυνατότητα ίδρυσης νέων Πυροσβεστικών Φυλακίων σε απομακρυσμένα και μικρά νησιά, στο πλαίσιο της ειδικής μέριμνας για τη νησιωτικότητα.

- * Την εισαγωγή τυποποιημένων πρωτοκόλλων και Κανόνων Εμπλοκής (Rules of Engagement) για το Πυροσβεστικό Σώμα.

- * Τη σύσταση Μονάδας Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας

(Unit7—METEO) στο Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.), αλλά και την αξιοποίηση των μετεωρολόγων στον πραγματικό και άμεσο χρόνο του τόπου εκδήλωσης του συμβάντος.

- * Την τυποποίηση της επιστημονικής συνεργασίας με τις δασικές υπηρεσίες.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται, επίσης, για το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο, σύμφωνα με την ανακοίνωση, αποτελεί τον νευραλγικότερο πυλώνα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων. Η πολιτεία, όπως επισημαίνεται στη ανακοίνωση, «ως έμπρακτη στήριξη και ως αναγνώριση του ουσιαστικού έργου των γυναικών και των ανδρών του Πυροσβεστικού Σώματος», προβαίνει, μεταξύ άλλων, στις εξής παρεμβάσεις:

- * Καθιερώνεται εξαίρεση από τις μεταθέσεις για τους πολύτεκνους και τους τρίτεκνους πυροσβεστικούς υπαλλήλους, διασφαλίζοντας, όπως τονίζεται στην ανακοίνωση, «τη σταθερότητα του οικογενειακού τους περιβάλλοντος».

- * Αυξάνονται από 16 σε 24 τα επιπλέον αμειβόμενα οκτάωρα ανά έτος, πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου εργασίας, κατά τα οποία το πυροσβεστικό προσωπικό δύναται να εκτελεί πρόσθετη υπηρεσία περιπόλων.

- * Ενισχύεται ο Ειδικός Λογαριασμός του Τομέα Πρόνοιας Υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος του ΤΑΠΑΣΑ με τη θέσπιση απόδοσης του 5% από τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τις πυροσβεστικές υπηρεσίες για τα ακαθάριστα οικόπεδα.

- * Επαναλειτούργει η Σχολή Αρχιπυροσβεστών μετά από 15 έτη με 700 εισακτέους μέσα στο 2026.

- * Διευκολύνεται η μονιμοποίηση των Πυροσβεστών Πεντατούς Υποχρέωσης.

«Στο σύνολό του, το σχέδιο νόμου διαμορφώνει ένα συνεκτικό και σύγχρονο πλαίσιο πρόληψης και διαχείρισης φυσικών καταστροφών, βασισμένο στη συνεργασία της Πολιτείας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της επιστημονικής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών», υπογραμμίζει το υπουργείο στη σχετική ανακοίνωση.

Το πλήρες κείμενο του σχεδίου νόμου και η δυνατότητα υποβολής σχολίων είναι διαθέσιμα στη δημόσια διαβούλευση στον σύνδεσμο:

<https://www.opengov.gr/civilprotection/?p=7533>

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΝΩΦΕΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΕΙΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Συνεδρίασε χθες η Επιτροπή Εκτίμησης Κινδύνου λόγω της σταδιακής επιδείνωσης του καιρού που ξεκίνησε το απόγευμα, με έντονο κύμα ψύχους, ισχυρούς βόρειους ανέμους εντάσεως 7-8 μποφόρ και τοπικές χιονοπτώσεις.

Σύμφωνα με τους επιστήμονες της Επιτροπής, την οποία συγκάλεσε ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, Νίκος Παπαευσταθίου θα σημειωθούν χιονοπτώσεις:

α. Στα ορεινά - ημιορεινά της ηπειρωτικής χώρας και της Εύβοιας.

β. Από τη νύχτα της Κυριακής σε πεδινές περιοχές της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, στις περιφερειακές

ενότητες Σερρών, Καβάλας-Θάσου και Χαλκιδικής, τα ανατολικά τμήματα της περιφερειακής ενότητας Θεσσαλονίκης (Ασπροβάλτα) καθώς και σε νησιά του Βορείου Αιγαίου (Λήμνος, Λέσβος, Χίος, Σποράδες).

γ. Από νωρίς το πρωί της Δευτέρας σε πεδινές περιοχές της κεντρικής και νότιας Εύβοιας (κυρίως στα ανατολικά τμήματά της) και τα ορεινά - ημιορεινά των Κυκλάδων και της Κρήτης. Από το απόγευμα της ίδιας ημέρας στα ορεινά της Κρήτης οι χιονοπτώσεις θα είναι πυκνές.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως τονίζει το υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας σε ανακοίνωσή του,

το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.) βρίσκεται ήδη σε επικοινωνία με τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, καθώς και με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να έχουν πλήρη ενημέρωση για τα επικείμενα καιρικά φαινόμενα ώστε να τεθούν σε επιχειρησιακή δράση εφόσον απαιτηθεί.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι οδηγοί υποχρεούνται να φέρουν στο όχημά τους κατάλληλα αντιολισθητικά μέσα.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΕΝΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ

Η Ελλάδα περιλαμβάνεται στη μειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών όπου οι τιμές των συμβολαίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής παραμένουν στα ίδια ή χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τις αντίστοιχες χρεώσεις στα κυμαινόμενα τιμολόγια. Η πραγματικότητα αυτή είναι η βασική αιτία για τη μαζική στρόφη των Ελλήνων καταναλωτών στα συμβόλαια σταθερής τιμής που παρατηρήθηκε με επιταχυνόμενους ρυθμούς κατά τη διάρκεια του 2025.

Όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τα συμπεράσματα αυτά προκύπτουν από το συνδυασμό των εκθέσεων της Ρυθμιστικής Αρχής για την εσωτερική λιανική αγορά ρεύματος και του οίκου VaasaETT για την ευρωπαϊκή αγορά.

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της VaasaETT για τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη, για οικιακή κατανα-

λωση, τα σταθερά τιμολόγια στην Ελλάδα μέχρι τον Νοέμβριο ήταν φθηνότερα σε σχέση με τα κυμαινόμενα ενώ τον Δεκέμβριο οι τιμές εξισώθηκαν. Στις περισσότερες χώρες της ΕΕ με εξαίρεση την Ελλάδα, την Ολλανδία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, τη Μ.Βρετανία και την Αυστρία ισχύει το αντίστροφο, δηλαδή τα σταθερά τιμολόγια είναι ακριβότερα από τα κυμαινόμενα. Παρά το γεγονός ότι τα πρώτα εξασφαλίζουν προβλεψιμότητα κόστους και εσόδων για τους προμηθευτές. Σημειώνεται πάντως ότι συνολικά η μέση τιμή στην Ελλάδα διαμορφώθηκε το Δεκέμβριο στα 24,34 σεντς ανά κιλοβατώρα (τελική τιμή με φόρους), χαμηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ (25,73 σεντς) και της Ευρώπης συνολικά (24,58 σεντς).

Το τιμολογιακό πλεονέκτημα των σταθερών τιμολογίων σε συνδυασμό με το γεγονός ότι προστατεύουν τους οικογενει-

ακούς προϋπολογισμούς από τις αυξήσεις τιμών είναι η αιτία για τη στρόφη των καταναλωτών προς αυτά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ρυθμιστικής Αρχής τα νοικοκυριά με σταθερό τιμολόγιο αυξήθηκαν τον Οκτώβριο σε 1,5 εκατ. (25,78 % του συνόλου) από 867 χιλ. τον Ιανουάριο του 2025 (14,72 %). Αντίστοιχα τα «πράσινα» τιμολόγια υποχώρησαν από 4,1 εκατ. (70,2%) σε 3,5 εκατ. (59,8 %).

Υπενθυμίζεται ότι από το Φεβρουάριο για τις επιχειρήσεις και από τον Απρίλιο για τα νοικοκυριά θα είναι διαθέσιμα και τα δυναμικά («πορτοκαλί») τιμολόγια με διαφορετικές χρεώσεις στη διάρκεια του 24ωρου. Τα δυναμικά τιμολόγια εξυπηρετούν όσους έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν σημαντικά φορτία κατά τις ώρες χαμηλής χρέωσης.

ΣΤΗ ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στο Ριάντ της Σαουδικής Αραβίας μετέβη, χθες, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταύρος Παπασταύρου, προκειμένου να συμμετάσχει στη διεθνή Υπουργική Συνάντηση για τα Ορυκτά, που συγκαλεί η Σαουδική Αραβία στο πλαίσιο του Future Minerals Forum 2026.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει το ΥΠΕΝ:

Ο κ. Παπασταύρου θα πραγματοποιήσει διμερείς συναντήσεις με τον Υπουργό Ενέργειας της Σαουδικής Αραβίας Πρίγκιπα Abdulaziz bin Salman bin Abdulaziz Al Saud και τον Υπουργό Βιομηχανίας και Ορυκτών Πόρων της χώρας, Bandar bin

Ibrahim Al-Khorayef, με στελέχη μεγάλων σασουδαριακών ομίλων που δραστηριοποιούνται διεθνώς, μεταξύ των οποίων η Dar Global, η Quara Holding και η Alireza, καθώς και με εκπροσώπους του Trump Organization που δραστηριοποιείται στη Σαουδική Αραβία.

Το Future Minerals Forum (FMF) διοργανώνεται από τη Σαουδική Αραβία με στόχο να διαμορφώσει το μέλλον του τομέα των ορυκτών και των κρίσιμων μετάλλων σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρόκειται για μία κυβερνητική υποστηριζόμενη πλατφόρμα αφιερωμένη στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ

κυβερνήσεων, βιομηχανιών, επενδυτών, ακαδημαϊκών και άλλων ενδιαφερομένων, για την προώθηση υπεύθυνων και ανθεκτικών αλυσίδων εφοδιασμού ορυκτών πόρων.

Η επίσκεψη του κ. Παπασταύρου στη Σαουδική Αραβία εντάσσεται στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της κυβέρνησης για την ανάπτυξη του τομέα των ορυκτών και των κρίσιμων πρώτων υλών, αλλά και των αναγκαίων ενεργειακών διασυνδέσεων.

Ο ΑΔΜΗΕ ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕD-TSO ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΣΤΙΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Στην περιφερειακή σύνοδο Ανατολικής Μεσογείου της Ένωσης Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Med-TSO, με θέμα τα επόμενα βήματα για την ενίσχυση της διασυνδεσιμότητας των μεσογειακών χωρών, που πραγματοποιήθηκε στο Αμμάν της Ιορδανίας τον προηγούμενο μήνα, συμμετείχε ο ΑΔΜΗΕ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τον Διαχειριστή εκπροσώπησε ο διευθυντής Διεθνών Σχέσεων και αντιπρόεδρος του Med-TSO, δρ. Θεόδωρος Τσακίρης. Κατά τη συμμετοχή του, όπως σημειώνει ο ΑΔΜΗΕ, ο κ. Τσακίρης μίλησε για τη συστηματική συμβολή του Διαχειριστή στην εκπόνηση μελετών και την κατάρτιση του Μεσογειακού Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου (Mediterranean Master Plan του προγράμματος TEASIMED 2) του Med-TSO, με ορίζοντα το 2030 και το 2040, που αναφέρονται σε έργα διασύνδεσης που υλοποιεί, στηρίζει ή σχεδιάζει ο ΑΔΜΗΕ. Ειδικότερα, εστίασε στις ηλεκτρικές δι-

ασυνδέσεις της Ελλάδας με την Κύπρο και το Ισραήλ (Great Sea Interconnector), την Αίγυπτο (GREGY), ενώ έκανε ειδική αναφορά και στη σημασία της διασύνδεσης με τη Σαουδική Αραβία (Saudi Greek Interconnection).

Χαρακτήρισε τη διασύνδεση που θα ενώσει για πρώτη φορά την Ευρώπη με την Αραβική Χερσόνησο, μέσω της Ελλάδας, ένα εμβληματικό έργο του οικονομικού και γεωπολιτικού διαδρόμου IMEC, επισημαίνοντας ότι συνάδει πλήρως με τη στρατηγική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commissioner for the Mediterranean) και του Med-TSO για διεύρυνση της ενεργειακής συνεργασίας με τις χώρες του Κόλπου και τον περιφερειακό Διαχειριστή της περιοχής, GCCIA.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, η οποία πραγματοποιήθηκε με αφορμή το πρόγραμμα TEASIMED 2, την πρωτοβουλία του Med-TSO που συγχρηματοδοτείται από την ΕΕ και έχει ως

στόχο την επιτάχυνση της ολοκλήρωσης των ηλεκτρικών συστημάτων στη Μεσόγειο, οι συμμετέχοντες συζητήσαν για τις προοπτικές δημιουργίας ενός πιο διασυνδεδεμένου και βιώσιμου ηλεκτρικού δικτύου, στη βάση συγκεκριμένων έργων διασύνδεσης, ρυθμιστικών και χρηματοδοτικών πολιτικών.

Στη διευρυμένη συνάντηση συμμετείχαν, επίσης, ο πρέσβης της ΕΕ στην Ιορδανία, εκπρόσωποι του υπουργείου Ενέργειας και Ορυκτών Πόρων της Ιορδανίας, ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, καθώς και στελέχη Διαχειριστών, Ρυθμιστικών Αρχών και περιφερειακών ενεργειακών φορέων από όλα τα κράτη της Μεσογείου. Η επόμενη διάσκεψη του Med-TSO, στο πλαίσιο του TEASIMED 2, θα πραγματοποιηθεί στο Μαρακές τον Ιανουάριο του 2026, ενώ το απολογιστικό συνέδριο του προγράμματος, θα ακολουθήσει τον Φεβρουάριο του 2026 στις Βρυξέλλες.

9 ΣΤΟΥΣ 10 ΑΓΡΟΤΕΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΓΑΙΑ» ΘΑ ΛΑΒΟΥΝ ΤΗ ΝΕΑ ΧΑΜΗΛΗ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΡΕΥΜΑ

Το 87% των αγροτών που είναι ενταγμένοι στο πρόγραμμα για το χαμηλό ηλεκτρικό ρεύμα δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές ανέφερε ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστας Τσιάρας σε συνέντευξη του στον «ΣΚΑΙ» σημειώνοντας ότι θα λάβουν τη νέα χαμηλή τιμή των 8,5 λεπτών ανά κιλοβατώρα.

Όπως τόνισε ο κ. Τσιάρας από τις 177.954 αγροτικές παροχές ρεύματος που είναι ενταγμένες στο πρόγραμμα, οι 155.103,

δηλαδή το 87,2%, είναι ενεργοί δικαιούχοι χωρίς ληξιπρόθεσμες οφειλές.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία:

* 87,2% (155.103 παροχές): Ενεργοί στο ΓΑΙΑ χωρίς ληξιπρόθεσμες οφειλές

* 9,1% (16.215 παροχές): Ενεργοί με ληξιπρόθεσμες οφειλές, που εντάσσονται σε διαδικασία ρύθμισης

* 3,7% (6.636 παροχές): Μη ενεργοί στο ΓΑΙΑ (νέες παροχές ή

σε διαδικασία επανένταξης).

Σημειώσε ότι όσοι βρίσκονται σε καθεστώς ρύθμισης πληρώνουν υψηλότερη τιμή, χωρίς όμως να χάνουν την πρόσβαση στο ειδικό αγροτικό τιμολόγιο, υπογραμμίζοντας ότι «όταν κάποιος είναι σε διαδικασία ρύθμισης, προφανώς δεν μπορεί να έχει την ίδια τιμή με αυτόν που δεν έχει καμία οφειλή».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΡΧΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ LOGISTICS ΕΠΕΝΔΥΣΗ 300 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΣΤΟ ΘΡΙΑΣΙΟ

Προ των πυλών είναι η έναρξη των εργασιών της επένδυσης που προωθεί το σχήμα Goldair – ETBA ΒΙΠΕ (40%-60%), με αμερικανική χρηματοδοτική στήριξη, για την ανάπτυξη του Θριάσιου Εμπορευματοικού Κέντρου (ΘΕΚ), άνω των 300 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με ρεπορτάζ του Γιώργου Παπακωνσταντίνου στο economiX.gr.

Για το project στο Θρίασιο, επιφάνειας 265.000 τ.μ., με κατασκευαστή την ΤΕΚΑΛ, επί της ουσίας αναμένονταν η έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) για την αδειοδότηση του μεγαλύτερου εμπορευματοικού κέντρου της χώρας ως επιχειρηματικού πάρκου. Ήδη έχουν εκκινήσει κάποιες αρχικές εργασίες, αλλά ο κύριος όγκος τους προφανώς θα ξεκινήσει το 2026. Η περίοδος κατασκευής έχει ορίζοντα 3-4 ετών, αλλά η ΘΕΚ ΑΕ θα μπορεί νωρίτερα να αξιοποιεί κάποιες από τις πρώτες αποθήκες/εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με πληροφορίες, ήδη υπάρχουν επαφές με ενδιαφερόμενους μισθωτές, με την κοινοπραξία να επιθυμεί να «κλείσει» με έως 2-3 πολυεθνικούς τους χώρους.

Το 2025 ήταν για το Θρίασιο Εμπορευματοικό Κέντρο μια

χρονιά στην οποία πρωταγωνίστησε στις καλές ειδήσεις. Διευθύνων σύμβουλος στη ΘΕΚ Α.Ε. είναι ο κ. Βασίλης Μαγκλάρας. Η εταιρεία έκλεισε με επιτυχία τις τελευταίες αδειοδοτικές της εκκρεμότητες και ολοκλήρωσε την διαπραγμάτευση με την Αμερικανική Κρατική Επενδυτική Τράπεζα (DFC) και την Τράπεζα Πειραιώς (50% – 50%) για το ομολογιακό δάνειο των 300 εκ ευρώ, γύρω στα 140 εκατ. η κάθε τράπεζα περίπου, με τα υπόλοιπα να αποτελούν ίδια κεφάλαια (μίγμα χρηματοδότησης 80/20).

Συνεπώς, εντός του 2026 θα ξεκινήσει το κατασκευαστικό έργο, με ορίζοντα ολοκλήρωσης τα τέσσερα έτη και σταδιακή παράδοση των αποθηκών από τους 18 μήνες από την έναρξη του έργου. Θεωρείται υποδομή κρίσιμη όχι μόνο για την ανάπτυξη του εμπορίου και των μεταφορών, αλλά και για τη δημιουργία μιας εναλλακτικής εφοδιαστικής αλυσίδας από την Ασία προς την Ευρώπη, που δεν συνδέεται απαραίτητα με τα κινεζικά συμφέροντα στο λιμάνι του Πειραιά.

Το ΘΕΚ αποτελεί το μεγαλύτερο και πιο σύγχρονο εμπορευ-

ματικό κέντρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, επιφάνειας 265.000 τ.μ. Η ένταξη του έργου στον στρατηγικό κορμό του «Κάθετου Διαδρόμου» του προσδίδει νέες εμπορικές δυνατότητες, ενώ το καθιστά το βασικό σημείο αναφοράς της εφοδιαστικής αλυσίδας της χώρας μας. Το Θρίασιο βρίσκεται πολύ κοντά στην Ελευσίνα, όπου έχει δρομολογηθεί διαγωνισμός για την παραχώρηση τμήματος του λιμανιού, αλλά και έργο αναβάθμισης των λιμενικών υποδομών των Ναυπηγείων Ελευσίνας, με ενδιαφέρον από την αμερικανική κυβέρνηση.

Το έργο εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στη δημιουργία 3.000 έως 5.000 νέων θέσεων εργασίας, άμεσα και έμμεσα. Όπως αναφέρθηκε, το Θρίασιο Logistics Park θα περιλαμβάνει αποθήκες και υποστηρικτικά κτίρια συνολικής επιφάνειας περίπου 265.000 τ.μ., εντός οικοπέδου 588 στρεμμάτων. Η περίοδος παραχώρησης ανέρχεται σε 37 χρόνια με δυνατότητα 20ετούς παράτασης.

TITAN: ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ KEYSTONE ΣΤΗ Β. ΑΜΕΡΙΚΗ ΕΝΑΝΤΙ 310 ΕΚ. ΔΟΛ.

Η Titan SA ανακοίνωσε ότι η θυγατρική της, Titan America SA («Titan America»), εισηγμένη στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, έχει συνάψει συμφωνία για την εξαγορά της Keystone Cement Company, εταιρείας παραγωγής τσιμέντου και αδρανών υλικών με έδρα την Πενσυλβάνια.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η συναλλαγή συμπεριλαμβάνει μία σύγχρονη καθετοποιημένη μονάδα παραγωγής τσιμέντου, η οποία διαθέτει έναν από τους αποδοτικότερους κλιβάνους τσιμέντου στην περιοχή Lehigh Valley της Πενσυλβάνια, με ετήσια παραγωγική δυναμικότητα 990.000 τόνους (short tons) κλίνκερ. Χάρη στην πλεονεκτική του τοποθεσία, το εργοστάσιο μπορεί να εξυπηρετήσει μία αγορά 6,2 εκ. τόνων (short tons) ετησίως, στις Πολιτείες της Πενσυλβάνια, του Μέριλαντ, του Ντέλαγουερ και του Οχάιο, οι οποίες έχουν σημαντική παρουσία σε έργα υποδομών μεγάλης κλίμακας, σε επενδύσεις στον τομέα της τεχνολογίας και σε εκτεταμένα προγράμματα εκσυγχρονισμού των μεταφορικών δικτύων.

Η εξαγορά αναμένεται να επιταχύνει τις πωλήσεις της Titan America, να ενισχύσει τη γεωγραφική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων της και να βελτιώσει τα λειτουργικά περιθώρια κέρδους, μέσω της επίτευξης συνεργειών και σημαντικών λειτουργικών και εμπορικών οφελών – μέσω της

Essex Cement στο Νιού Τζέρσεϊ και της Roanoke Cement στη Βιρτζίνια – καθώς και μέσω των μονάδων επεξεργασίας και διάθεσης ιπτάμενης τέφρας της Titan America, χάρη στην Separation Technologies, θυγατρικής εταιρείας της Titan, που δραστηριοποιείται στην Πενσυλβάνια και στο Οχάιο.

Το τίμημα της συναλλαγής (το οποίο υπόκειται στις συνθήκες προσαρμογής μετά την ολοκλήρωση της) ανέρχεται σε 310 εκ. δολ. που αντιστοιχεί σε περίπου \$313 δολάρια ανά τόνο (short ton) τρέχουσας παραγωγικής δυναμικότητας κλίνκερ και η ολοκλήρωση της τελεί υπό την αίρεση των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων και λοιπών συνθηκών όρων.

Ο Bill Zarkalis, Πρόεδρος και CEO της Titan America ανέφερε ότι: «Η στρατηγική επένδυση υποστηρίζεται απόλυτα με τη μακροπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης της Titan America στις ισχυρά αναπτυσσόμενες περιοχές της Ανατολικής ακτής των ΗΠΑ και επιτρέπει στην Titan America να ενισχύσει περαιτέρω την υπάρχουσα βασική δραστηριότητά της στον τομέα των βιομηχανικών υλικών, αυξάνοντας την παραγωγική της δυναμικότητα. Επιπλέον, αντικατοπτρίζει την παθητική προσέγγισή μας στις εξαγορές και συγχωνεύσεις, στοχεύοντας σε επενδύσεις όπου μπορούμε

να αξιοποιήσουμε την τεχνολογία μας, το εμπορικό μας δίκτυο και τον ισχυρό ισολογισμό μας, δημιουργώντας σημαντική αξία για τους μετόχους μας».

Ο Marcel Cobuz, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου TITAN σημείωσε ότι: «Η εν λόγω εξαγορά στις ΗΠΑ εναρμονίζεται με τις στρατηγικές προτεραιότητες του Ομίλου, TITAN Forward 2029, οι οποίες εστιάζουν στην αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας τσιμέντου και στην επιτάχυνση της ανάπτυξης μέσω συγχωνεύσεων και εξαγορών στα βασικά μας προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων συμπληρωματικών τσιμεντοειδών προϊόντων. Η εξαγορά αποτυπώνει επίσης την πρόσφατη ενεργή διαχείριση του χαρτοφυλακίου του Ομίλου στις κύριες αγορές, στο πλαίσιο της οποίας εντάσσονται οι κινήσεις με σκοπό την εξαγορά της καθετοποιημένης μονάδας παραγωγής τσιμέντου στην ευρύτερη περιοχή της Κωνσταντινούπολης, με προοπτική για εξαγωγές προς τις ΗΠΑ, την μονάδα άλεσης τσιμέντου στη Γαλλία, εξαγορές σε μονάδες αδρανών υλικών στην Ελλάδα, την σύσταση κοινοπραξίας σε εταιρία παροχής λύσεων προκατασκευασμένου σκυροδέματος στα Βαλκάνια, καθώς και επενδύσεις σε μονάδες ποζολάνης στην Ελλάδα και στην Τουρκία, όπως και σε εγκαταστάσεις ιπτάμενης τέφρας στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ινδία».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤ. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Οι νέες τεχνολογίες, η Τεχνητή Νοημοσύνη και η Καινοτομία, αντανακλούν τις στρατηγικές προτεραιότητες της χώρας μας και το όραμα της κυβέρνησης για την Ελλάδα του 2030, υπογράμμισε ο υφυπουργός Ανάπτυξης Σταύρος Καλαφάτης σε άρθρο του στην εφημερίδα «Το Παρόν της Κυριακής», αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Ο υφυπουργός πρόσθεσε: «Η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να αντιπροσωπεύει κάτι βαθύτερο από μια οικονομική και τεχνολογική ευκαιρία. Μπορεί ν' αποτελέσει στρατηγική επιλογή. Και πεδίο που μπορεί να δημιουργήσει το έδαφος ώστε ν' αξιοποιηθεί το εξαιρετικό επιστημονικό δυναμικό μας -τα μυαλά της χώρας- και να μπορούν να δημιουργούν εδώ, στην πατρίδα μας, αντιστρέφοντας το brain drain». Ειδικότερα αναφέρει:

«Βρισκόμαστε σε ένα από τα πλέον καθοριστικά σταυροδρόμια της σύγχρονης τεχνολογικής ιστορίας. Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν είναι απλώς μια τεχνολογική αναβάθμιση ή ένα νέο ψηφιακό εργαλείο. Συνιστά μια νέα εποχή, έναν θεμελιώδη μετασχηματισμό που επαναπροσδιορίζει τον τρόπο που παράγουμε, που εργαζόμαστε, που λειτουργούμε ως κοινωνία. Μπορούμε να δούμε την Τεχνητή Νοημοσύνη ως απειλή ή να την αντιμετωπίσουμε με στρατηγική σοφία αναγνωρίζοντας τις δυνατότητές της, σεβόμενοι τους όποιους κινδύνους και οικοδομώντας την με αξίες.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι ένας καταλύτης που επηρεάζει κάθε πτυχή της οικονομίας: Στην παραγωγή, όπου η αυτοματοποίηση και η προγνωστική συντήρηση μειώνουν κόστος και αυξάνουν αποδοτικότητα. Στην εφοδιαστική αλυσίδα, όπου τα εργαλεία της βελτιστοποιούν τη διαχείριση αποθεμά-

των και τις μεταφορές. Στις χρηματοοικονομικές λειτουργίες, όπου η ρομποτική αυτοματοποίηση διαδικασιών (RPA) και η ανάλυση δεδομένων μειώνουν τον χρόνο και τα λάθη. Σύμφωνα με διεθνείς μελέτες η συμβολή της Τεχνητής Νοημοσύνης στο παγκόσμιο ΑΕΠ αναμένεται να ξεπεράσει τα 15 τρισεκατομμύρια δολάρια έως το 2030. Πρόσφατη έρευνα της PwC αναφέρει ότι οι εταιρείες που εντάσσουν την Τεχνητή Νοημοσύνη στον πυρήνα της επιχειρηματικής τους στρατηγικής βλέπουν τετραπλάσια αύξηση στην παραγωγικότητα τους σε σχέση με τους κλαδικούς τους ανταγωνιστές.

Η Ελλάδα δεν προσεγγίζει τη νέα αυτή πραγματικότητα ως παρατηρητής. Δεν μας αρκεί να ακολουθούμε τις εξελίξεις. Στρατηγική μας επιλογή είναι να συμμετέχουμε ενεργά στη διαμόρφωσή τους. Οι νέες τεχνολογίες, η Τεχνητή Νοημοσύνη και η Καινοτομία, αντανακλούν με ακρίβεια τις στρατηγικές προτεραιότητες της χώρας μας και το όραμα της κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη για την Ελλάδα του 2030. Με την Εθνική Στρατηγική για την Τεχνητή Νοημοσύνη η οποία είναι πλήρως εναρμονισμένη με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τον Κανονισμό AI Act, με το έργο AI Factory Pharos που αξιοποιεί τον νέο εθνικό υπερυπολογιστή «ΔΑΙΔΑΛΟΣ» και με τις στοχευμένες επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, οικοδομούμε το οικοσύστημα του αύριο. Από τις κρίσιμες υποδομές που απαιτούνται για να καταστήσουμε τη χώρα μας υπολογιστικά αυτόνομη μέχρι την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Στόχος μας είναι η νέα αυτή τεχνολογία να γίνει κτήμα της κοινωνίας. Να μπορεί ο κάθε πολίτης να κάνει τη ζωή του καλύτερη και πιο εύκολη στην καθημερινότητά του αλλά και ο κάθε επιχειρηματίας - είτε διευθύνει έναν μεγάλο όμιλο είτε μια

μικρομεσαία επιχείρηση - να μπορεί να βρει τα εργαλεία για ν' αναπτυχθεί και να καινοτομήσει.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, η υιοθέτηση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Ελλάδα είναι εντυπωσιακή: Περισσότερες από 400.000 ελληνικές επιχειρήσεις αξιοποιούν λύσεις AI, με το 34% να τη χρησιμοποιεί συστηματικά - αύξηση 55% σε ένα έτος, τη δεύτερη υψηλότερη στην Ευρώπη. Το 89% μάλιστα των επιχειρήσεων που υιοθέτησαν AI αναφέρει αύξηση εσόδων κατά μέσο όρο 18%. Κατά συνέπεια για την Ελλάδα, η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να αντιπροσωπεύει κάτι βαθύτερο από μια οικονομική και τεχνολογική ευκαιρία. Μπορεί να αποτελέσει στρατηγική επιλογή. Και πεδίο που μπορεί να δημιουργήσει το έδαφος ώστε να αξιοποιηθεί το εξαιρετικό επιστημονικό δυναμικό μας -τα μυαλά της χώρας- και να μπορούν να δημιουργούν εδώ, στην πατρίδα μας, αντιστρέφοντας το brain drain.

Ήδη, μέσω του Κέντρου Καινοτομίας και Τεχνολογίας της Θεσσαλονίκης Thess INTEC, δημιουργούμε έναν χώρο όπου ερευνητικά ιδρύματα και επιχειρήσεις μπορούν να συνεργάζονται για να αναπτύξουν καινοτόμα προϊόντα βασισμένα στην Τεχνητή Νοημοσύνη. Πρόσφατα, μάλιστα, εγκαινιάσαμε στη Θεσσαλονίκη το Κέντρο Έρευνας στην Τεχνητή Νοημοσύνη AI Nucleus, μια νέα υποδομή του Ινστιτούτου Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛΑ) του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ). Η Ελλάδα έχει ανοίξει τον βηματισμό της. Θέλουμε να είμαστε στην πρώτη γραμμή της ψηφιακής εποχής. Σε ένα μέλλον όπου η τεχνολογία θα βελτιώνει την καθημερινότητα των πολιτών και θα είναι ωφέλιμη για όλους».

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ: ΠΩΣ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Στο επίκεντρο της προσπάθειας ενίσχυσης του αγροτικού τομέα βρίσκεται το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το οποίο αναλαμβάνει τον καθοριστικό ρόλο της εφαρμογής σύγχρονων τεχνολογιών για την αναβάθμιση της εφοδιαστικής αλυσίδας των αγροτικών προϊόντων, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Την ώρα που οι Έλληνες αγρότες προσπαθούν να διατηρήσουν την παραγωγικότητά τους, η αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την ελληνοποίηση των εισαγόμενων προϊόντων είναι πιο επίκαιρη από ποτέ. Μέσω ενός καινοτόμου συστήματος ιχνηλασιμότητας, του Εθνικού Συστήματος Αγροτικής Ιχνηλασιμότητας και Αυθεντικότητας (ΕΣΑΙΑ) οι αρχές επιδιώκουν να παρέχουν στους παραγωγούς τα απαραίτητα εργαλεία προκειμένου να αποδείξουν την αυθεντικότητα των προϊόντων τους και να ενισχύσουν την οικονομική τους θέση.

«Η τεχνολογία έχει αξία, όταν μπορεί να δώσει πραγματικές λύσεις σε πραγματικά προβλήματα. Ένα από αυτά, που οι ίδιοι οι αγρότες μας έθεσαν στα αιτήματά τους, είναι το φαινόμενο των ελληνοποιήσεων αγροτικών προϊόντων. Γι'

αυτό, σε συνεργασία με τα υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και την ΑΑΔΕ, δημιουργούμε το «Εθνικό Σύστημα Αγροτικής Ιχνηλασιμότητας και Αυθεντικότητας». Μέσα από αυτό, κάθε ελληνικό προϊόν αποκτά ψηφιακή ταυτότητα και barcode, ενώ το ίδιο θα συμβεί και με κάθε αντίστοιχο εισαγόμενο. Έχοντας όλη αυτή την αξιόπιστη πληροφορία, μπορούμε να έχουμε πλήρη παρακολούθησή του από το χωράφι μέχρι το ράφι, την άμεση ταυτοποίηση της προέλευσής του, καθώς και αποτελεσματικούς ελέγχους. Με αυτόν τον τρόπο προστατεύουμε τον πραγματικό αγρότη, ενισχύουμε την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και δίνουμε ουσιαστική υπεραξία στα ελληνικά προϊόντα, φέρνοντας τον αγροτικό τομέα στην ψηφιακή εποχή», δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Δημήτρης Παπαστεργίου.

Σήμερα, οι διαδικασίες καταγραφής είναι πολύ γενικές, προβληματίζοντας τους Έλληνες παραγωγούς. Όταν, για παράδειγμα, ένας παραγωγός παραδίδει πορτοκάλια, οι

πληροφορίες περιορίζονται συχνά στη λέξη «πορτοκάλια» χωρίς στοιχεία για την προέλευση, την περιοχή ή την ποικιλία τους. Σύμφωνα με το υπουργείο, το νέο σύστημα ιχνηλασιμότητας θα κωδικοποιεί αυτές τις πληροφορίες, εισάγοντας barcodes και QR codes που θα ακολουθούν τα προϊόντα από το χωράφι μέχρι το ράφι και την απόδειξη. Αυτή η ψηφιακή ταυτότητα θα αποδεικνύει την προέλευση του προϊόντος και θα προσφέρει διασφάλιση στους καταναλωτές.

Η εφαρμογή αυτού του συστήματος προσφέρει οφέλη και στους παραγωγούς και στους καταναλωτές. Οι αληθινοί αγρότες δεν θα δουν πλέον επιτήδειους να κερδίζουν από την εργασία τους, καθώς τα προϊόντα τους θα συνοδεύονται από barcodes/QR codes που πιστοποιούν την ελληνικότητα και την προέλευσή τους.

Συνέχεια στη σελ 11

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ «ΕΚΡΗΞΗ» ΣΤΑ DATA CENTERS: Η ΖΗΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΘΑ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΤΕΙ ΕΩΣ ΤΟ 2030

Η αθόρυβη μηχανή του ψηφιακού μας πολιτισμού - τα data centers - εισέρχεται σε μια περίοδο εκρηκτικής ενεργειακής κατανάλωσης. Όπως ενημερώνει ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ), σύμφωνα με τη Gartner, η παγκόσμια ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας για data centers θα αυξηθεί κατά 16% μέσα στο 2025 και θα έχει διπλασιαστεί μέχρι το 2030. Από 448 TWh το 2025, η κατανάλωση αναμένεται να εκτιναχθεί στα 980 TWh έως το τέλος της δεκαετίας, ένα άλμα που αποτυπώνει όχι μόνο την τεχνολογική επέκταση, αλλά και το βάθος των ενεργειακών και γεωπολιτικών συνεπειών που τη συνοδεύουν.

Στην «καρδιά» αυτής της αύξησης βρίσκονται οι AI-optimized servers, οι εξειδικευμένες υπολογιστικές αρχιτεκτονικές, που υποστηρίζουν μηχανική μάθηση και μεγάλα γλωσσικά μοντέλα. Όπως σημειώνει η Gartner, η κατανάλωση ενέργειας αυτών των servers θα αυξηθεί σχεδόν πέντε φορές μέσα σε πέντε χρόνια: από 93 TWh το 2025 σε 432 TWh το 2030.

Το 2025 θα αντιπροσωπεύουν το 21% της συνολικής κατανάλωσης, ενώ το 2030 θα αγγίξουν το 44%. Ακόμη πιο εντυπωσιακό: το 64% της πρόσθετης ενεργειακής ζήτησης για data centers μέχρι το 2030 θα προέρχεται αποκλειστικά

από την εκτόξευση των AI servers.

Η εξίσωση αυτή δεν είναι μόνο τεχνολογική, αλλά και γεωπολιτική. Οι ΗΠΑ και η Κίνα θα συνεχίσουν να ηγούνται στην εγκατάσταση και ενίσχυση AI υποδομών, απορροφώντας πάνω από τα δύο τρίτα της παγκόσμιας ενεργειακής ζήτησης των data centers. Ωστόσο, η διαφορά μεταξύ των δύο χωρών αποκαλύπτει κάτι ουσιαστικό: η Κίνα φαίνεται καλύτερα προετοιμασμένη για την ενεργειακή μετάβαση, αξιοποιώντας πιο αποδοτικούς servers και πιο προσηγμένο ενεργειακό σχεδιασμό υποδομών.

Οι ανάγκες σε ΗΠΑ και Κίνα

Στις ΗΠΑ, η κατανάλωση ενέργειας των data centers θα αυξηθεί από το 4% σε 7,8% της συνολικής περιφερειακής κατανάλωσης από το 2025 έως το 2030, ενώ στην Ευρώπη το αντίστοιχο ποσοστό ανεβαίνει από το 2,7% στο 5%. Αντίθετα, η άνοδος στην Κίνα και την ευρύτερη περιοχή Ασίας-Ειρηνικού προβλέπεται πιο ελεγχόμενη, κάτι που υποδηλώνει πιο στρατηγική διαχείριση από την πλευρά τους.

Ενώ η ζήτηση ενέργειας αυξάνεται, το ενεργειακό υπόβαθρο των data centers βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Σήμερα, η εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα για on-site παραγωγή ισχύος θεωρείται μη βιώσιμη μακροπρόθεσμα.

Εναλλακτικές ενεργειακές λύσεις αρχίζουν να διαμορφώνονται: το πράσινο υδρογόνο, η γεωθερμική ενέργεια και οι small modular reactors (SMRs) εμφανίζονται ως υποψήφιες τεχνολογίες για την παροχή καθαρής ισχύος στα ψηφιακά data microgrids.

Ωστόσο, η μετάβαση δεν θα είναι άμεση. Όπως επισημαίνει η Gartner, στο άμεσο μέλλον το φυσικό αέριο θα παραμείνει η πρωταρχική πηγή ισχύος των data centers. Στα επόμενα 3-5 χρόνια, αναμένεται σημαντική ανάπτυξη των συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας (BESS), τα οποία θα λειτουργούν συμπληρωματικά στα διαλείποντα δίκτυα αιολικής και ηλιακής παραγωγής. Η γεωθερμική ενέργεια, αν και υποσχόμενη, σκοντάφτει ακόμη στο υψηλό κόστος υλοποίησης και στις αδειοδοτικές δυσκολίες.

Το τοπίο αυτό διαμορφώνει μια νέα πραγματικότητα για την τεχνολογική βιομηχανία: οι εταιρείες, που χτίζουν AI, δεν ανταγωνίζονται μόνο για υπολογιστική ισχύ - ανταγωνίζονται για ενεργειακή κυριαρχία. Τα data centers γίνονται ενεργοδότες μητροπόλεϊ του ψηφιακού κόσμου και η πρόκληση δεν είναι μόνο να παράγουν περισσότερη ισχύ, αλλά να το κάνουν καθαρότερα, αποδοτικότερα και ασφαλέστερα.

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ: ΠΩΣ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Συνέχεια από σελ 10

Τα αγροτικά προϊόντα θα αποκτούν έτσι υπεραξία, χάρη στην ψηφιακή τους ταυτοποίηση που αυξάνει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και την αξία τους στο ράφι.

Επιπλέον, με τη συνεργασία των ελληνικών μικροδορυφόρων αλλά και φορέων όπως ο ΟΠΕΚΕΠΕ και η ΑΑΔΕ, οι παραγωγοί θα είναι σε θέση να παρακολουθούν την παραγωγή τους με ακρίβεια, γνωρίζοντας ποιες ζημιές έχουν προκύψει και ποιες θα είναι οι αναμενόμενες ποσότητες. Η αξιοποίηση σύγχρονων εργαλείων, όπως είναι η τεχνητή νοημοσύνη, αποτελεί μια κομβική εξέλιξη που διευκολύνει την πρόβλεψη παραγωγής και την αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων.

Το νέο σύστημα διασφαλίζει επίσης τη διαφάνεια στην αλυσίδα διακίνησης, καταγράφοντας κάθε στάδιο και επιτρέποντας στους καταναλωτές να γνωρίζουν την προ-

έλευση και την ποιότητα των προϊόντων. Σε περιπτώσεις που υπάρχει απόκλιση ή εισαγόμενο προϊόν που παρουσιάζεται ως ελληνικό, το σύστημα θα παρέχει τη δυνατότητα άμεσης καταγγελίας και ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές. Με αυτά αλλά και όσα ακόμα προσφέρουν οι νέες εφαρμογές, οι αγρότες επωφελούνται από την αυξημένη αναγνωρισιμότητα και αξιοπιστία των προϊόντων τους, που πλέον συνοδεύονται από ασφαλή και ελεγμένα δεδομένα, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Έτσι με το Εθνικό Σύστημα Αγροτικής Ιχνηλασιμότητας και Αυθεντικότητας:

- Κάθε προϊόν, όπως για παράδειγμα μια ντομάτα, αποκτά barcode/QR code που καταγράφει την ακριβή περιοχή, τον παραγωγό και την ποικιλία.

- Ο καταναλωτής, σκανάροντας το QR code, βλέπει ότι πρόκειται για 100% ελληνική ντομάτα Θεσσαλίας, από τον συγκεκριμένο παραγωγό.

- Εάν υπάρξει κάποια απόκλιση ή εισαγόμενο προϊόν που παρουσιάζεται ως ελληνικό, το σύστημα επιτρέπει άμεση καταγγελία και έλεγχο.

- Ο παραγωγός κερδίζει υπεραξία, καθώς η γνησιότητα και η ποιότητα των προϊόντων του πιστοποιούνται και ξεχωρίζουν στο ράφι.

Με άλλα λόγια, η ντομάτα δεν είναι πλέον απλώς ένα προϊόν -είναι ψηφιακά «ταυτοποιημένο» ελληνικό προϊόν, προστατεύοντας τον αγρότη και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη του καταναλωτή.

Η νέα εποχή για την για την αγροτική παραγωγή βρίσκεται προ των πυλών. Οι αγρότες προστατεύονται και οι καταναλωτές έχουν πλέον εμπιστοσύνη στα προϊόντα. Και η ψηφιακή ταυτοποίηση των ελληνικών προϊόντων όχι μόνο εγγυάται την ποιότητα, αλλά και αναδεικνύει τη μοναδικότητά τους στην αγορά.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΡΕΜΑΤΑ ΥΠΟ ΠΙΕΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΠΡΟΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οι έντονες βροχοπτώσεις που εκδηλώθηκαν τους τελευταίους δύο μήνες στην Ελλάδα όπως και το πρόσφατο περιστατικό στο ρέμα της Πικροδάφνης, που προκάλεσε σοβαρές ζημιές στην περιοχή, έφεραν ξανά στο προσκήνιο κρίσιμα ερωτήματα σχετικά με την ευαλωτότητα και την τρωτότητα της χώρας απέναντι σε τέτοιου είδους φαινόμενα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Σύμφωνα με ερευνητές, η απάντηση δεν σχετίζεται αποκλειστικά με την ένταση της βροχής, αλλά με μια σειρά παραγόντων που καθιστούν τον κίνδυνο πολυδιάστατο.

Η περίπτωση του ρέματος της Πικροδάφνης – Η Αττική στο μικροσκόπιο

Το πρόσφατο περιστατικό στην Πικροδάφνη, που θορύβησε τους πολίτες ενώ προκάλεσε σοβαρές ζημιές σε υποδομές αποτελεί, όπως υπογραμμίζει η υδρολόγος, Δρ. Ελισάβετ Φελώνη το σύμπτωμα ενός βαθύτερου προβλήματος. Όπως επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η κ. Φελώνη, το πρόβλημα στην Αττική είναι δομικό και διαχρονικό. «Η ρίζα του εντοπίζεται στην απόσταση που χωρίζει τις υφιστάμενες υποδομές από τη σύγχρονη κλιματική πραγματικότητα. Οι αντιπλημμυρικοί αγωγοί έχουν σχεδιαστεί βάσει δεδομένων περασμένων δεκαετιών, με αποτέλεσμα σήμερα, υπό την πίεση βροχοπτώσεων ακραίας ραγδαιότητας, να αδυνατούν να «παραλάβουν» τον όγκο του νερού», σημειώνει η κ. Φελώνη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, σύμφωνα με την ίδια, είναι πως πλέον εκδηλώνονται πλημμυρικά φαινόμενα ακόμη και σε βροχοπτώσεις που θεωρούνται συνηθισμένες, με «εξαιρετικά μικρή περίοδο επαναφοράς» (μόλις 2 ή 5 ετών). «Η κατάσταση επιδεινώνεται από τον τρόπο με τον οποίο αναπτύχθηκε ιστορικά το λεκανοπέδιο, χωρίς να αφήσει καθόλου «χώρο για τα ρέματα». Η εκτεταμένη τσιμεντοποίηση έχει εκμηδενίσει τη φυσική ικανότητα του εδάφους να απορροφά το νερό, μετατρέποντας τους δρόμους σε ορμητικούς χειμάρρους», αναφέρει χαρακτηριστικά.

Αυτό που παρατηρείται κυρίως στην Αττική, σύμφωνα με την κ. Φελώνη είναι η πολύ γρήγορη εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων στο αστικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα ρέματα, οι στενώσεις, η αυθαίρετη δόμηση, ζητήματα που επιδρούν στα ρέματα της Αττικής, που παρεμβάλλονται μέσα στον αστικό χώρο, έχουν ως αποτέλεσμα, όπως εξηγεί η κ. Φελώνη, να έχουν διαμορφωθεί τρωτά σημεία σε πολλά απ' αυτά όπως το ρέμα της Εσχατιάς, στην περιοχή της Φυλής, στον Ποδονίφτη, στον Σαρανταπόταμο, αλλά και σε άλλα που διασχίζουν τον αστικό ιστό, όπως αυτό του Χαλανδρίου αλλά και της Πικροδάφνης.

Εξηγώντας το γενικό πλαίσιο ο καθηγητής και Διευθυντής του Εργαστηρίου ASSIST, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ), Δημήτρης Εμμανουλούδης, τονίζει ότι η εκδήλωση ενός πλημμυρικού συμβάντος είναι πάντοτε η απόρροια δύο διαφορετικών παραγόντων. Ο πρώτος είναι οι βροχοπτώσεις (ένταση, ραγδαιότητα, διάρκεια), τον οποίο ο ίδιος χαρακτηρίζει ως παράγοντα «επίθεσης». Ο δεύτερος, σύμφωνα με τον κ. Εμμανουλούδη, και εξαιρετικά καθοριστικός, είναι ο παράγοντας «υποδοχής», δηλαδή το φυσικό υπό-

βάθρο που δέχεται το νερό. «Το μέγεθος και η επικινδυνότητα μιας πλημμύρας δεν καθορίζεται μόνο από το πόσο θα βρέξει», σημειώνει ο κ. Εμμανουλούδης, «αλλά από τον τρόπο με τον οποίο τα νερά θα κινηθούν επιφανειακά στον χώρο και τον χρόνο». Αυτή η κίνηση, όπως περιγράφει, εξαρτάται από έναν συνδυασμό παραγόντων, όπως: την γεωλογική σύσταση του εδάφους, τη μορφολογία του, την υπάρχουσα βλάστηση αλλά και τα επίπεδα υγρασίας του τη δεδομένη στιγμή. «Στην Ελλάδα σήμερα παρατηρείται ένα σημαντικό κενό: ενώ οι φορείς, όπως η ΕΜΥ, παρέχουν ακριβή πληροφορία για τον παράγοντα «επίθεσης», υπάρχει έλλειψη δεδομένων για την μορφή και τις τιμές των παραγόντων υποβάθρου, αλλά και γνώσης για τον τρόπο με τον οποίο οι παράγοντες αυτοί αλληλεπιδρούν. Το ίδιο ύψος βροχής μπορεί να προκαλέσει καταστροφή σε μια περιοχή με κορεσμένο έδαφος και να περάσει απαρατήρητο σε μια άλλη», υπογραμμίζει ο καθηγητής, καταλήγοντας πως χωρίς τη γνώση της κατάστασης του υποβάθρου, η εκτίμηση της επικινδυνότητας παραμένει ημιτελής.

Η απειλή από τα βουνά και η ανάγκη για «συστράτευση»

Κρίσιμο ρόλο στην εξέλιξη της Αττικής παίζουν και οι ορεινοί όγκοι που την περιβάλλουν. Η κ. Φελώνη υπογραμμίζει πως οι επαναλαμβανόμενες δασικές πυρκαγιές έχουν αποδυναμώσει τη φυσική άμυνα των περιοχών. Ένα καμένο δάσος χάνει την ικανότητα ανάσχεσης, επιτρέποντας στο νερό να κατευθύνεται προς τις κατοικημένες περιοχές με τεράστια ταχύτητα και μεγάλες ποσότητες φερτών υλικών. Για τον λόγο αυτό, η φροντίδα των ορεινών περιοχών και οι παρεμβάσεις για τη συγκράτηση της ροής αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι κάθε σοβαρού αντιπλημμυρικού σχεδιασμού.

Η κ. Φελώνη σημειώνει ότι απαιτείται μια «συστράτευση» παρεμβάσεων σε πολλαπλά επίπεδα. Όπως εξηγεί, με έργα μεγάλης κλίμακας, επί των κύριων συλλεκτήρων και στοχευμένη μέριμνα για τα ορεινά, με πράσινες παρεμβάσεις στις πόλεις, όπου οι Δήμοι πρέπει να στηριχθούν για να προωθήσουν λύσεις μικρής κλίμακας, όπως η χρήση διαπερατών υλικών και η δημιουργία βιώσιμων συστημάτων διαχείρισης όμβριων υδάτων στον δημόσιο χώρο, που θα λειτουργούν ως βαλβίδες αποσυμπίεσης. Και βέβαια, συστηματική παρακολούθηση, καθώς, όπως τονίζει η κ. Φελώνη, «ένα από τα μεγαλύτερα «αγκάθια» παραμένει η έλλειψη διαχρονικών δεδομένων». Η Δρ. Φελώνη προτείνει την επένδυση σε πυκνά δίκτυα αισθητήρων και τη λειτουργία ενός «Παρατηρητηρίου Ρεμάτων» ανοικτής πρόσβασης. Σύμφωνα με την ίδια, η διαρκής παρακολούθηση και η ενημέρωση των πολιτών είναι εξίσου σημαντικές με τα τεχνικά έργα. «Ο συνδυασμός τεχνολογικών υποδομών, συστηματικών παρατηρήσεων και προηγμένων συστημάτων μας δίνει τα εργαλεία να προετοιμούμε έγκαιρα και εύστοχα», καταλήγει η Δρ. Φελώνη. Ωστόσο, ξεκαθαρίζει πως η τεχνολογία είναι η πυξίδα, αλλά ο σχεδιασμός του δημόσιου χώρου και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος είναι αυτά που θα καθορίσουν αν

η επόμενη νεροποντή θα παραμείνει απλώς μια βροχή ή θα μετατραπεί σε καταστροφή.

«ΙΝΑΧΟΣ»: Ένα ψηφιακό «δίκτυο» προστασίας

Ανάμεσα στα προηγμένα συστήματα που αναπτύσσονται, είναι το προγνωστικό σύστημα πλημμυρικών κινδύνων ΙΝΑΧΟΣ, ένα καινοτόμο επιχειρησιακό μοντέλο που δημιουργείται από μία πολυμελή επιστημονική ομάδα του Εργαστηρίου «ASSIST» του ΔΠΘ και Η λειτουργία του συστήματος, όπως τονίζει ο κ. Εμμανουλούδης, βασίζεται στη σύνθεση δύο επιπέδων πληροφορίας: ενός σταθερού «ψηφιακού υποβάθρου» που έχει ενσωματωμένους τους προαναφερθέντες παράγοντες, και των δυναμικών δεδομένων βροχοπτώσεων που ανανεώνονται συνεχώς. Συνδυάζοντας αυτά τα στοιχεία, το ΙΝΑΧΟΣ επεξεργάζεται σε πραγματικό χρόνο πώς η βροχή μετατρέπεται σε απορροή, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κατάσταση του εδάφους. Η αξία του έγκειται στην ικανότητά του να προσφέρει ρεαλιστικές προβλέψεις για τις επόμενες 72 ώρες (χωρισμένες σε επιμέρους χρονικές βαθμίδες ανά 6ωρο), μετατρέποντας τα μετεωρολογικά δεδομένα σε χάρτες επικινδυνότητας, ενώ δυνατότητες του συστήματος για τον αστικό χώρο βρίσκονται επίσης σε πιλοτικό στάδιο. Η συνδυαστική λειτουργία των δυο επιπέδων πληροφορίας του συστήματος, βελτιώνεται με την προσθήκη ενός τρίτου ανεξάρτητου επιπέδου, το οποίο ενσωματώνει πληροφορία σχετική με το είδος, την ένταση και την μορφή 30.000 πλημμυρικών συμβάντων, τα οποία έχουν εμφανιστεί τις τελευταίες δεκαετίες σε ολόκληρη την χώρα, συμπεριλαμβάνοντας πλημμύρες από επιπέδου ενός οικισμού, έως ιστορικές πλημμύρες εκτάσεως εκατοντάδων τετραγωνικών χιλιομέτρων. Η τελευταία αυτή προσθήκη, όπως αναφέρει ο κ. Εμμανουλούδης, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την βελτίωση της προγνωστικής ακρίβειας του συστήματος, «διότι εκμεταλλεύεται στην ουσία την τάση που έχει το νερό να πλημμυρίζει επαναληπτικά τις ίδιες περιοχές σε βάθος χρόνου, δίνοντας πρόσθετη βαρύτητα κινδύνου, στην οποία αντίστοιχη έχει δημιουργήσει η αλληλεπίδραση των παραγόντων υποβάθρου».

Σύμφωνα με τον κ. Εμμανουλούδη, η υιοθέτηση τέτοιων εργαλείων επιτρέπει στην Πολιτική Προστασία, τις Περιφέρειες και τους Δήμους να γνωρίζουν όχι απλώς ότι «θα βρέξει», αλλά το πού και το πόσο επικινδύνα αναμένεται να εκδηλωθεί ένα φαινόμενο, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο και την αξιοπιστία του 112, σε σημαντικά μεγαλύτερο βαθμό.

Όπως υπογραμμίζει ο κ. Εμμανουλούδης, το σύστημα εκτίμησης πλημμυρικού κινδύνου ΙΝΑΧΟΣ, είναι το πρώτο αντίστοιχο υλοποιούμενο στον Ελλαδικό χώρο, έχει την ίδια φιλοσοφία με άλλα σχετικά Ευρωπαϊκά συστήματα, όπως π.χ. το EFAS, δίνει όμως πρόγνωση μεγαλύτερης χωρικής λεπτομέρειας από αυτά. Με την ολοκλήρωσή του (η οποία περιλαμβάνει και πολύμηνο testing), η χώρα θα αποκτήσει το πρώτο ψηφιακό εργαλείο πρόγνωσης πλημμυρών, που θα αφορά ολόκληρη την επικράτεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ: 6 ΠΟΛΕΙΣ ΜΕΤΕΤΡΕΨΑΝ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΕ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Ο κόσμος βρίσκεται αντιμέτωπος με μία εντεινόμενη κρίση, της έλλειψης νερού και οι αστικές περιοχές βρίσκονται στην πρώτη γραμμή αυτής της κρίσης. Σήμερα, εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι ζουν σε αστικές περιοχές όπου η ζήτηση για νερό υπερβαίνει συχνά την προσφορά. Μέχρι το 2050, καθώς ο αριθμός των κατοίκων των πόλεων αυξάνεται ραγδαία, η ζήτηση αναμένεται να αυξηθεί κατά 80%.

Καθώς αυξάνονται οι πιέσεις, όπως οι ξηρασίες, η γήρανση των υποδομών και η ταχεία αστικοποίηση, ένας αυξανόμενος αριθμός αστικών κέντρων μετατρέπει αυτές τις προκλήσεις σε ευκαιρίες με τον σωστό συνδυασμό διακυβέρνησης, επενδύσεων και συνεργασίας.

Σύμφωνα με ρεπορτάζ της Έρns Δρίβα στο economix.gr, το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, μέσω του Water Futures δημοσίευσε το 2025 μια λευκή βίβλο. Μεταξύ των προτεινόμενων τρόπων δράσης, ο σύνδεσμος πολιτικής-καινοτομίας αναγνωρίζεται ως κρίσιμος μοχλός, ο οποίος έχει επίσης διερευνηθεί μέσω της πρωτοβουλίας Aquapreneur Innovation Initiative της Uplink. Το Φόρουμ σε σχετική έκθεση παρουσίασε το Water-BOOST (Bridging Opportunities and Optimising Support Toolkit), ένα πλαίσιο συστημάτων που έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τις πόλεις να κατανοήσουν και να ενισχύσουν τα ευνοϊκά περιβάλλοντα για την καινοτομία στον τομέα του νερού που απαιτούνται για να μετατραπούν τα πιλοτικά έργα σε επεκτάσιμα συστήματα καινοτομίας. Το ερώτημα που προέκυψε από αυτή την έκθεση είναι: ποιες συνθήκες επιτρέπουν την άνθηση της καινοτομίας στον τομέα του νερού στις πόλεις – και πώς πρέπει να αλληλεπιδρούν οι βασικοί παράγοντες και οι θεσμοί για να συμβεί αυτό.

Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων στον τομέα του νερού απαιτεί κάτι περισσότερο από καινοτόμες τεχνολογίες και μεμονωμένες πολιτικές, σύμφωνα με την έκθεση. Για να επεκτείνουν την καινοτομία στον τομέα του νερού, οι πόλεις χρειάζονται προσεγγίσεις βασισμένες σε συστήματα και συντονισμένη δράση σε όλους τους τομείς και τα οικοσυστήματα των ενδιαφερόμενων μερών.

Τα ευρήματα από τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και την έρευνα πεδίου έδειξαν ότι η επιτυχής καινοτομία στον τομέα του νερού εξαρτάται από τη δύναμη των σχέσεων σε όλο το οικοσύστημα και από τους μηχανισμούς που την υποστηρίζουν — πλαίσια αδειοδότησης, επενδυτικές δομές, διατομεακές πλατφόρμες. Η έκθεση υποστηρίζει ότι η κλιμάκωση της καινοτομίας στον τομέα του νερού απαιτεί μια προσέγγιση βασισμένη σε συστήματα και συντονισμένη δράση μεταξύ των τομέων και των ομάδων ενδιαφερομένων. Επισημαίνει τρία βασικά διδάγματα που προέκυψαν από την πρωτοβουλία Water-BOOST:

- Η καινοτομία απαιτεί τον σωστό συνδυασμό ενδιαφερομέ-

νων και μηχανισμών διευκόλυνσης.

- Η συνεργασία είναι εξίσου σημαντική με τη συμμετοχή.
- Οι πόλεις πρέπει να μαθαίνουν η μία από την άλλη μέσω δομημένων συγκρίσεων, ώστε να προσαρμόζουν τους επιτυχημένους μηχανισμούς στο δικό τους τοπικό πλαίσιο. Αυτά τα διδάγματα διαμόρφωσαν από κοινού τον σχεδιασμό του Water-BOOST. Με βάση τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και την επιτόπια έρευνα σε έξι πόλεις, το πλαίσιο οργανώνεται γύρω από τρεις βασικές αρχές που βοηθούν τις πόλεις να κατανοήσουν, να συγκρίνουν και να ενισχύσουν το ευνοϊκό περιβάλλον για την καινοτομία στον τομέα του νερού.

Σαν Φρανσίσκο

Το Σαν Φρανσίσκο, όπως και η υπόλοιπη Καλιφόρνια, αντιμετωπίζει επαναλαμβανόμενο και αυξανόμενο κίνδυνο ξηρασίας. Αποκρίνεται στην πρόκληση με ένα κανονιστικό πλαίσιο τόσο σε επίπεδο Πολιτείας όσο και σε επίπεδο πόλης που διευκολύνει ενεργά την καινοτομία.

Το 2015, έγινε η πρώτη πόλη των ΗΠΑ που επέβαλε την υποχρεωτική επαναχρησιμοποίηση νερού στις εγκαταστάσεις για τα νέα κτίρια. Οι κανόνες ορίζουν ότι όλα τα νέα κτίρια άνω των περίπου 9.000τ.μ. πρέπει να εγκαταστήσουν συστήματα συλλογής και επεξεργασίας γκρίζου νερού, βρόχινου νερού ή αποστράγγισης θεμελίων για μη πόσιμες χρήσεις, όπως η έκπλυση τουαλετών και η άρδευση.

Αυτό μετέτρεψε την επιτόπια επαναχρησιμοποίηση του νερού από μια εθελοντική πρωτοβουλία σε ένα δεσμευτικό κανονιστικό πρότυπο. Βοήθησε επίσης να υποστηριχθεί η μετάβαση της πόλης προς κυκλικά, αποκεντρωμένα συστήματα ύδρευσης και να προωθηθεί η διαρκής ζήτηση για τεχνολογίες επαναχρησιμοποίησης.

Ένα παράδειγμα αυτού στην πράξη είναι η Epic Cleantec – μια αναγνωρισμένη κορυφαία καινοτόμος εταιρεία από την πρωτοβουλία Uplink Aquapreneur του Φόρουμ – η οποία τώρα λειτουργεί το μεγαλύτερο σύστημα ανακύκλωσης νερού εντός κτιρίων της χώρας στον 61όροφο πύργο Salesforce Tower, δείχνοντας πώς η πολιτική που υποστηρίζεται από πλαίσια αδειοδότησης και επιχορηγήσεις μειώνει τους κινδύνους εισόδου στην αγορά για τους καινοτόμους.

Βαλένθια

Η ισπανική πόλη της Βαλένθια έχει ιστορικό τολμηρών αποφάσεων σε θέματα μεγάλων υποδομών – μετά τις καταστροφικές πλημμύρες του 1957, εξέτρεψε τον ποταμό Turia μακριά από την πόλη. Ωστόσο, πρόσφατα γεγονότα, όπως οι σοβαρές πλημμύρες στα τέλη του 2024, έχουν αναδείξει την ανάγκη για συνεχή καινοτομία στον τομέα του νερού.

Ο ιδιωτικός τομέας της πόλης αποτελεί πρότυπο για τον τρόπο

με τον οποίο μπορεί να υιοθετηθεί και να επεκταθεί η καινοτομία στον τομέα του νερού, με την εταιρεία ύδρευσης Global Omnium να πρωτοστατεί. Σε διάστημα 15 ετών, έχει ψηφιοποιήσει τις λειτουργίες της με περισσότερους από 1 εκατομμύριο αισθητήρες και έχει υιοθετήσει προηγμένες αναλύσεις δεδομένων για τη βελτιστοποίηση της παροχής υπηρεσιών. Αυτό οδήγησε στη δημιουργία της Idrica, μιας ψηφιακής spin-off εταιρείας που ανέπτυξε την πλατφόρμα Xylem Vue, ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης για τη διαχείριση του δικτύου ύδρευσης σε πραγματικό χρόνο. Για να ενισχύσει περαιτέρω την καινοτομία, η Global Omnium ίδρυσε το 2019 την GoHub Ventures, επενδύοντας πάνω από 100 εκατομμύρια δολάρια σε νεοφυείς επιχειρήσεις.

Αυτό δημιούργησε έναν ενισχυτικό κύκλο: οι νεοφυείς επιχειρήσεις αναπτύσσουν λύσεις που η Global Omnium ενσωματώνει στις δραστηριότητές της, με τις επιχειρησιακές πληροφορίες να επηρεάζουν τις μελλοντικές επενδύσεις. Τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν μείωση κατά 30% του νερού που δεν αποφέρει έσοδα (μη τιμολογούμενου), μείωση κατά 15% της κατανάλωσης ενέργειας και μείωση κατά 20% των λειτουργικών εξόδων.

Σιγκαπούρη

Η Σιγκαπούρη διαχειρίζεται τους περιορισμένους υδάτινους πόρους της με ένα οικοσύστημα καινοτομίας που είναι αναγνωρισμένο σε όλο τον κόσμο για την ολοκληρωμένη, κρατική προσέγγισή του.

Η μεταμόρφωσή της σε κέντρο καινοτομίας στον τομέα του νερού έχει διαμορφωθεί από την ηγεσία του Public Utilities Board (PUB), το οποίο λειτουργεί με μοναδικό τρόπο τόσο ως εθνικός φορέας ύδρευσης όσο και ως ρυθμιστική αρχή.

Ο ακρογωνιαίος λίθος αυτής της προσέγγισης είναι η πρωτοβουλία Living Lab, η οποία παρέχει πραγματικά πεδία δοκιμών για αναδυόμενες τεχνολογίες σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού και αστικές υποδομές.

Προσφέροντας ελεγχόμενα περιβάλλοντα και απλοποιημένες ρυθμιστικές διαδικασίες, το Living Lab μειώνει τα εμπόδια υιοθέτησης και επιταχύνει τη μετάβαση από το πρωτότυπο στην εφαρμογή.

Αυτό επέτρεψε στη νεοφυή επιχείρηση Wateroam – αναγνωρισμένη ως κορυφαία καινοτόμος από την πρωτοβουλία Uplink Aquapreneur του Φόρουμ – να δοκιμάσει και να βελτιώσει τις φορητές τεχνολογίες φιλτραρίσματος που χρησιμοποιεί, οι οποίες τώρα χρησιμοποιούνται σε περισσότερες από 40 χώρες για την παροχή καθαρού πόσιμου νερού σε ανθρωπιστικές συνθήκες.

Συνέχεια στη σελ 14

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ: 6 ΠΟΛΕΙΣ ΜΕΤΕΤΡΕΨΑΝ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΕ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Συνέχεια από σελ 13

Αυτή η επιτυχία δείχνει πώς οι μηχανισμοί μείωσης του κινδύνου και τεχνικής επικύρωσης του δημόσιου τομέα μπορούν να ενδυναμώσουν τις νεοφυείς επιχειρήσεις ώστε να επεκταθούν πέρα από τα εθνικά σύνορα.

Άκρα

Η καινοτομία της Άκρα στον τομέα του νερού διαμορφώνεται από λύσεις που προέρχονται από την βάση και τη συμμετοχή ΜΚΟ. Αποτελεί απάντηση στις συνεχιζόμενες προκλήσεις στον τομέα της ύδρευσης, οι οποίες επιδεινώνονται από ζητήματα όπως η μεγάλη απώλεια νερού πριν φτάσει στους καταναλωτές, τα κενά στις υποδομές και οι απειλές από την κλιματική αλλαγή και τη ρύπανση.

Ενώ η ασυνέπεια των κανονισμών και οι προκλήσεις στην εφαρμογή τους περιορίζουν την καινοτομία σε μεγάλη κλίμακα, οι δημόσιες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας δοκιμάζουν αλλαγές, όπως ξυφίνοι μετρητές και ψηφιακή τιμολόγηση. Οι πιέσεις που αντιμετωπίζει η πόλη έχουν οδηγήσει σε αποκεντρωμένες απαντήσεις και νέες μορφές συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και των κοινοτήτων.

Η Pure Home Water, μια κοινωνική επιχείρηση της Γκάνας, για παράδειγμα, παράγει κεραμικά φίλτρα από τοπικό πηλό και φλοιό ρυζιού για την απομάκρυνση βακτηρίων και τη μείωση των ασθενειών που μεταδίδονται μέσω του νερού. Αυτά τα φίλτρα, τα οποία αναπτύχθηκαν αρχικά σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μασαχουσέτης, προσφέρουν οικονομικά προσιτή και κατάλληλη για τις τοπικές συνθήκες επεξεργασία νερού για οικιακή χρήση και μέχρι σήμερα έχουν φτάσει σε περισσότερους από 800.000 ανθρώπους σε όλη τη Γκάνα.

Οργανώσεις όπως η WaterAid Ghana και η UNICEF λειτουργούν ως βασικοί καταλύτες, καλύπτοντας τα κενά στη χρη-

ματοδότηση και την τεχνική ικανότητα για την υποστήριξη γεωτρήσεων με ηλεκτρική ενέργεια, προληπτικών συστημάτων ύδρευσης και επαγγελματικής παράδοσης σε αγροτικές περιοχές.

Βαρκελώνη

Με την αυξανόμενη πίεση από την κλιματική αλλαγή, την αύξηση του πληθυσμού και τον τουρισμό, η ανθεκτικότητα στην Ήρασία έχει καταστεί κεντρική πολιτική προτεραιότητα σε ολόκληρη την Καταλονία.

Το οικοσύστημα της Βαρκελώνης επωφελείται επίσης από την ισχυρή ηγεσία του δημόσιου τομέα, με θεσμούς όπως η Κυβέρνηση της Καταλονίας και το Δημοτικό Συμβούλιο της Βαρκελώνης να επενδύουν σε μεγάλης κλίμακας επαναχρησιμοποίηση και αναπλήρωση υδροφορέων. Ωστόσο, οι περιορισμένες επενδύσεις σε αρχικό στάδιο και οι λίγες δυνατότητες επέκτασης συνεχίζουν να περιορίζουν το τοπίο των νεοφυών επιχειρήσεων στον τομέα του νερού στην πόλη.

Η Καταλανική Σύμπραξη για το Νερό της Βαρκελώνης, που ιδρύθηκε το 2008, συγκεντρώνει πάνω από 170 μέλη από τον δημόσιο, τον ιδιωτικό και τον ακαδημαϊκό τομέα.

Λειτουργώντας ως ουδέτερος καταλύτης, προωθεί τη συνεργασία σε όλη την αλυσίδα αξίας του νερού, από μεγάλες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας έως ΜΜΕ, πανεπιστήμια και κυβερνητικές υπηρεσίες.

Οι δραστηριότητές της κυμαίνονται από συνεργατικά ερευνητικά προγράμματα έως στρατηγική σύζευξη, χρηματοδοτική υποστήριξη και εκδηλώσεις ανταλλαγής γνώσεων, ενώ κάθε χρόνο η εταιρική σχέση προωθεί πάνω από 20 προγράμματα, τοποθετώντας την Καταλονία ως παγκόσμιο κέντρο τεχνολογίας νερού.

Μπανγκάλωρ

Η «Σλίικον Βάλεϊ» της Ινδίας βρίσκεται σε ιδανική θέση για να

αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της πόλης σε σχέση με το νερό, χάρη στην καινοτομία και το επιχειρηματικό πνεύμα. Ωστόσο, οι αδυναμίες της κυβέρνησης και των επενδύσεων συχνά εμποδίζουν την πρόοδο.

Δεκαετίες ταχείας, συχνά απρογραμματίστης αστικής επέκτασης έχουν εξαντλήσει τους πόρους της πόλης. Αλλά ακόμη και καθώς η περιβαλλοντική υποβάθμιση επιδεινώνεται, ένα κύμα τοπικής καινοτομίας αναδιαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο η πόλη αντιμετωπίζει τον πιο θεμελιώδη πόρο της.

Σε όλη τη Μπανγκάλωρ, οι συλλογικότητες των γειτονιών αναλαμβάνουν την ευθύνη για την ανθεκτικότητα των υδάτινων πόρων, αναζωογονώντας λίμνες, κατασκευάζοντας κοινοτικά συστήματα συλλογής βρόχινου νερού και πειραματιζόμενες με αποκεντρωμένες λύσεις αποχέτευσης. Το Ίδρυμα Raani Earth παρέχει στις κοινότητες δεδομένα για τους ποταμούς και εργαλεία ανοικτού κώδικα για την αξιολόγηση της ποιότητας του νερού, ενώ το WELL Labs αναλύει το αστικό σύστημα ύδρευσης για να ενημερώσει τις πολιτικές δράσεις.

Πρωτοβουλίες όπως αυτές αποκαλύπτουν μια από κάτω προς τα πάνω ώθηση για αλλαγή, καλύπτοντας τα κενά που αφήνει η κατακερματισμένη διακυβέρνηση. Για να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους, αυτές οι λύσεις της βάσης πρέπει στη συνέχεια να ενσωματωθούν σε επίσημα πλαίσια σχεδιασμού.

Αυτές οι έξι πόλεις αποδεικνύουν ότι τα οικοσυστήματα καινοτομίας στον τομέα του νερού ευδοκίμουν όταν διαφορετικοί ενδιαφερόμενοι συντονίζονται γύρω από κοινούς στόχους.

Η ανάγκη για δράση είναι σαφής. Μέχρι το 2050, σχεδόν το 31% του παγκόσμιου ΑΕΠ θα εκτίθεται σε υψηλή υδατική πίεση. Μετατρέποντας τα πολύπλοκα συστήματα σε σαφείς διαδρομές δράσης, το Water-BOOST υποστηρίζει τις πόλεις στο σχεδιασμό των ευνοϊκών περιβαλλόντων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων που σχετίζονται με το νερό με αυτοπεποίθηση και κλίμακα.

ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΙΔΗΡΟΤΡΟΧΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ 5G ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στη γραμμή 2 έως 21 Φεβρουαρίου

Σε πλήρη εξέλιξη είναι τα έργα της αντικατάστασης σιδηροτροχιών και της εγκατάστασης δικτύου 5G στο Μετρό της Αθήνας. Μετά την ολοκλήρωση των τεχνικών εργασιών στο τμήμα «Δάφνη - Νέος Κόσμος», οι εργασίες συνεχίζονται στο τμήμα «Συγγρού Φιξ - Νέος Κόσμος - Άγιος Ιωάννης», όπου και θα εφαρμόζονται τις νυχτερινές ώρες προσωρινές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση της ΣΤΑΣΥ, οι σταθμοί «ΣΥΓΓΡΟΥ ΦΙΞ», «ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» και «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ» από Κυριακή έως Πέμπτη θα κλείνουν στις 21:40 το βραδύ, 2μιση ώρες νωρίτερα από

την καθορισμένη λήξη κυκλοφορίας. Οι εργασίες στο συγκεκριμένο τμήμα ξεκίνησαν χτες Κυριακή 11 Ιανουαρίου και θα διαρκέσουν ως τις 21/02.

Η κυκλοφορία στη Γραμμή 2 του Μετρό «Ανθούπολη - Ελληνικό» τις ώρες των εργασιών θα διεξάγεται στα τμήματα «Ανθούπολη - Ακρόπολη» και «Ελληνικό - Δάφνη».

Για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού στο τμήμα «Συγγρού Φιξ - Νέος Κόσμος - Άγιος Ιωάννης», δρομολογείται από τον ΟΑΣΑ η προσωρινή, κυκλική λεωφορειακή γραμμή Χ10 «ΣΥΝΤΑΓΜΑ - ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΑΦΝΗΣ», που θα εξυπηρετεί τους κλειστούς σταθμούς Μετρό «Συγγρού Φιξ», «Νέο Κόσμο» και

«Αγ. Ιωάννη». Η Αφεντρία της ορίζεται επί της οδού Αμαλίας και συγκεκριμένα στην ήδη υπάρχουσα στάση «ΖΑΠΠΕΙΟ».

Παράλληλα, για την καλύτερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, η ΣΤΑΣΥ ενισχύει τα δρομολόγια της Γραμμής 6 του ΤΡΑΜ στο τμήμα Σύνταγμα - Ν. Κόσμος από τις 21:30 ως τη λήξη κυκλοφορίας.

«Κατανοούμε την αναστάτωση, που οι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις προκαλούν στους επιβάτες μας, κρίνονται ωστόσο αναγκαίες, για την εκτέλεση των σημαντικών αυτών έργων, που θα συμβάλλουν στη βελτίωση των καθημερινών μετακινήσεων.» καταλήγει η ανακοίνωση της ΣΤΑΣΥ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΝΕΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΞΙΟΧΡΕΟΥ ΑΝΑΜΕΝΟΝΤΑΙ ΤΟ 2026

Τον Μάρτιο οι πρώτες αξιολογήσεις από Moody's, DBRS και Scope

Οι αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας από τους μεγάλους οίκους αξιολόγησης το 2025 αναμένεται να συνεχισθούν στο νέο έτος, με το αξιόχρεο της χώρας να πλησιάζει μία ανάσα από τη βαθμίδα A, στην οποία βρίσκονται οι περισσότερες χώρες της Ευρωζώνης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τα πρώτα καλά νέα πιθανόν να έρθουν από τον Μάρτιο, όταν τρεις οίκοι - ο αμερικανικός Moody's, ο καναδικός DBRS και ο γερμανικός Scope - θα ανακοινώσουν την πρώτη από τις δύο αξιολογήσεις τους για το 2026. Οι άλλοι δύο μεγάλοι οίκοι, οι αμερικανικοί S&P και Fitch, θα δώσουν τις πρώτες ετημυγορίες τους τον Απρίλιο και τον Μάιο.

Πιο κοντά σε μία νέα αναβάθμιση είναι ο Scope, ο οποίος αναθεώρησε τον περασμένο Νοέμβριο σε θετικές τις προοπτικές του ελληνικού αξιόχρεου, στη βαθμίδα BBB. Όπως ανέφερε στην αξιολόγησή του, οι θετικές προοπτικές σημαίνουν μεγαλύτερες πιθανότητες αναβάθμισης τους επόμενους 12-18 μήνες, εφόσον υπάρξει μία περαιτέρω βιώσιμη και σημαντική μείωση του δημόσιου χρέους που θα στηρίζεται από συνεχιζόμενα πρωτογενή πλεονάσματα και συνετή δημοσιονομική διαχείριση. Εναλλακτικά ή σωρευτικά, η αναβάθμιση, σημειώνει ο Scope, «μπορεί να προκύψει από τη βελτίωση των μεσοπρόθεσμων προοπτικών ανάπτυξης της οικονομίας και την ισχυρότερη ανθεκτικότητα της σε εξωτερικά σοκ - που θα αντανακλάται σε σταθερή υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, διαρκή βελτίωση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, υψηλότερες επενδύσεις - ή από την περαιτέρω ενίσχυση του τραπεζικού τομέα και τις χρηματοπιστωτικές σταθερότητες».

Οι προϋποθέσεις αυτές φαίνεται να είναι εξασφαλισμένες. Σύμφωνα με τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2026, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω εφέτος στο 138,2% του ΑΕΠ από 145,9% το 2026, ενώ σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της κυβέρνησης θα υποχωρήσει κάτω από το 120% το 2029. Η μείωση του χρέους θα στηριχθεί σε ένα πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 2,8% του ΑΕΠ το 2026, ενώ αντίστοιχα υψηλά πλεονάσματα προβλέπονται και για τα επόμενα χρόνια. Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας προβλέπεται στο 2,4% εφέτος, ενώ η ενίσχυση του τραπεζικού συστήματος συνεχίζεται με ταχύ ρυθμό, όπως φαίνεται από τη μείωση των κόκκινων δανείων κοντά στα επίπεδα του μέσου όρου της Ευρωζώνης και την ισχυρή κερδοφορία και κεφαλαιακή θέση των τραπεζών.

Συνεπώς, μία αναβάθμιση από τον Scope στη βαθμίδα BBB+, ένα μόλις σκαλοπάτι κάτω από τη βαθμίδα A, είναι πιθανή εφέτος - τον Μάρτιο ή τον Σεπτέμβριο που ο γερμανικός οίκος θα ανακοινώσει τη δεύτερη αξιολόγησή του. Σημειώνεται ότι ο Scope λειτουργεί ως «προπομπός» των αναβαθμίσεων της Ελλάδας τα τελευταία χρόνια. Ο γερμανικός οίκος ήταν ο πρώτος που έδωσε την επενδυτική βαθμίδα στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο του 2023 και ήταν επίσης ο πρώτος που την αναβάθμισε εντός της επενδυτικής βαθμίδας (BBB) το 2024.

Στη βαθμίδα BBB, με σταθερές προοπτικές, αξιολογούν πλέον την ελληνική οικονομία και ο S&P, ο Fitch και ο DBRS. Ο Moody's είναι ο μόνος από τους πέντε μεγάλους οίκους που την αξιολογεί ένα σκαλοπάτι χαμηλότερα (BBB- με

σταθερές προοπτικές). Σε πρόσφατη έκθεσή του για τις παγκόσμιες προοπτικές το 2026, ο αμερικανικός οίκος ανέφερε την Ελλάδα ως μία από τις λίγες χώρες, για τις οποίες αναμένει περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους, κάτι που μπορεί να εκληφθεί ως μήνυμα για μία νέα αναβάθμιση του αξιόχρεου της τον Μάρτιο ή με τη δεύτερη αξιολόγηση του Σεπτεμβρίου.

Μία περαιτέρω βελτίωση του αξιόχρεου θα εμπεδώσει την εκτίμηση που υπάρχει μεταξύ των διεθνών επενδυτών για τις ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις και την εν γένει καλή πορεία της ελληνικής οικονομίας. Η εκτίμηση αυτή αντανακλάται στη μείωση των spreads των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου. Η απόδοση για το 10ετές ομόλογο του ελληνικού δημοσίου την Πέμπτη διαμορφώθηκε στο 3,37% έναντι 3,51% της Ιταλίας και 3,53% της Γαλλίας. Σε σχέση με 12 μήνες πριν, η απόδοση των ελληνικών 10ετών αυξήθηκε μόνο κατά 7 μονάδες βάσης (0,07 της ποσοστιαίας μονάδας), ενώ των αντίστοιχων γερμανικών αυξήθηκε κατά 32 μ.β.

Οι αναβαθμίσεις του αξιόχρεου θα επισφραγίσουν την εικόνα αυτή και θα συμβάλουν να συκρατηθεί ο κόστος δανεισμού, σε μία περίοδο που διεθνώς η τάση του είναι ελαφρά ανοδική. Αναλυτές που συμμετείχαν σε έρευνα του Reuters πρόβλεψαν ότι η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού ομολόγου θα αυξηθεί στο 4,25% στο τέλος του 2026 από περίπου 4,17% σήμερα και του αντίστοιχου γερμανικού τίτλου αναφοράς στο 2,97% από 2,89%.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΕΡΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟ 2025 ΜΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ

Με ένα ακόμη καλό νέο για τις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας έκλεισε το 2025, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Σύμφωνα με τα όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και πέρυσι σημειώθηκε σημαντική υπέρβαση στο πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης το οποίο οδεύει προς το 4,5% του ΑΕΠ έναντι του, ήδη αναθεωρημένου προς τα πάνω, στόχου 3,7% του ΑΕΠ. Αυτό σημαίνει ότι σε απόλυτα μεγέθη το πρωτογενές πλεόνασμα του προϋπολογισμού θα κυμανθεί κοντά στα 11,5 δισ ευρώ, στα επίπεδα του 2024 όταν το πλεόνασμα είχε εκτιναχθεί στο 4,8% του ΑΕΠ.

Οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και τα μέτρα για την περιστολή της φοροδιαφυγής (επέκταση ηλεκτρονικών συναλλαγών κ.ά.) εξηγούν τις επιδόσεις αυτές στο δημοσιονομικό μέτωπο της χώρας αναφέροντας αρμόδιοι παράγοντες του οικονομικού επιτελείου.

Οι εξελίξεις επιβεβαιώνουν, άλλωστε, τις εκτιμήσεις του Γραφείου Προϋπολογισμού στη Βουλή το οποίο στην τελευταία έκθεσή του για την ελληνική οικονομία πρόβλεψε ότι το

πρωτογενές πλεόνασμα θα αγγίξει το 4% του ΑΕΠ το 2025. Σημειώνεται ότι για εφέτος το πρωτογενές πλεόνασμα προβλέπεται να ανέλθει στο 2,8% του ΑΕΠ.

Έτος των νέων αναβαθμίσεων

Τα δεδομένα αυτά πιστοποιούν την ισχυρή δημοσιονομική δυναμική με την οποία η χώρα εισέρχεται στο 2026. Τους επόμενους μήνες στα κρίσιμα ραντεβού με τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης θα κριθούν οι νέες αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, ο ρυθμός ανάπτυξης αλλά και η ταχύτητα μείωσης του δημοσίου χρέους θα είναι τρία από τα βασικά κριτήρια με τα οποία οι ξένοι οίκοι αναμένεται να λάβουν τις αποφάσεις τους για την επενδυτική βαθμίδα της ελληνικής οικονομίας.

Υψηλή ανάπτυξη

Ο ρυθμός ανάπτυξης το 2025 αναμένεται να ανέλθει στο 2,2% έναντι 2,1% το 2024. Το 2026 η οικονομία εκτιμάται ότι θα

τρέξει με ταχύτητα 2,4% υψηλότερη από τα δύο προηγούμενα έτη κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησης των επενδύσεων με ρυθμό 10,2% έναντι 5,7% το 2025 και 4,5% το 2024. Κινητήριο δύναμη η επιτάχυνση των απορροφήσεων του κονδυλίων του Ταμείου Ανάπτυξης και η υλοποίηση των έργων που έχουν ενταχθεί σ' αυτά.

Τρέχει η μείωση του χρέους

Το δημόσιο χρέος σημείωσε νέα σημαντική βουτιά το 2025 στο 145,9% του ΑΕΠ από 154,2% του ΑΕΠ το 2024. Η έντονη πτωτική πορεία του χρέους αναμένεται να συνεχιστεί το 2026 όπου αναμένεται να προσεγγίσει το 138% του ΑΕΠ. Έτος ορόσημο θα είναι το 2029, όταν για πρώτη φορά μετά τα δύσκολα χρόνια της περασμένης δεκαετίας, το δημόσιο χρέος εκτιμάται ότι θα σπάσει το φράγμα του 120% του ΑΕΠ και θα προσεγγίσει το 119% του ΑΕΠ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΧΡΥΣΗ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ ΜΕ ΚΕΡΔΗ 162,14% ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Υπερκέρδη 342% του τραπεζικού δείκτη - Οι πρωταγωνιστές της πενταετούς ανόδου

Πέντε κερδοφόρα έτη συμπλήρωσε εφέτος η χρηματιστηριακή αγορά, στη διάρκεια των οποίων ο βασικός χρηματιστηριακός δείκτης καταγράφηκε συνολικά κέρδη 162,14%.

Όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στα πέντε τελευταία θετικά έτη, το ελληνικό χρηματιστήριο βρισκόταν στο top-5 των παγκοσμίων αγορών και για ορισμένες περιόδους ήταν πρώτο στην παγκόσμια κατάταξη.

Στήριγμα στην αγορά την τελευταία πενταετία έδωσαν οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, πολύ υψηλότεροι σε σχέση με την Ευρωζώνη, η καλή πορεία των δημοσιονομικών μεγεθών, η πολιτική σταθερότητα, η καλή πορεία των μεγεθών των εισηγμένων εταιρειών, η επαναφορά στην κανονικότητα των τραπεζών αλλά και οι προσδοκίες της αγοράς για την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, προσδοκίες που επαληθεύθηκαν.

Η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς στην πενταετία αυξήθηκε κατά 92,4 δισ. ευρώ και διαμορφώθηκε στα 146,253 δισ. ευρώ, στο τέλος 2025, από 53,865 δισ. ευρώ που ήταν στα τέλη του 2020.

Ο τραπεζικός δείκτης, για το ίδιο διάστημα, υπεραποδίδει με κέρδη 341,98%, ο δείκτης της υψηλής κεφαλαιοποίησης κερδίζει 176,60% και ο δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύεται κατά 155,11%.

Ισχυρή αύξηση παρουσίασε η μέση ημερήσια αξία των συναλλαγών, η οποία ξεπέρασε τα 200 εκατομμύρια ευρώ για πρώτη φορά από το 2009, φτάνοντας τα 211 εκατομμύρια ευρώ το 2025. Το 2024 ήταν στα 140,2 εκατ. ευρώ έναντι 111 εκατ. ευρώ το 2023. Το 2022 ήταν στα 74 εκατ. ευρώ, ενώ ο μέσος τζίρος του 2021 ήταν στα 70,8 εκατ. ευρώ και το 2020 ήταν στα 64,5 εκατ.

Οι αποδόσεις της 5ετίας

Κατά την τελευταία πενταετία τη μεγαλύτερη άνοδο καταγράφουν οι μετοχές της Moda Bango (+1.474%), Unibios (+917,54%), της Cenergy (+767,05%), της Aktor (+745,56%) και της Εκτέρ (+713,85%).

Από τις μετοχές της υψηλής κεφαλαιοποίησης τη μεγαλύτερη άνοδο κατέγραψαν οι μετοχές: Aktor (+745,56%), Eurobank (+491,54%), Εθνική (+474,97%), Μυτιληναίος (+342,86%), Τιτάν (+282,10%), Alpha Bank (+275,26%), ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (+222,59%), Viohalco (+218,18%) και Aegean Airlines (+204,96%). Ακολουθούν οι τίτλοι της Motor Oil (+166,10%), της ΔΕΗ (+144,95%), της Elvalhcor (+121,18%) και του ΟΛΠ (+10,9,23%). Μικρότερη άνοδο σημειώνουν οι μετοχές της Jumbo (+96,34%), του ΟΠΑΠ (+85,92%), της Coca Cola HBC (+69,27%), των ΕΛΠΕ (+54,81%), της Σαράντης (+46,52%), του ΟΤΕ (+27,92%), της ΕΥΔΑΠ (+14,41%) και της Lamda Development (+0,28%).

Η πορεία του Χ.Α ανά έτος

Με κέρδη 10,43% έκλεισε το 2021 για τη Χρηματιστηριακή αγορά, ανακτώντας σχεδόν το χαμένο έδαφος του 2020 (-11,75%), ενώ η συνολική αξία των μετοχών αυξήθηκε κατά 12,227 δισ. ευρώ, στα 66,092 δισ., ευρώ, έπειτα από μείωση 7,8 δισ. ευρώ το 2020.

Οι εισηγμένες επιχειρήσεις άντλησαν από το Χρηματιστήριο της

Αθήνας το 2021, μέσω αυξήσεων κεφαλαίων και εκδόσεων εταιρικών ομολόγων, 7,9 δισ. ευρώ.

Παρά την πίεση από την πανδημία και το αδύναμο ξεκίνημα της χρονιάς οι εισηγμένες πέτυχαν την ολική επαναφορά στα κέρδη και την δραστηριότητα τους.

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε ετήσια κέρδη σε ποσοστό 10,78%, μετά από απώλειες 41,37% που είχε σημειώσει το 2020, καθώς οι τράπεζες έδειχναν σημάδια επιστροφής στην κανονικότητα με μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Το 2022

Κόντρα στις «αρκούδες» κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών το 2022 και κατάφερε σε μια δύσκολη συγκυρία να «αντισταθεί» στον πόλεμο στην Ουκρανία, τον διεθνή πληθωρισμό, την αύξηση επιτοκίων, την ενεργειακή κρίση και να διαφοροποιηθεί θετικά από τις άλλες ανεπτυγμένες αγορές του πλανήτη κάτι που συμβαίνει για πρώτη φορά από το 1990.

Το ελληνικό χρηματιστήριο όχι μόνο έπαιξε ισχυρή «άμυνα», παρουσιάζοντας καλύτερη εικόνα από τις διεθνείς αγορές σε έναν δύσκολο διεθνή περιβάλλον, αλλά στο τέλος έκλεισε σε θετικό έδαφος, με ετήσια άνοδο 4,08%, όταν οι μεγάλοι διεθνείς δείκτες υποχώρησαν σημαντικά (S&P -19% Nasdaq -33%, Dow Jones -9%, DAX -30 -12%).

Το ελληνικό χρηματιστήριο, βρήκε στήριγμα κυρίως στους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, στα αποτελέσματα-ρεκόρ που καταγράφουν οι εισηγμένες εταιρείες και στην... επιστροφή των τραπεζών. Μετά από πολλά χρόνια η Τράπεζες θα είναι κερδοφόρες, με μονοψήφια ΝΡΕς. Ο Τραπεζικός δείκτης κατέγραψε άνοδο σε ποσοστό 11,42%. Το 2022 αντλήθηκαν από εισηγμένες εταιρείες συνολικά 1.094 εκ. ευρώ.

Το 2023

Το Χρηματιστήριο Αθηνών έκλεισε το 2023 με υψηλά κέρδη 39,08%, συμπληρώνοντας την τρίτη συνεχόμενη χρονιά ανόδου και βρέθηκε στην κορυφή των αποδόσεων παγκοσμίως. Κέρδισε το «χάλκινο» μετάλλιο παγκοσμίως κλείνοντας πίσω από τον ρωσικό δείκτη MOEX και τον Nasdaq.

Η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς αυξήθηκε κατά 22,026 δισ.ευρώ και διαμορφώθηκε στα 87,888 δισ. ευρώ.

Το 2023 αντλήθηκαν από εισηγμένες εταιρείες συνολικά Euro2.044 εκατ. μέσω του χρηματιστηρίου.

Η σημαντική άνοδο των τιμών των μετοχών συνοδεύτηκε και από αύξηση της αξίας των συναλλαγών, με τις μέσες ημερήσιες συναλλαγές να διαμορφώνονται στα 111 εκατ. ευρώ, σχεδόν 50% υψηλότερα από πέρυσι. Ο Τραπεζικός δείκτης κατέγραψε άνοδο σε ποσοστό 65,73%, ενώ η συνολική κεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών αυξήθηκε κατά 7,889 δισ. ευρώ.

Το 2024

Το Χρηματιστήριο Αθηνών έκλεισε το 2024 με κέρδη 13,65%. Αύξηση κατά 26% κατέγραψε η μέση ημερήσια αξία των συναλλαγών και διαμορφώθηκε κοντά στα 140,2 εκατ. ευρώ.

Η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς αυξήθηκε κατά

15,257 δισ. ευρώ και διαμορφώθηκε στα 103,145 δισ. ευρώ. Αν είναι κάτι για το οποίο το 2024 η ελληνική αγορά μπορεί να υπερηφανεύεται είναι η βελτίωση της δυνατότητας προσέλκυσης κεφαλαίων σε προσφορές μετοχών από βασικούς μετόχους ή δημόσιες εγγραφές.

Το συνολικό μέγεθος από τις δημόσιες προσφορές μετοχών και διαθέσεις πακέτων από βασικούς μετόχους ξεπέρασε τα 3,7 δισ. ευρώ ενώ οι επιχειρηματικές συμφωνίες εξαγορών και συγχωνεύσεων που ενεπλάκησαν έμμεσα ή άμεσα εισηγμένες εταιρείες του ΧΑ ξεπέρασε τα 10 δισ. ευρώ σε επιχειρηματική αξία.

Το 2024 υπήρξε σαφής αύξηση των εκδόσεων μετοχών στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της πρώτης μεγάλης IPO μετά από πολλά χρόνια, της συνέχισης των επιτυχημένων αποεπενδύσεων στον τραπεζικό τομέα και ορισμένων άλλων προσφορών.

Η δημόσια εγγραφή του Ελ. Βενιζέλος (η έκδοση του ΔΑΑ για IPO ύψους 785 εκ. ευρώ, η 4η μεγαλύτερη έκδοση στην ιστορία του Χ.Α. με υπερκάλυψη κατά 12 φορές) και τα δύο placement σε Πειραιώς και Εθνική, βρέθηκαν στο επίκεντρο. Το αξιοσημείωτο μάλιστα είναι ότι για τα δύο placement των τραπεζών υπήρξε προσφορά άνω των 20 δισ. ευρώ, για να διατεθούν τελικά τα 2 δισ. εξ αυτών. Συνολικά η αγορά αντίληψε από τις πιο πάνω προσφορές που ξεπέρασαν τα 30 δισ. περί τα 3,3 δισ. ευρώ.

Το 2025

Το 2025 υπήρξε μια χρονιά ορόσημο για το Χρηματιστήριο Αθηνών, με εξαιρετικές οικονομικές επιδόσεις, ισχυρή δυναμική της αγοράς. Ένας επώδυνος χρηματιστηριακός κύκλος έκλεισε το 2025 για τη χρηματιστηριακή αγορά επιστρέφοντας στα προ κρίσης επίπεδα του 2010, κλείνοντας κοντά σε υψηλά 16 έτη. Τα κέρδη υποστηρίχθηκαν από την ισχυρή οικονομική ανάπτυξη, τη δημοσιονομική σταθερότητα και την αυξανόμενη εμπιστοσύνη των επενδυτών, κατατάσσοντας την Ελλάδα μεταξύ των αγορών μετοχών με τις καλύτερες επιδόσεις στον κόσμο το 2025.

Το χρηματιστηριακό γεγονός της χρονιάς ήταν η απόκτηση του πλειοψηφικού ελέγχου της EXAE από το Euronext.

Το μέγεθος της ανόδου του Γενικού Δείκτη Τιμών κατά 44,30% το 2025 είναι το μεγαλύτερο από το 1998 (+102,2%) Το ελληνικό χρηματιστήριο βρέθηκε στην έκπη θέση της παγκόσμιας κατάταξης των χρηματιστηριακών αγορών, μετά τα χρηματιστήρια της Σεούλ, του Τελ Αβίβ, του Βιετνάμ, της Μαδρίτης και της Βιέννης.

Η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς έπιασε τα επίπεδα που είχε να «δει» από τον Σεπτέμβριο του 2008. Η συνολική κεφαλαιοποίηση αυξήθηκε το 2025 κατά 43,108 δισ. ευρώ και διαμορφώθηκε στα 146,253 δισ. ευρώ.

Η μέση ημερήσια συναλλακτική δραστηριότητα εκτοξεύθηκε σε επίπεδα του 2009. Η Μέση Ημερήσια Αξία Συναλλαγών ξεπέρασε τα 200 εκατ. ευρώ για πρώτη φορά από το 2009, φτάνοντας τα 210 εκατ. ευρώ το 2025.

Η συμμετοχή των διεθνών επενδυτών αυξήθηκε σε επίπεδο ρεκόρ στο 69%.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΕ- MERCOSUR: ΝΕΕΣ ΕΞΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Δυνατότητα πρόσβασης σε μια νέα αγορά 270 εκατομμυρίων καταναλωτών, πολλοί εκ των οποίων ενδέχεται να έρθουν για πρώτη φορά σε επαφή με τα ποιοτικά ελληνικά αγροδιατροφικά προϊόντα, δημιουργεί η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Mercosur η οποία έλαβε το «πράσινο φως» από τις περισσότερες χώρες της ΕΕ, βάσει της συζήτησης που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, στο Συμβούλιο σε επίπεδο πρέσβων, στις Βρυξέλλες. «Ειδικά στο σημερινό σύνθετο γεωπολιτικό και γεωοικονομικό περιβάλλον, ο στόχος της χώρας μας είναι σαφής: η σύναψη ουσιαστικών εμπορικών συμφωνιών που αποδίδουν απτά οφέλη για τους παραγωγούς και τις επιχειρήσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα σταθερότητα και προβλεψιμότητα», δήλωσε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο γενικός γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Αντώνης Φιλιππίδης.

Όπως σημείωσε, ωστόσο, «οι συμφωνίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν και αποτελεσματικούς μηχανισμούς προστασίας και παρακολούθησης». Αναφερόμενος ειδικά στη συμφωνία Mercosur, τόνισε ότι η ρήτρα διμερούς διασφάλισης «δεν αποτελεί πλήρη απάντηση στις ανησυχίες, αλλά συνιστά βασικό εργαλείο για τη διαμόρφωση, έστω και σε κάποιο βαθμό, δίκαιων συνθηκών ανταγωνισμού στον αγροδιατροφικό τομέα».

Η συμφωνία έρχεται έπειτα από περισσότερα από 25 χρόνια διαπραγματεύσεων. Ένα πρώτο πολιτικό πλαίσιο είχε διαμορφωθεί τον Ιούνιο του 2019, ενώ τα τελικά κείμενα εγκρίθηκαν από το Κολέγιο των Επιτρόπων τον περασμένο Σεπτέμβριο.

Η εφαρμογή της προβλέπεται να εξελιχθεί σε δύο στάδια: αρχικά, μέσω της προσωρινής εφαρμογής του εμπορικού σκέλους της συμφωνίας, με άμεση ισχύ μετά την υπογραφή της, κατόπιν έγκρισης από το Συμβούλιο της ΕΕ με ειδική πλειοψηφία και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο* και στη συνέχεια, μέσω της οριστικής κύρωσης της συνολικής συμφωνίας από τα εθνικά Κοινοβούλια των κρατών-μελών.

Μεταξύ άλλων, η συμφωνία προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση εισαγωγικών δασμών, με δυνητικά οφέλη για ελληνικά προϊόντα όπως το ελαιόλαδο, τα τυριά, τα ακτινίδια, τα ροδάκινα και τα αρτοσκευάσματα. Παράλληλα, περιλαμβάνει προστασία για 21 ελληνικές γεωγραφικές ενδείξεις, με ειδικές μεταβατικές ρυθμίσεις. Για τη φέτα προβλέπεται μεταβατική περίοδος επτά ετών για υφιστάμενους χρήστες της ονομασίας, βάσει της ρήτρας «grandfathering».

Οι υπόλοιπες ονομασίες που θα προστατευθούν είναι το ούζο, το τσίπουρο, οι οίνοι Ρετσίνα Αττικής, Αμύνταιο, Νεμέα, Νάουσα, Μαντινεία, Σαντορίνη και Σάμος, τα ελαιόλαδα Καλαμάτα, Σητεία, Λυγουριό Ασκληπείου και Κολυμβάρι Χανίων, καθώς και η μαστίχα Χίου, ο κρόκος Κοζάνης, η ελιά Καλαμάτας, η κονσερβοελιά Αμφίπολης, η κεφαλογραβιέρα, το μανούρι και η κορινθιακή σταφίδα Βοστίτσα.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, οι ελληνικές εξαγωγές

προς τις χώρες της Mercosur ανέρχονται σήμερα σε περίπου 34,3 εκατ. ευρώ. Η μείωση των δασμών εκπνέει ότι θα μπορούσε να δώσει τη δυνατότητα σε ελληνικές επιχειρήσεις να αυξήσουν τις αποστολές τους, ενισχύοντας το μερίδιό τους στις συγκεκριμένες αγορές.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το ελαιόλαδο, προϊόν που αναμένεται να ωφεληθεί άμεσα από τη συμφωνία, καθώς οι χώρες της Mercosur -Βραζιλία, Αργεντινή, Παραγουάη και Ουρουγουάη- δεν διαθέτουν σημαντική εγχώρια παραγωγή, ενώ σήμερα επιβάλλουν δασμούς στο προϊόν. Η κατάργηση των δασμών αναμένεται να ενισχύσει την ελκυστικότητα του ελληνικού ελαιολάδου στις εν λόγω αγορές.

Αντιδράσεις αγροτών και μέτρα διασφάλισης

Παράλληλα, ευρωπαϊκές αγροτικές οργανώσεις έχουν εκφράσει αντιδράσεις στη συμφωνία, υποστηρίζοντας ότι τα φθηνότερα αγροτικά προϊόντα από τις χώρες της Mercosur, τα οποία συχνά παράγονται με χαμηλότερα περιβαλλοντικά και εργασιακά πρότυπα, ενδέχεται να δημιουργήσουν αθέμιτο ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά.

Απαντώντας στις ανησυχίες αυτές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε σχέδιο κανονισμού για την ενίσχυση των μηχανισμών διασφάλισης.

Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η δυνατότητα παρέμβασης εντός 21 ημερών από τη διαπίστωση διαταραχών στην αγορά αγροδιατροφικών προϊόντων, η διενέργεια ερευνών σε περιπτώσεις αύξησης εισαγωγών άνω του 8% ή όταν οι εισαγωγές είναι 10% χαμηλότερες από την εγχώρια παραγωγή, αυστηρότερη παρακολούθηση ανά κράτος-μέλος, ενίσχυση των φυτοϋγειονομικών και υγειονομικών ελέγχων, καθώς και η ενεργοποίηση του μηχανισμού «Unity Safety Net» ύψους 6,3 δισ. ευρώ στο πλαίσιο του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου, με αύξηση του Γεωργικού Αποθεματικού.

Πρόκειται για θέσεις που αποτελούν και πάγιες διεκδικήσεις της ελληνικής Πολιτείας.

Επιπλέον, στα πρόσφατα ψηφισθέντα μέτρα περιλαμβάνεται η ενίσχυση της προστασίας των προϊόντων ονομασίας προέλευσης, καθώς και η πρόβλεψη ρήτρας αμοιβαιότητας, σύμφωνα με την οποία τα προϊόντα που εισάγονται στην ΕΕ από τις χώρες της Νότιας Αμερικής θα πρέπει να πληρούν τις ίδιες προδιαγραφές με εκείνες που ισχύουν για τα ευρωπαϊκά προϊόντα.

Έχει καταρτιστεί επίσης κατάλογος 14 ευαίσθητων προϊόντων -όπως λεμόνια, πορτοκάλια, μανταρίνια, κρέας, αυγά, μέλι, ρύζι κ.ά.- για τα οποία προβλέπεται η ενεργοποίηση δασμών ή ακόμη και η αναστολή εφαρμογής της συμφωνίας σε περίπτωση σημαντικής αύξησης των εισαγωγών ή έντονης πίεσης στις τιμές.

Οι παραγωγικοί θα προστατεύονται από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, από διαταραχές της αγοράς και αιφνίδιες αυξήσεις των εισαγωγών, μέσω ποσοστώσεων και ελέγχων. Θα ενεργοποι-

ούνται μηχανισμοί διασφάλισης όταν καταγράφεται αύξηση του όγκου των εισαγωγών άνω του 5% σε ετήσια βάση ή μείωση άνω του 5% της μέσης τιμής εισαγωγής συγκεκριμένου προϊόντος. Στα μέτρα περιλαμβάνονται η εναναφορά δασμών, καθώς και ο περιορισμός ή η αναστολή των εισαγωγών.

Όπως τόνισε ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστας Τσιάρας, κατά την εξειδίκευση των μέτρων για τους αγρότες την περασμένη Τετάρτη, «τις ρήτρες διασφάλισης στο πλαίσιο κανονισμού της ΕΕ ψήφισαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μόνο οι ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας». Συγκεκριμένα, τα μέτρα προστασίας των αγροτών ψηφίστηκαν από ευρύτατη πλειοψηφία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (421 υπέρ έναντι 161 κατά). Υπέρ, ψήφισαν όλες οι πολιτικές ομάδες (Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, Σοσιαλιστές, Φιλελεύθεροι, Πράσινοι, Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές) εκτός από την Αριστερά και τους Πατριώτες (η παράταξη των Λεπέν-Ορμπαν) που ψήφισαν κατά.

Αναφορικά με τους Έλληνες ευρωβουλευτές, οι του ΠΑΣΟΚ είναι οι μόνοι από την ομάδα των Σοσιαλιστών που δεν ψήφισαν ενώ η ομάδα του ECR στο οποίο ανήκουν οι ευρωβουλευτές της Ελληνικής Λύσης τάχθηκε υπέρ.

Πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η πρόσφατη πρωτοβουλία της προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, για την κινητοποίηση πρόσθετων πόρων υπέρ του αγροτικού τομέα.

Συγκεκριμένα, σε επιστολή της προς την κυρίαρχη Προεδρία και την προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Ρομπέρτα Μετσόλα, προτείνει τη διάθεση περίπου 45 δισ. ευρώ -δηλαδή τα δύο τρίτα των διαθέσιμων πόρων από την ενδιάμεση αναθεώρηση του επταετούς προϋπολογισμού- για την άμεση στήριξη των αγροτών. Τα κράτη-μέλη μπορούν να αιτηθούν την αξιοποίηση των πόρων αυτών μέσω των εθνικών και περιφερειακών σχεδίων εταιρικής σχέσης.

Στην ίδια επιστολή επαναλαμβάνονται και οι υφιστάμενες προτάσεις, όπως η πρόβλεψη αποθεματικού ύψους 6,3 δισ. ευρώ για την αντιμετώπιση διαταραχών της αγοράς, καθώς και η αυξημένη οικονομική στήριξη των αγροτικών περιοχών, με τουλάχιστον το 10% των πόρων κάθε εθνικού και περιφερειακού σχεδίου.

Την πρωτοβουλία αυτή χαιρέτισε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, ο οποίος δήλωσε ότι «η άμεση κινητοποίηση σημαντικών πόρων προς τον αγροτικό τομέα αποτελεί ουσιαστικό βήμα στήριξης των Ελλήνων και Ευρωπαίων αγροτών», προσθέτοντας ότι «η Ελλάδα συνεχίζει να στηρίζει μια ισχυρή Κοινή Αγροτική Πολιτική και για την περίοδο 2028-2034, καθώς ο πρωτογενής τομέας αποτελεί εθνική προτεραιότητα».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΘΕΤΙΚΟ ΤΟ ΠΡΟΣΗΜΟ (+2,1%) ΣΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ, ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ, ΓΙΑ ΤΟ 11ΜΗΝΟ ΤΟΥ 2025

Αύξηση καταγράφεται στους 6 από τους 10 κυριότερους κλάδους

Οι εξαγωγές αυξήθηκαν μόλις κατά 16,3 εκατ. ευρώ, το Νοέμβριο του 2025 ή κατά 0,4% και ανήλθαν σε 4,07 δισ. ευρώ έναντι 4,05 δισ. ευρώ κατά τον ίδιο μήνα του έτους 2024. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, μειώθηκαν κατά -5,4%, με αποτέλεσμα οι εξαγωγές να αγγίζουν τα 3,02 δισ. ευρώ από 3,19 δισ. ευρώ, δηλαδή περιορίστηκαν κατά 170,7 εκατ. ευρώ. Αυτά, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, προκύπτουν από την ανάλυση του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ) και του Κέντρου Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών (ΚΕΕΜ), επί των προσωρινών στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ.

Επίσης σύμφωνα με την ανάλυση:

Οι εισαγωγές, όμως, περιορίστηκαν το Νοέμβριο του 2025 (-6,6% ή 482,4 εκατ. ευρώ) και άγγιξαν τα 6,87 δισ. ευρώ έναντι 7,35 δισ. ευρώ κατά τον ίδιο μήνα του έτους 2024. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές αγαθών διαμορφώθηκαν σε 5,38 δισ. ευρώ από 5,62 δισ. ευρώ, δηλαδή μειώθηκαν κατά 244 εκ. ευρώ ή κατά -4,3%.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω κινήσεων, το εμπορικό έλλειμμα συρρικνώθηκε τον εξεταζόμενο μήνα του 2025 κατά 498,7 εκατ. ευρώ ή κατά -15,1%, στα 2,80 δισ. ευρώ από 3,30 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Χωρίς τα πετρελαιοειδή το εμπορικό ισοζύγιο μειώθηκε και πάλι, αλλά κατά -3% ή κατά 73,3 εκ. ευρώ και άγγιξε τα 2,36 εκ. ευρώ από 2,43 εκ. ευρώ που ήταν τον περυσινό Νοέμβριο.

Ακόμη, όπως σημειώνεται στη σχετική ανακοίνωση, όσον αφορά στις εξαγωγές -συνολικά για το διάστημα Ιανουαρίου-Νοεμβρίου, μειώθηκαν κατά -3,1% και άγγιξαν τα 44,48 δισ. ευρώ από 45,92 δισ. ευρώ. Μειώθηκαν δηλαδή κατά 1,45 δισ. ευρώ, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι εξαγωγές για το ενδεκάμηνο του 2025 διαμορφώθηκαν στα 33,84 δισ. ευρώ από 33,14 δισ. ευρώ, δηλαδή είναι αυξημένες κατά 700,3 εκατ. ευρώ ή κατά 2,1%.

Οι εισαγωγές (συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών) στην περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2025 μειώθηκαν, καθώς περιορίστηκαν κατά 3,66 δισ. ευρώ ή κατά -4,7%, με τη συνολική τους αξία να διαμορφώνεται στα 74,40 δισ. ευρώ έναντι 78,05 δισ. ευρώ κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές αυξήθηκαν και άγγιξαν τα 60,02 δισ. ευρώ από 59,06 δισ. ευρώ, δηλαδή ενισχύθηκαν κατά 968,9 εκατ. ευρώ ή κατά 1,6%.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, το εμπορικό έλλειμμα στο ενδεκάμηνο του 2025 μειώθηκε, κατά -6,9%, στα 29,92 δισ. ευρώ από 32,13 δισ. ευρώ το ενδεκάμηνο του 2024. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, το εμπορικό έλλειμμα αυξήθηκε μόλις κατά 1% και άγγιξε τα 26,19 δισ. ευρώ από 25,92 δισ. ευρώ, δηλαδή

δύ αυξήθηκε κατά 268,6 εκατ. ευρώ.

Η πορεία των εξαγωγών ανά γεωγραφική περιοχή

Όσον αφορά στην πορεία των εξαγωγών ανά γεωγραφικές περιοχές το Νοέμβριο του 2025, παρατηρείται μείωση των αποστολών προς τις χώρες της Ε.Ε. (-2,9%) και αύξηση προς τις Τρίτες Χώρες (4,8%). Όταν, εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή η εικόνα παραμένει η ίδια για τις εξαγωγές προς τις Χώρες της ΕΕ (-2,1%), αντιστρέφεται, όμως, για τις εξαγωγές προς τις Τρίτες Χώρες, όπου μειώνονται με ρυθμό (-11,4%), σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα.

Αναφορικά με το ποσοστό των εξαγωγών που κατευθύνονται στις αγορές των κρατών-μελών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, αυτό μειώθηκε κατά 2 περίπου μονάδες και άγγιξε το 55,8% έναντι 57,6% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Αντιστρόφως ανάλογη είναι η εικόνα που καταγράφεται για το ποσοστό των εξαγωγών προς τις Τρίτες Χώρες, που διαμορφώθηκε στο 44,2% έναντι 42,4%. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, το μερίδιο των εξαγωγών προς τις χώρες της ΕΕ διαμορφώνεται στο 67,2% και των Τρίτων Χωρών στο 32,8%.

Εξετάζοντας την κατανομή των εξαγωγών για το διάστημα Ιανουαρίου-Νοεμβρίου του 2025, διαπιστώνεται ότι η συνολική αξία των εξαγωγών, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, παρέμεινε στάσιμη προς τις Χώρες της ΕΕ (-0,1%) ενώ προς τις Τρίτες Χώρες υποχώρησε κατά -6,9%. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι εξαγωγές αυξάνονται προς τις Χώρες της ΕΕ (3,2%) ενώ παραμένουν στάσιμες προς τις Τρίτες Χώρες (0,01%).

Η πορεία ανά κλάδο

Σχετικά με τις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων, το Νοέμβριο του 2025 καταγράφονται πτωτικές τάσεις σε 5 από τους 10 κυριότερους κλάδους προϊόντων.

Πιο συγκεκριμένα, ποσοστιαία πτώση καταγράφεται στις κατηγορίες Τρόφιμα (-0,5%) Μηχανήματα (-8,7%), Πρώτες Ύλες (-2,3%), Λάδια (-18,4%) και στις χαμηλές σε αξία εξαγωγές των Εμπιστευτικών Προϊόντων (-85,8%).

Αντίθετα, αυξημένες είναι οι εξαγωγές, της κατηγορίας, Πετρελαιοειδή-Καύσιμα (13,5%) για τρίτο συνεχόμενο μήνα στο τρέχον έτος, των Βιομηχανικών (1,3%), των Χημικών (0,7%), των Διαφόρων Βιομηχανικών (1,8%) και των Ποτών & Καπνού (0,2%), σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του περασμένου έτους.

Εξετάζοντας το ενδεκάμηνο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2025, πτώση καταγράφουν οι εξαγωγές των 4 μόνο από τις 10

μεγάλες κατηγορίες προϊόντων: Πετρελαιοειδή-Καύσιμα (-16,1%), Μηχανήματα (-3,7%), Λάδια (-1,8%) και οι χαμηλές σε αξία εξαγωγές των Εμπιστευτικών Προϊόντων κατά -73,8%.

Παράλληλα όμως, αυξημένες εμφανίζονται εκείνες των Τροφίμων (9,1%), Βιομηχανικών (3,8%), Χημικών (3,3%), Διαφόρων Βιομηχανικών (4,7%), Πρώτων Υλών (0,7%) και Ποτών & Καπνού (7,1%), σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό ενδεκάμηνο.

Δήλωση προέδρου ΠΣΕ

Ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων, Αλκιβιάδης Καραμπόκης, σχολιάζοντας τα παραπάνω ανέφερε: «Πτωτικός ήταν ο μήνας Νοέμβριος για τις ελληνικές εξαγωγές που κατέγραψαν μείωση -5,4%, χωρίς πετρελαιοειδή, σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2024. Πιο συγκεκριμένα: Ιανουάριος 9,9%, Φεβρουάριος 5,8%, Μάρτιος 6,7%, Απρίλιος -2,7%, Μάιος 9,1%, Ιούνιος 3,7%, Ιούλιος 1,5%, Αύγουστος -7,1%, Σεπτέμβριος -1,5%, Οκτώβριος 0,3% και Νοέμβριος -5,4% σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα.

Σημαντική, όμως, είναι η αύξηση των ελληνικών εξαγωγών κατά το Νοέμβριο του 2025, με πετρελαιοειδή, κατά 2,1%, η οποία οφείλεται στην αύξηση, για τρίτο συνεχόμενο μήνα μέσα στο 2025, στην κυριότερη προϊόντική κατηγορία των Πετρελαιοειδών-Καυσίμων κατά 13,5% σε σχέση με το Νοέμβριο του 2024.

Για το ενδεκάμηνο του 2025, καταγράφεται αύξηση (1,1%) στο εμπορικό έλλειμμα χωρίς τα πετρελαιοειδή και μείωση (-6,9%) του εμπορικού ελλείμματος με τα πετρελαιοειδή, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο (ενδεκάμηνο) του 2024, αλλά, στο ίδιο διάστημα, οι έξι από τους δέκα κλάδους των προϊόντων έχουν θετικό πρόσημο.

Η Ευρώπη παραμένει σταθερά ο κυριότερος πελάτης της Ελλάδας και για τον μήνα Νοέμβριο με το 55,8% των ελληνικών εξαγωγών, με πετρελαιοειδή, ή το 67,2% των ελληνικών εξαγωγών χωρίς τα πετρελαιοειδή, να αποστέλλονται στην Ε.Ε., το Νοέμβριο.

Σημειωτέον τα στοιχεία που αφορούν το εμπόριο της Ελλάδος με τις ΗΠΑ δείχνουν τις ελληνικές εξαγωγές να αυξάνονται κατά (1,1%) και να αγγίζουν τα 2,22 δισ. ευρώ έναντι 2,19 δισ. ευρώ σε σχέση με το περυσινό ενδεκάμηνο. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές μας από τις ΗΠΑ έφτασαν στα 2,15 δισ. ευρώ έναντι των 1,99 δισ. ευρώ, την αντίστοιχη περίοδο του 2024, με αποτέλεσμα το πλεόνασμά μας να είναι 67,4 εκ. ευρώ έναντι 200,1 εκ. ευρώ, στο αντίστοιχο ενδεκάμηνο του 2024».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΤΟΧΟΣ ΤΖΙΡΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ 6 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΣΤΙΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ

Με προσδοκίες για τζίρο που θα ξεπεράσει τα 6 δις. ευρώ ξεκινούν σήμερα Δευτέρα 12 Ιανουαρίου, οι χειμερινές εκπτώσεις, οι οποίες θα διαρκέσουν συνολικά 50 ημέρες, έως και το Σάββατο 28 Φεβρουαρίου.

Παρά την οικονομική κόπωση των νοικοκυριών μετά τις γιορτές, οι έμποροι εμφανίζονται συγκρατημένα αισιόδοξοι ότι η εφετινή εκπωλική περίοδος θα κινηθεί σε ελαφρώς καλύτερα επίπεδα από πέρυσι και θα συμβάλει στον περιορισμό του χειμερινού πληθωρισμού. Την εκτίμηση αυτή διατυπώνει σε δηλώσεις του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιώς (ΕΒΕΠ) Βασίλης Κορκίδης, σημειώνοντας ότι οι ετήσιες πωλήσεις στο λιανικό εμπόριο δείχνουν σημάδια σταθεροποίησης, με μια εκτιμώμενη αύξηση της τάξης του 5%. Όπως τονίζει, με αντίστοιχο θετικό πρόσημο προσδοκούν οι έμποροι να ξεκινήσει και το 2026, με αιχμή τις χειμερινές τακτικές εκπτώσεις.

Σύμφωνα με τον κ. Κορκίδη, οι αγοραστικές συνήθειες των καταναλωτών την περίοδο των χειμερινών εκπτώσεων είναι σε μεγάλο βαθμό παγιωμένες και εστιάζουν κυρίως σε προσωπικές και οικογενειακές ανάγκες. Περίπου 6 στους 10 καταναλωτές πραγματοποιούν αγορές στις εκπτώσεις, με 3 στους 10 να κατευθύνονται σε ένδυση και υπόδηση, 2 στους 10 σε είδη τεχνολογίας και 1 στους 10 σε είδη σπιτιού. Ωστόσο, η περίοδος παγιωμένης ακρίβειας, παρά τις αυξήσεις μισθών, εξακολουθεί να επηρεάζει έντονα τη ζήτηση, καθώς οι τιμές διαμορφώνονται από παράγοντες όπως το κόστος παραγωγής, οι εισαγωγές - που καλύπτουν περίπου το 80% των βασικών καταναλωτικών αγαθών - και οι στρατηγικές τιμολόγησης.

«Το ζητούμενο των τακτικών εκπτώσεων είναι η γενναία μείωση τιμών, που συχνά φτάνει το 50%, ώστε οι επιχειρήσεις να ρευστοποιήσουν αποθέματα και οι καταναλωτές να αποφορτίσουν τον οικογενειακό τους προϋπολογισμό», σημειώνει ο πρόεδρος του ΕΒΕΠ. Έρευνες δείχνουν ότι 9 στους 10 καταναλωτές δηλώνουν πως έχουν επηρεαστεί από την ακρίβεια, με τους μισούς να αναζητούν φθηνότερα προϊόντα, 4 στους 10 να περιορίζουν δαπάνες και 3 στους 10 να αγοράζουν κυρίως σε περιόδους προσφορών. Παράλληλα, 6 στους 10 πραγματοποιούν πλέον διαδικτυακές αγορές. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο στόχος για τζίρο άνω των 6 δις. ευρώ στη λιανική το πρώτο δίμηνο του έτους θεωρείται φιλόδοξος αλλά εφικτός.

«Όλα δείχνουν πως οι χειμερινές εκπτώσεις, παρά την

οικονομική κόπωση των εορτών, θα ανταποκριθούν στις προσδοκίες εμπόρων και καταναλωτών και θα έχουμε φέτος μια αγοραστική κίνηση σε λίγο καλύτερα επίπεδα από πέρυσι, με στόχο ο τζίρος στη λιανική το δίμηνο, Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2026, να ξεπεράσει τα 6 δις ευρώ του αντίστοιχου περυσινού διμήνου».

Αυτό επισημαίνει ο κ. Κορκίδης, προσθέτοντας ότι απαιτείται ανανέωση και έξυπνη αξιοποίηση του θεσμού ώστε να αποκτήσει εκ νέου ενδιάφερον και να λειτουργήσει ως ανάχωμα στην ακρίβεια.

Συγκρατημένη αισιοδοξία

«Με συγκρατημένη αισιοδοξία αντιμετωπίζει τη φετινή εκπωλική περίοδο ο εμπορικός κόσμος, λόγω της περιορισμένης αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών» όπως αναφέρει στο Αθηναϊκό - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο Μάκης Σαββίδης, αντιπρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών (ΕΣΑ) και αντιπρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Ηλεκτρονικού Εμπορίου (GRECA) και συμπληρώνει: «η επάρκεια των προϊόντων είναι δεδομένη ενώ οι τιμές που θα προσφερθούν ειδικά στον κλάδο της ένδυσης/υπόδησης θα ξεπεράσουν κάθε προσδοκία. Ωστόσο, η πίεση των καταναλωτών παραμένει και σε αυτό το πλαίσιο, οι εκπτώσεις αποτελούν ένα κρίσιμο τεστ αντοχών και προσαρμοστικότητας για την αγορά συνολικά».

Την ίδια στιγμή, η νομοθεσία είναι πολύ αυστηρή και οι έλεγχοι από την πλευρά της πολιτείας εντατικοί. «Ο Εμπορικός Σύλλογος της Αθήνας εδώ και πάρα πολλά χρόνια ζητά εντατικούς ελέγχους στην αγορά διότι οι επιχειρήσεις αυτές που κάνουν παρατυπίες και πλασματικές εκπτώσεις είναι η μικρή πλειοψηφία ενώ η μεγάλη πλειοψηφία του εμπορίου ζητάει εντατικούς ελέγχους έτσι ώστε να μην υπάρχει αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο έχει πάρα πολύ αυστηρά πρόστιμα, γεγονός που αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα στις επιχειρήσεις να κάνουν πλασματικές εκπτώσεις» τονίζει ο αντιπρόεδρος ΕΣΑ.

Κληθείς να σχολιάσει την εικόνα της αγοράς την εορταστική περίοδο σημειώνει ότι οι κεντρικές αγορές (Αθήνα, Θεσσαλονίκη και άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας) κινήθηκαν από άποψη προσέλευσης κόσμου ικανοποιητικά. Ωστόσο, αυτά που ξόδεψαν οι καταναλωτές ήταν χαμηλότερης αξίας σε σχέση με πέρυσι. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με τον κ. Σαββίδη, οι έμποροι

προκειμένου να ξεστοκάρουν ετοιμάζονται για μεγάλες εκπτώσεις καθώς μπορεί κάποιοι μεγάλοι παίκτες και πολυκαταστήματα να έγραψαν υψηλές επιδόσεις την περίοδο των εορτών αλλά στο σύνολο της αγοράς δεν υπάρχει ο ίδιος ενθουσιασμός και συνολικά ο τζίρος φαίνεται να υστερεί σε αξία σε σχέση με πέρυσι. Σύμφωνα με τον κ. Σαββίδη, οι Έλληνες καταναλωτές την περίοδο των εορτών έκαναν περισσότερες αγορές σε σχέση με πέρυσι αλλά μικρότερης αξίας. Εφέτος επέλεξαν πιο οικονομικά δώρα καθώς καταναλώνουν το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους (πάνω από το 50%) για την κάλυψη βασικών ειδών πρώτης ανάγκης.

Εστιάζοντας στην ηλεκτρονική αγορά, ο κ. Σαββίδης τονίζει ότι «εφέτος αναμένεται ανάσχεση της ανάπτυξης που έχει ο κλάδος λόγω των ασιατικών πλατφορμών οι οποίες πήραν γύρω στο 15% του μεριδίου αγοράς». «Θα είναι η πρώτη χρονιά μετά από 15 χρόνια που έχουμε ανάσχεση της ανάπτυξης του κλάδου του ηλεκτρονικού εμπορίου στη χώρα μας» τονίζει ο κ. Σαββίδης και συμπληρώνει: «έχουμε προτείνει σαν Σύνδεσμος να αναληφθεί δράση σε εθνικό επίπεδο αλλά δυστυχώς δεν έγινε κάτι».

Για την συνολική εικόνα της αγοράς ο κ. Σαββίδης σημειώνει ότι κινείται σε δυο ταχύτητες. «Από τη μία έχουμε τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα η οποία έχει σοβαρά προβλήματα και χάνει διαρκώς τζίρο ενώ από την άλλη πλευρά οι μεγάλες, πολυεθνικές επιχειρήσεις καταλαμβάνουν όλο και μεγαλύτερο τζίρο στον εμπορικό κλάδο. Στις αιτίες περιλαμβάνονται η παντελής έλλειψη χρηματοδότησης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς επίσης και τα αυξημένα κόστη λειτουργίας (ενεργειακό, επαγγελματική στέγη κ.ά) που οδηγούν σε στρέβλωση της αγοράς».

Σε θεσμικό επίπεδο, υπενθυμίζει ότι, οι έλεγχοι στην αγορά αναμένεται να είναι εντατικοί. Η νομοθεσία προβλέπει αυστηρά πρόστιμα για πλασματικές ή παραπλανητικές εκπτώσεις, με στόχο την αποτροπή αθέμιτου ανταγωνισμού. Παράλληλα, οι καταναλωτές καλούνται να είναι προσεκτικοί, ελέγχοντας τις αναγραφόμενες παλαιές και νέες τιμές και κάνοντας συνειδητές αγορές.

Οι χειμερινές εκπτώσεις θα διαρκέσουν έως τις 28 Φεβρουαρίου, ενώ τα καταστήματα μπορούν προαιρετικά να ανοίξουν τις δύο πρώτες Κυριακές, στις 18 και 25 Ιανουαρίου, με προτεινόμενο ωράριο 11:00 - 18:00.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΙ QR: ΤΟ ΝΕΟ ΟΠΛΟ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΟΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟ PHISHING

Πενταπλάσια αύξηση των επιθέσεων στο 2ο εξάμηνο του 2025, με emails και συνημμένα PDF να γίνονται βασικό κανάλι εξαπάτησης

Μια σιωπηλή - αλλά βαθιά - αλλαγή στις τακτικές του κυβερνοεγκλήματος αποκαλύπτει η εκρηκτική άνοδος των επιθέσεων phishing μέσω κωδικών QR. Όπως ενημερώνει ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ), σύμφωνα με τα στοιχεία της Kaspersky για το 2ο εξάμηνο του 2025, οι κυβερνοεγκληματίες εγκαταλείπουν σταδιακά τα κλασικά κακόβουλα links και υιοθετούν τους QR κώδικες ως πιο «αόρατο» και χαμηλού κόστους όχημα εξαπάτησης.

Το αποτέλεσμα είναι μια νέα γενιά επιθέσεων, που παρακάμπτει τεχνικά φίλτρα, εκμεταλλεύεται την εμπιστοσύνη στις καθημερινές εταιρικές επικοινωνίες και στοχεύει απευθείας τον ανθρώπινο παράγοντα. Τα δεδομένα είναι αποκαλυπτικά: οι ανιχνεύσεις phishing emails με κακόβουλους κωδικούς QR αυξήθηκαν από 46.969 τον Αύγουστο σε 249.723 τον Νοέμβριο του 2025 - περισσότερο από πενταπλάσια αύξηση μέσα σε μόλις τρεις μήνες.

Η απότομη αυτή άνοδος καταδεικνύει ότι οι κωδικές QR δεν αποτελούν πια περιθωριακή τεχνική, αλλά κεντρικό εργαλείο στις σύγχρονες εκστρατείες phishing. Σύμφωνα με τους ειδικούς της Kaspersky, οι δράστες ενσωματώνουν τους κακόβουλους κωδικούς QR είτε απευθείας στο σώμα των emails είτε, συχνότερα, μέσα σε συνημμένα αρχεία PDF.

Η μέθοδος αυτή προσφέρει διπλό πλεονέκτημα: αφενός αποκρύπτει τα κακόβουλα URLs από πολλές λύσεις προστα-

σίας, που βασίζονται στον έλεγχο συνδέσμων, αφετέρου ωθεί τους χρήστες να σαρώνουν τα αρχεία από κινητά τηλέφωνα. Οι κινητές συσκευές, σε αντίθεση με τους εταιρικούς υπολογιστές, διαθέτουν συχνά ασθενέστερα επίπεδα ασφάλειας, γεγονός που αυξάνει δραματικά την πιθανότητα επιτυχούς επίθεσης.

Η πρακτική αυτή μετατρέπει ακόμη και ένα φαινομενικά ακίνδυνο συνημμένο PDF σε όχημα εισόδου σε κακόβουλες ιστοσελίδες. Με ένα απλό σκανάρισμα, ο χρήστης μεταφέρεται σε σελίδες, που μιμούνται γνωστές υπηρεσίες ή εσωτερικά συστήματα, χωρίς να αντιλαμβάνεται ότι έχει παρακάμψει τους συνήθεις μηχανισμούς προστασίας.

Από μαζικές εκστρατείες σε στοχευμένες επιθέσεις

Οι κακόβουλοι QR κώδικες εμφανίζονται τόσο σε μαζικές εκστρατείες phishing, όσο και σε πιο στοχευμένες επιθέσεις. Οι σύνδεσμοι, που ενσωματώνονται σε αυτούς, οδηγούν συνήθως σε τρεις βασικές κατηγορίες σεναρίων. Πρώτον, σε φόρμες phishing που μιμούνται σελίδες σύνδεσης σε υπηρεσίες, όπως λογαριασμοί Microsoft ή εσωτερικές εταιρικές πλατφόρμες, με στόχο την υποκλοπή ονομάτων χρήστη, κωδικών πρόσβασης και άλλων διαπιστευτηρίων.

Δεύτερον, σε ψεύτικες ειδοποιήσεις από τμήματα ανθρωπίνου δυναμικού, οι οποίες προτρέπουν εργαζομένους να ελέγξουν ή να υπογράψουν έγγραφα, όπως προγράμματα

αδειών ή ακόμη και λίστες απολυμένου προσωπικού. Οι σύνδεσμοι καταλήγουν σε ιστοσελίδες υποκλοπής διαπιστευτηρίων, αξιοποιώντας το αίσθημα επείγοντος και την εμπιστοσύνη στην εσωτερική επικοινωνία.

Τρίτον, σε πλαστά τιμολόγια ή επιβεβαιώσεις αγορών μέσα σε συνημμένα PDF, συχνά σε συνδυασμό με τακτικές vishing. Τα θύματα παροτρύνονται να καλέσουν συγκεκριμένους τηλεφωνικούς αριθμούς για να «ακυρώσουν» ή να διευκρινίσουν συναλλαγές, δίνοντας στους επιτιθέμενους χώρο για περαιτέρω κοινωνική μηχανική.

Γιατί η απειλή είναι πιο επικίνδυνη

Οι τακτικές αυτές δεν στοχεύουν απλώς στη στιγμιαία εξαπάτηση. Εκμεταλλεύονται την εμπιστοσύνη στις καθημερινές εταιρικές ροές επικοινωνίας και οδηγούν σε υποκλοπή διαπιστευτηρίων, παραβίαση λογαριασμών, διαρροές δεδομένων και οικονομικές απάτες.

Σύμφωνα με την Kaspersky, οι κακόβουλοι κωδικοί QR έχουν εξελιχθεί σε ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία phishing του 2025, ιδιαίτερα όταν «κρύβονται» σε PDF ή εμφανίζονται ως νόμιμες εταιρικές επικοινωνίες. Η εκρηκτική αύξηση του Νοεμβρίου υπογραμμίζει πώς οι κυβερνοεγκληματίες αξιοποιούν αυτή τη χαμηλού κόστους τεχνική αποφυγής αντιστοίχισης, στοχεύοντας εργαζομένους σε κινητές συσκευές.

ΣΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΤΟ GROK ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΓΙΑ FAKE ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Το Grok, το chatbot τεχνητής νοημοσύνης της πλατφόρμας X του Ιλν Μασκ, απενεργοποίησε την Παρασκευή για τους χρήστες χωρίς συνδρομή την λειτουργία της δημιουργίας εικόνων, έπειτα από την κατακραυγή που προκάλεσε η δημιουργία πλαστών εικόνων γυναικών και ανήλικων σεξουαλικού χαρακτήρα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Οι εικόνες αυτές που δημιουργήθηκαν με την επεξεργασία φωτογραφιών και βίντεο πραγματικών προσώπων ώστε να εμφανίζονται γυμνά προκάλεσαν ανηδράσεις σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σε ερώτηση χρηστών στο X, το Grok απάντησε: «Η δημιουργία και η επεξεργασία εικόνων είναι προς το παρόν διαθέσιμες μόνο για συνδρομητές επί πληρωμή. Μπορείτε να εγγραφείτε για να ξεκλειδώσετε αυτές τις λειτουργίες».

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την Πέμπτη την επιβολή συντηρητικού μέτρου μετά το σκάνδαλο των σεξουαλικού χαρακτήρα εικόνων ανηλικών που δημιουργήθηκαν από το Grok.

Η Κομισιόν έδωσε εντολή στην πλατφόρμα X του Ιλν Μασκ να διατηρήσει όλα τα εσωτερικά έγγραφα και δεδομένα που

σχετίζονται με το chatbot τεχνητής νοημοσύνης Grok έως το τέλος του 2026, ανακοίνωσε εκπρόσωπος της Κομισιόν.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε ανακοινώσει την Δευτέρα ότι οι εικόνες γυνών γυναικών και παιδιών που διακινούνται στην πλατφόρμα X είναι παράνομες και αποτρέπει ενώνοντας την φωνή της με την χορεία των αξιωματούχων σε όλον τον κόσμο που καταδικάζουν την σωρεία κρουσμάτων δημοσίευσης μη συναινετικού οπτικού υλικού στην πλατφόρμα.

Η Κομισιόν αποφάσισε έτσι να παρατείνει εντολή διατήρησης στοιχείων που είχε αποσταλεί στο X πέρυσι, η οποία αφορούσε τους αλγόριθμους και τη διασπορά παράνομου περιεχομένου, δήλωσε στους δημοσιογράφους σήμερα ο εκπρόσωπος Τομά Ρενιέ.

«Αυτό σημαίνει ότι λέμε σε μια πλατφόρμα: κρατήστε τα εσωτερικά σας έγγραφα, μην τα ξεφορτωθείτε, διότι έχουμε αμφιβολίες σχετικά με τη συμμόρφωσή σας... και πρέπει να είμαστε σε θέση να έχουμε πρόσβαση σε αυτά αν το ζητήσουμε ρητά», είπε ο εκπρόσωπος.

Η ΕΕ είχε επιβάλει στις αρχές Δεκεμβρίου πρόστιμο ύψους 120 εκατομμυρίων ευρώ στο X για παραβίαση του κανονισμού

για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA), παρά τις επανειλημμένες απειλές του Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος κατηγορεί την Ευρωπαϊκή Ένωση ότι βάσει στο στόχαστρο τους τεχνολογικούς κολοσσούς.

Η Βρετανική κυβέρνηση, από την πλευρά της κάλεσε την Τρίτη το X να βρει «επείγοντως» μια λύση για να αποτραπεί η διασπορά πλαστών, «εξοργιστικών» εικόνων γυνών γυναικών και που δημιουργήθηκαν από το Grok.

«Αυτό που είδαμε στο διαδίκτυο τις τελευταίες ημέρες είναι απολύτως εξοργιστικό και απαράδεκτο σε μια κοινωνία που εσέβεται τον εαυτό της», δήλωσε η Λιζ Κένταλ, υπουργός αρμόδια για την Τεχνολογία στην κυβέρνηση του Κιρ Στάρμερ. Η απενεργοποίηση της λειτουργίας του Grok μόνο για τους μη συνδρομητές είναι «προσβλητική για τα θύματα», ανακοίνωσε σήμερα εκπρόσωπος του βρετανού πρωθυπουργού.

Το μέτρο αυτό «απλώς μετατρέπει μια λειτουργία που επιτρέπει την δημιουργία παράνομων εικόνων σε premium service» και αποτελεί «προσβολή προς τα θύματα του μισογυνισμού και της σεξουαλικής βίας», πρόσθεσε ο ίδιος εκπρόσωπος.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΣΔΙΤ 862 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ «ΩΡΙΜΑ» ΠΡΟΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,7

12/01/2026

Πρόκειται για έργα που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως εκπαίδευση, υποδομές και διαχείριση απορριμμάτων

Ο προϋπολογισμός των ΣΔΙΤ, με τη διαδικασία να βρίσκεται σε εξέλιξη, είναι ύψους 5,070 δισ. ευρώ και με προοπτική φέτος να υπογραφούν συμβάσεις αξίας 862 εκατ. ευρώ.

Οι διαδικασίες χρειάζονται 2 έως 4 χρόνια (σε κάποιες περιπτώσεις και περισσότερο) για να ολοκληρωθούν, ωστόσο, το 2024 η Ελλάδα κατετάγη 2η παγκοσμίως ανάμεσα σε 140 χώρες στον τομέα των «Βέλτιστων Διαγωνιστικών Διαδικασιών σε έργα ΣΔΙΤ», σύμφωνα με την Έκθεση ΣΔΙΤ της Παγκόσμιας Τράπεζας. Οι μέχρι σήμερα υπογεγραμμένες συμβάσεις ΣΔΙΤ, 28 στον είναι συνολικής αξίας 3,5 δισ. ευρώ, χωρίς να περιλαμβάνονται οι 4 για το UFBB (οπτική ίνα μέχρι τα σίπια και τις επιχειρήσεις σε περιοχές χωρίς εμπορικό ενδιαφέρον) που υπεγράφησαν στο τέλος Δεκεμβρίου 2025.

Στον τομέα της εκπαίδευσης έχουν ξεκινήσει εργασίες για την κατασκευή της φοιτητικής εστίας του Πανεπιστημίου της Κρήτης, ενώ στις μεταφορές ξεχωρίζουν έργα όπως η αναβάθμιση της Εσωτερικής Περιφερειακής Θεσσαλονίκης, νίκης, ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (Ηράκλειο - Άγιος Νικόλαος), ο οδικός άξονας Καλαμάτα-Ριζόμυλος-Πύλος-Μεθώνη, αλλά και η λειτουργία και συντήρηση του Μετρό Θεσσαλονίκης.

Το 2025 υπογράφηκαν οκτώ συμβάσεις ΣΔΙΤ, συνολικού προϋπολογισμού 1,4 δισ. (για τη φοιτητική εστία Κρήτης, 3 αρδευτικά έργα και 4 συμβάσεις για το UFBB).

Υπό την εποπτεία της μονάδας ΣΔΙΤ του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με διευθυντή τον Νίκο Σέρην, το Δημόσιο «δοκιμάζει» ένα διαφορετικό μοντέλο υλοποίησης έργων το οποίο συνδυάζει μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, ιδιωτική χρηματοδότηση και σταδιακή αποπληρωμή.

Η χρηματοδοτική δομή των ΣΔΙΤ, όπως φαίνεται από τις υπογεγραμμένες συμβάσεις, ενέχει μεγάλη μόλυνση σε ιδιωτικών κεφαλαίων. Από το συνολικό κόστος επένδυσης των 3,5 δισ. ευρώ, περίπου 630 εκατ. ευρώ - ποσοστό 18% - προέρχονται από πόρους του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης, ενώ το υπόλοιπο 82%, δηλαδή περίπου 2,8 δισ., καλύπτεται από ιδιωτική χρηματοδότηση.

Πέραν των ήδη υπογεγραμμένων συμβάσεων, το pipeline των έργων, υπό δημοπράτηση ή σε διαδικασία προετοιμασίας υπογραφής, παραμένει εκτεταμένο.

Στον τομέα των υποδομών εκπαίδευσης περιλαμβάνονται πέντε έργα φοιτητικών εστιών, συνολικής δυναμικότητας 4.000 κλινών, καθώς και τρία έργα σχολικών υποδομών, με συνολική αξία επένδυσης 630 εκατ. ευρώ.

Τα πιο ώριμα που θα μπορούσαν να υπογραφούν συμβάσεις εντός του τρέχοντος έτους είναι οι φοιτητικές εστίες του Πανεπιστημίου της Θεσσαλίας, με προϋπολογισμό ανάπτυξης έργου 113,6 εκατ. και ανάδοχο τον Όμιλο Ακτορ, του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου με προϋπολογισμό 1 05,4 εκατ. και τον ίδιο ανάδοχο, και πιθανώς του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (92,7

εκατ.). Η διαδικασία για το ΣΔΙΤ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχει προχωρήσει με σχετικά μεγαλύτερη ταχύτητα από άλλες. Βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης των δύο δεσμευτικών προσφορών που έχουν κατατεθεί από Metlen και Ακτορ. Όσον αφορά σχολικές μονάδες, εντός του έτους δύναται να υπογραφεί η σύμβαση που αφορά τα Χανιά (33,7 εκατ.), με ανάδοχο την ΑΤΕΣΕ.

Στις υποδομές ύδρευσης και άρδευσης, το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει δύο αρδευτικά έργα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και τρία έργα ύδρευσης του υπουργείου Υποδομών, με συνολικό προϋπολογισμό 950 εκατ. ευρώ.

Σε προχωρημένο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία για τα ΣΔΙΤ που αφορούν τη λιμνοδεξαμενή Χοχλακίων του Φράγματος Αγίου Ιωάννη Ιεράπετρας (94,4 εκατ.), με ανάδοχο τη ΓΕΚ καθώς και το φράγμα Μινιαγώπη (141,8 εκατ.) με ανάδοχο την κοινοπραξία Metlen - Ακτορ - Μεσόγειος. Τα ΣΔΙΤ για τα τρία έργα ύδρευσης έχουν ακόμη δρόμο.

Ιδιαίτερα βαρύ είναι το πακέτο έργων διαχείρισης απορριμμάτων και εξοικονόμησης ενέργειας, που περιλαμβάνει 8 ΣΔΙΤ σε περιοχές όπως η Αττική, ο Πειραιάς και νησιά Νοτίου Αιγαίου, καθώς και έργο αναβάθμισης οδοφωτισμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, συνολικής αξίας 910,8 εκατ. ευρώ. Τελευταία προσθήκη σε αυτή την κατηγορία είναι το ΣΔΙΤ υλοποίησης δύο Μονάδων Ολοκληρωμένης Ανακύκλωσης και Ανάκτησης Αποβλήτων σε Λαμία και Χαλκίδα, δύο Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων και ενός Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων στον Δήμο Δελφών, συνολικού προϋπολογισμού 160,8 εκατ., με τη Διυπουργική Επιτροπή να εγκρίνει λίγες μέρες την υλοποίησή του.

Το πιο ώριμο έργο από αυτά με προοπτική υπογραφής της σύμβασης εντός του έτους είναι η μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων δυτικού τομέα Κεντρικής Μακεδονίας με ανάδοχο τη ΓΕΚ και προϋπολογισμό ανάπτυξης έργου 130 εκατ. ευρώ. Τα ΣΔΙΤ που αφορούν τα απορρίμματα της Αττικής παραμένουν στάσιμα.

Στις μεταφορές

Στις οδικές και σιδηροδρομικές υποδομές, τρία μεγάλα έργα, μεταξύ αυτών η αναβάθμιση του οδικού άξονα Έδεσσα και ο κάθετος άξονας Δράμα - Αμφίπολη, συγκεντρώνουν επενδύσεις ύψους 830 εκατ. ευρώ. Στην περίπτωση τους δεν υπάρχει εκτίμηση για το πότε θα υπογραφούν οι συμβάσεις.

Το μεγαλύτερο, ωστόσο, πακέτο υπό προετοιμασία αφορά τις υποδομές δημόσιας διοίκησης, με έργα συνολικής αξίας 1,4 δισ. ευρώ. Σε αυτά περιλαμβάνονται το Κυβερνητικό Πάρκο «Αντρέας Λεντάκης», οι νέες κτιριακές εγκαταστάσεις της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, η αξιοποίηση της χαρτοποιίας στην Πάτρα, καθώς και υποδομές για αστυνομικές διευθύνσεις και η μετεγκατάσταση του καταστήματος κράτησης Κορυδαλλού.

Για το κυβερνητικό πάρκο θεωρητικά θα μπορούσε να αναδειχτεί ανάδοχος εντός του 2026, αν και οι εκκρεμότητες είναι ακόμα πολλές.

Το ΣΔΙΤ της Γενικής Γραμματείας Υποδομών (100,6 εκατ.) έχει ανάδοχο τον Ακτορ και βρίσκεται στη διαδικασία της σύγκρισης των αναγκαίων δικαιολογητικών για το χρηματοοικονομικό κλείσιμο και την υπογραφή της σύμβασης, εκτός απροόπτου, εντός του έτους.

Το ΣΔΙΤ για τις 5 αστυνομικές διευθύνσεις σε ισάριθμες πόλεις με προϋπολογισμό ανάπτυξης 49,8 εκατ. ευρώ επίσης θα μπορούσε να υπογραφεί εντός του έτους.

Μεγάλο στοίχημα θεωρείται η υλοποίηση ενός νοσοκομείου με ΣΔΙΤ. Η πρώτη προσπάθεια έχει ξεκινήσει και αφορά το θεαγέ-νιο στη Θεσσαλονίκη (350 εκατ. χωρίς ΦΠΑ). Εκδήλωση ενδιαφέροντος υπέβαλαν οι ΓΕΚ Τέρνα, Άβαξ, ΕΚΤΕΡ, Ακτορ - Metlen και Plenary Europe.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΑΠΑΤΕΣ Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΔΙΝΕΙ ΠΡΟΒΑΔΙΣΜΑ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΥΣ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,17-18

12/01/2026

Η τελευταία διαδεδομένη «πατέντα» στον χώρο των απάτων είναι η τεχνολογία κλωνοποίησης φωνής (voice doning) • Τι πρέπει να προσέξετε

Την περασμένη εβδομάδα, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) ανακοίνωσε με ανακοίνωση πως η απάτη με τη μέθοδο Caller ID Spoofing μηδενίστηκε χάρη σε μέτρα που πήραν από κοινού τράπεζες και εταιρείες τηλεπικοινωνιών, μέσω φραγής εισερχόμενων κλήσεων από το εξωτερικό για τηλεφωνικούς αριθμούς τραπεζών - μελών της ΕΕΤ. Στα τέλη του 2024, υπολογιζόταν ότι στην Ελλάδα γίνονταν κάθε μήνα τέσσερις παραπλανητικές κλήσεις ανά άτομο. Σε άλλες χώρες, όπως η Γαλλία και η Ισπανία, ο αριθμός φτάνει τις 15 κλήσεις.

Ωστόσο, όπως αναφέρουν στα «ΝΕΑ» ειδικοί, οι ηλεκτρονικές απάτες με στόχο τα χρήματα που βρίσκονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς μοιάζουν με τη Λερναία Ύδρα: μπορεί να κόπηκε ένα κεφάλι, όμως στη θέση του φυτρώνουν νέα. «Οι επιτιθέμενοι είναι πάντα ένα βήμα μπροστά από τους αμυνόμενους», λέει ο Χρήστος Ξενάκης, καθηγητής Κυβερνοασφάλειας στο Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ).

Το Caller ID Spoofing είναι μια πολύ συνηθισμένη μορφή απάτης, με την οποία οι επιτιθέμενοι καλούν στο τηλέφωνο του υποψήφιου θύματος «μασκαρεμένοι» ως άτομα της εμπιστοσύνης του: συγγενικά του πρόσωπα, υπάλληλοι της τράπεζας με την οποία συνεργάζεται ή ακόμα και ο εργοδότης του. Στην οθόνη του υποψήφιου θύματος εμφανίζεται να καλεί κάποιος ασφαλής αριθμός, ενώ στην πραγματικότητα πρόκειται για κλήσεις από ξένη χώρα.

Η Αλεξία Κωνσταντινίδη, αντιπρόεδρος του Τμήματος Κυβερνοασφάλειας και Προστασίας Δεδομένων στην εταιρεία Kroll στο Λονδίνο, εξηγεί: «Πρόκειται για κλασικές επιθέσεις, τις οποίες γνωρίζουμε από παλιά. Ο αριθμός μπορεί να μοιάζει έγκυρος μέσω της μεθόδου SIM swapping: ο εγκληματίας μπορεί να υποκλέψει προσωρινά έναν αριθμό και η κλήση να φαίνεται ότι έρχεται από άλλο τηλέφωνο. Αν πάρεις πίσω τον αριθμό που σε κάλεσε, θα σε συνδέσει με το άτομο που έχει κανονικά αυτόν τον αριθμό, όχι με τον επιδοχο απάτεων».

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Εξέλεξ της απάτης

Η τελευταία διαδεδομένη «πατέντα» στον χώρο των απάτων είναι η τεχνολογία κλωνοποίησης φωνής (voice cloning). Η Αλεξία Κωνσταντινίδη λέει: «Συγκεντρώνεις υλικό φωνής από online - και όχι μόνο - πηγές. Με περίπου πέντε λεπτά ηχητικών αρχείων έχεις ένα καλό δείγμα. Στη συνέχεια, το ηχητικό υλικό ανεβάζεις σε πλατφόρμες voice cloning, που δημιουργούν με κώδικα μια φωνή όμοια με αυτή του δείγματος».

«Επειτα, εισάγεις κείμενο (γραπτό ή προφορικό) και ζητείς να αποδοθεί με την κλωνοποιημένη φωνή. Ειδικά η μέθοδος αναπαραγωγής γραπτού κειμένου με την κλωνοποιημένη φωνή εξελίσσεται διαρκώς», συνεχίζει το στέλεχος της Kroll. Επισημαίνει, δε, ότι τα μέτρα προστασίας των πλατφορμών που κάνουν κλωνοποίηση φωνής είναι ελλιπή - αρκεί μονάχα να δηλώσει κανείς ότι έχει τη συγκατάθεση του ατόμου στο οποίο ανήκει το αρχικό δείγμα.

Όπως αναφέρει η Αλεξία Κωνσταντινίδη, τα μοντέλα κλωνοποίησης φωνής δεν λειτουργούν - ακόμη τουλάχιστον - σε ζωντανό χρόνο. Παρατηρούνται δύο συνήθη σενάρια:

1. Αποστολή ηχητικού μηνύματος. Ο αποστολέας λέει πως πρόκειται για νέο τηλεφωνικό αριθμό του κοντινού προσώπου και ζητάει χρήματα με την πρόφαση ότι πρέπει να κάνει μια πληρωμή, αφού οι κάρτες ήταν αποθηκευμένες στο προηγούμενο κινητό. Στην Ελλάδα δεν έχει παρατηρηθεί έντονα αυτό ακόμα, αλλά είναι πολύ διαδεδομένο σε άλλες χώρες, π.χ. Ινδία.

2. Κλήση σε ζωντανό χρόνο. Σε αυτή την περίπτωση, το πιο σύνθημα είναι να έχει ηχογραφήσει ο επιτήδειος ένα μήνυμα με τη βασική πληροφορία (π.χ. στείλε μου χρήματα) και διάφορες απαντήσεις που καθημερινού λόγου: «ναι», «όχι», «δεν έχω χρόνο να σ' τα πω πιο αναλυτικά». Αυτά τα ηχητικά παίζουν την ώρα της κλήσης, την οποία ο επιτήδειος προσπαθεί να την κάνει όσο πιο σύντομη γίνεται. Ο Χρήστος Ξενάκης αναφέρει αντίστοιχες περιπτώσεις στην Ελλάδα. «Σε μια συζήτηση, μεγαλομέτοχος πολυεθνικής εταιρείας είχε παραδεχθεί ότι έχει πέσει θύμα τέτοιας απάτης. Του είχε αποσταλεί βίντεο όπου φαινόταν ο γιος του να βρίσκεται σε εκδρομή και του ζητούσε χρήματα για έκτακτη ανάγκη. Ήταν ένα βίντεο deepfake, το οποίο χρησιμοποιούσε την εικόνα και τη φωνή του γιου του μεγαλομετόχου», λέει.

Ο Χρήστος Ξενάκης υπογραμμίζει ότι το μοτίβο που χρησιμοποιούν οι επιτήδειοι σε τέτοιου τύπου απάτες είναι συνήθως κοινό: ο επιτήδειος παρουσιάζει ένα πρόβλημα που προκαλεί έντονο άγχος και στρες, τονίζοντας τη σημασία της άμεσης δράσης. Αμέσως μετά, καθοδικάζει το υποψήφιο θύμα λέγοντας πως υπάρχει μια απλή λύση.

Τονίζει, δε, ότι στις περιπτώσεις των απάτων που αποσπούν χρήματα από τραπεζικούς λογαριασμούς το θύμα αδυνατεί να ανακτήσει τα χρήματά του. «Ακόμα κι αν καταγγείλεις τέτοια περιστατικά στην τράπεζα, δεν δίνονται οι πληροφορίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στον δράστη. Επικρατεί ατμοσφαιρική στην ηλεκτρονική απάτη», λέει.

Απώλειες εκατομμυρίων

Πριν από περίπου ένα έτος, μεγάλη εταιρεία στην Ελλάδα είχε πέσει θύμα απάτης, με αποτέλεσμα την απώλεια αρκετών εκατομμυρίων ευρώ. «Τότε, η παραβίαση της κυβερνοασφάλειας είχε γίνει μέσω κακόβουλου υλικού, που είχε μπει πιθανότατα από e-mail που άνοιξε κάποιος εργαζόμενος, ανοίγοντας την πόρτα για ολόκληρο το ηλεκτρονικό σύστημα της εταιρείας. Όσες εκπαιδεύσεις και να γίνουν στους εργαζόμενους, οι επιτιθέ-

μενοι κάποια στιγμή τα καταφέρνουν. Το κλειδί είναι, πετύχουν, να έχουν ληφθεί μέτρα ασφαλείας έτσι ώστε η επίπτωση να είναι όσο το δυνατόν μικρότερη». Στην περίπτωση της εν λόγω εταιρείας, όμως, κατέρρευσε όλο το σύστημα προμηθειών, υπήρξαν μεγάλες καθυστερήσεις σε παραγγελίες και χάθηκαν πωλήσεις.

Ο καθηγητής του ΠΑΠΕΙ αναφέρει και την περίπτωση μικρομεσαίας επιχείρησης, όπου επιτήδειοι είχαν εισβάλει στις επικοινωνίες του επιχειρηματία με έναν προμηθευτή και στη συνέχεια, προσποιούμενοι τον προμηθευτή, είχαν ζητήσει να γίνουν πληρωμές σε λογαριασμό σε ευρωπαϊκή τράπεζα εκτός Ελλάδας. «Μέσα σε λίγες εβδομάδες, ο επιχειρηματίας είχε χάσει περισσότερα από 300.000 ευρώ, με αποτέλεσμα η εταιρεία να οδηγηθεί σε λουκέτο».

Ευάλωτοι λόγω AI

«Οι ηλεκτρονικές απάτες εξελίσσονται με καταγιστικούς ρυθμούς λόγω της ΤΝ», επισημαίνει ο Χρήστος Ξενάκης. «Από τη μια αναπτύσσονται καλύτερα εργαλεία προστασίας με τη χρήση ΤΝ. Από την άλλη όμως τα ίδια εργαλεία έχουν και οι επιτιθέμενοι. Επιπλέον, όλες οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν πλέον την ΤΝ, με αποτέλεσμα να εκτίθενται σε κινδύνους. Τα δεδομένα που δίνει κανείς σε δημόσια προσβάσιμες εφαρμογές ΤΝ μπορούν αρκετά εύκολα να υποκλαπούν. Ακόμα και όταν μια επιχείρηση έχει το δικό της εσωτερικό σύστημα ΤΝ, είναι ευάλωτη», αναφέρει.

«Οι νέου τύπου επιθέσεις στοχεύουν είτε στην άντληση δεδομένων από πλατφόρμες ΤΝ είτε στη χειραγώγηση μιας εφαρμογής ΤΝ ώστε να δίνει συγκεκριμένα αποτελέσματα, διαφορετικά από αυτά που θα έπρεπε να δώσει βάσει του αρχικού της σχεδιασμού. Για παράδειγμα, αν μια τράπεζα έχει μια εφαρμογή ΤΝ που καθορίζει τη χορήγηση χρηματοδοτήσεων σε επιχειρήσεις και ιδιώτες, επιτήδειοι θα μπορούσαν να τη χειραγωγήσουν ώστε να δίνει θετικές ή αρνητικές εισηγήσεις, εκθέτοντας την τράπεζα σε κινδύνους».

ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Η ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΠΕ ΣΙΝΔΟΥ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,25

12/01/2026

Προτεραιότητα η επέκταση της, αλλά και το νέο πάρκο στη Μαγούλα

Εν αναμονή τελεί, παράλληλα, η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ για την έγκριση από τη Γενική Γραμματεία Δασών παραχώρησης έκτασης περίπου 5.000 στρεμμάτων στη Μαγούλα Αττικής, όπου θα αναπτύξει ένα νέο Βιομηχανικό Πάρκο στην Αττική. Για το εν λόγω νέο Βιομηχανικό Πάρκο στην Αττική, μάλιστα, όπως επισημαίνει στη «Ν» ο διευθύνων σύμβουλος της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε., Θάνος Ψαθάς, υπάρχει ήδη έντονο ενδιαφέρον από επιχειρήσεις για αγορά εκτάσεων, προερχόμενο τόσο από τη βιομηχανία όσο και από τον κλάδο logistics και άλλους κλάδους, και εκφράζει αισιοδοξία ότι μέχρι τον Μάρτιο θα υπάρχουν θετικές εξελίξεις.

Σχετικό ενδιαφέρον υπάρχει από επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον κ. Ψαθά, και για τοποθέτηση στη ΒΙΠΕ Σίνδου, η οποία σήμερα αριθμεί 12.300 στρέμματα, όμως ως γνωστόν είναι κορεσμένη και δεν διαθέτει επί του παρόντος μεγάλες εκτάσεις για μεγάλες επενδύσεις. Αυτό αναμένεται να αλλάξει προσεχώς, κα-

θώς επίκειται στο επόμενο διάστημα το «πράσινο φως» από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για παραχώρηση της έκτασης 500 στρεμμάτων που διαθέτει εντός της ΒΙΠΕ, ώστε αυτή να επεκταθεί και να μπορέσει να προσελκύσει μεγάλες τοποθετήσεις. Η επέκταση της ΒΙΠΕ Σίνδου αποτελεί μια από τις βασικές προτεραιότητες της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ για το 2026, και γενικότερος στόχος της νέας χρονιάς είναι η αύξηση του αποθέματος βιομηχανικής γης, κάτι που όπως επισημαίνει ο κ. Ψαθάς «μιας λείπει ως χώρα».

Οι υποδομές

Η αναβάθμιση της ΒΙΠΕ Σίνδου αφορά νέα δίκτυα ύδρευσης, απομάκρυνση των σωλήνων αμιάντου, μηδενισμό των απωλειών νερού, διασφάλιση ποιότητας νερού, αναβάθμιση και συνεχή λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων, δημιουργία Σταθμού Εξυπηρέτησης Φορητών, εφαρμογή ΕΤVMaps, εφαρμογή κυκλοφοριακής μελέτης και δημιουργία κυκλικών κόμβων, πύκνωση των λεωφορειακών συνδέσεων και στάσεις λεωφορείων, Ιατρείο Α' Βοηθείας, περίπολα με πυροσβεστική δυνατότητα πρώτης επέμβασης, διαχείριση αδέσποτων ζώων, βρεφονηπιακό σταθμό, ενωτική ΠΑΘΕ-Θεσσαλονίκης Έδεσσας, αποκλειστική σιδηροδρομική σύνδεση για μεταφορά προσωπικού από και προς Θεσσαλονίκη, εσωτερικό δρομολόγιο λεωφορείου, δίκτυο 5G, ταχυδρομικές θυρίδες last mile delivery κ.ά. Επί του παρόντος οι κύριες εκκρεμότητες αφορούν τα έργα οδοποιίας, που σύμφωνα με τον κ. Ψαθά εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθούν μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου.

Το 2025 ήταν ΕΤΒΑ ένα έτος-ορόσημο, καθώς σημαντικές επενδύσεις είχαν να γίνουν στα Βιομηχανικά Πάρκα από τότε που φτιάχτηκαν, και προσεχώς -το αργότερο τον Μάρτιο- ολοκληρώνονται τα έργα, συνολικού ύψους 50,4 εκατ. ευρώ, που τρέχουν από την εταιρεία σε 14 Επιχειρηματικά Πάρκα όλης της χώρας και είναι ενταγμένα στις χρηματοδοτήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα 15,4 από τα 50,4 εκατ. αφορούν τη ΒΙΠΕ Σίνδου και τα υπόλοιπα τα Βιομηχανικά Πάρκα σε Αλεξανδρούπολη, Κομοτηνή, Καβάλα, Δράμα, Σέρρες, Ιωάννινα, Πρέβεζα, Καρδίτσα, Λάρισα, Λαμία, Πάτρα, Μεγαλόα και Ηράκλειο.

Περαίτερω, ο σχεδιασμός της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ περιλαμβάνει πρόσθετο επενδυτικό πακέτο ύψους 35 εκατ. ευρώ με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και το ΕΣΔΑΜ (Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης).

Αναζήτηση χρηματοδότησης

Το δε σχεδιαζόμενο νέο Βιομηχανικό Πάρκο στη Μαγούλα είναι ένα project της τάξης των 52-55 εκατ. ευρώ, για το οποίο αναζητείται χρηματοδότηση, ενώ εντός του Ιανουαρίου αναμένεται κατά πάσα πιθανότητα το νέο πρόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, ώστε η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ να μπορέσει να εντάξει έργα αναβάθμισης των ΒΙΠΕ Φλώρινας και Τρίπολης και άλλα Βιομηχανικά Πάρκα που δεν είχαν ενταχθεί στο προηγούμενο πρόγραμμα. Εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης για τις ΒΙΠΕ Φλώρινας και Τρίπολης μπορεί να είναι το ΕΣΔΑΜ.

Όσον αφορά τη δημιουργία νέου Επιχειρηματικού Πάρκου ήπιας όχλησης στο Λιτόχωρο Πιερίας, που είχε συμπεριλάβει η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ στον σχεδιασμό της, σύμφωνα με τον κ. Ψαθά δεν υπάρχει ανταπόκριση της τοπικής δημοτικής αρχής, ενώ αντίστοιχη μη ανταπόκριση διαπιστώνεται και από τη δημοτική αρχή όσον αφορά την αναβάθμιση του Βιομηχανικού Πάρκου του Βελεστίου (στη Μαγνησία).